

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 40 Год. LXII

Петок, 31 март 2006

Цена на овој број е 350 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

499. Изборен законик.....	Стр. 1
Огласен дел.....	1-76

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

499.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ИЗБОРНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Изборниот законик,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 март 2006 година.

Бр. 07-1395/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ИЗБОРЕН ЗАКОНИК

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој законик се уредуваат начинот, условите и постапката за избор на претседател на Република Македонија (во натамошниот текст: претседател на Републиката), за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија (во натамошниот текст: пратеници), за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје (во натамошниот текст: членови на советите), за избор на градоначалник на општина и градоначалник на градот Скопје (во натамошниот текст:

градоначалник), начинот и постапката на евидентирање на избирачкото право, водење на Избирачкиот список, определување на границите на изборните единици и утврдувањето, менувањето и објавувањето на избирачките места, како и условите за функционирање на избирачките места.

1. Поимник

Член 2

Определени поими во овој законик го имаат следново значење:

1. "Избирачко право" има секој државјанин на Република Македонија со наполнети 18 години живот и деловно способен;

2. "Избирачкиот список" е јавна исправа во која се запишани граѓаните со избирачко право;

3. "Изборни органи" се органите надлежни за спроведување на изборите утврдени со овој законик;

4. "Член на изборен орган" се претседателот, членовите и нивните заменици кои ги сочинуваат изборните органи и ги спроведуваат изборните дејствија;

5. "Подносител на листа" се регистрираните политички партии или нивни коалиции регистрирани во Државната изборна комисија, група избирачи и пратеници;

6. "Кандидат" е државјанин на Република Македонија утврден од надлежната изборна комисија во согласност со овој законик, за кој ќе се гласа на избори;

7. "Независен кандидат" е кандидат за избор на претседател на Републиката, пратеник, градоначалник или член на совет кој е поддржан од "група избирачи";

8. "Политичка партија" е регистрирана политичка партија во согласност со закон;

9. "Позицијата" ја сочинуваат политичките партии на власт кои на последните избори за пратеници во Собранието на Република Македонија освоиле најмногу гласови;

10. "Опозицијата" ја сочинуваат политичките партии во опозиција кои на последните избори за пратеници во Собранието на Република Македонија освоиле најмногу гласови;

11. "Овластен претставник" е лице ополномоштено од еден регистриран кандидат, политичка партија или коалиција за застапување на нивните интереси пред изборните органи;

12. "Коалиција" е здружување врз основа на изјава на две или повеќе регистрирани политички партии за заедничко настапување за време на одржување на избори;

13. "Изборна кампања" е јавно претставување на потврдените кандидати од надлежните изборни органи и нивните програми во предизборниот период за одреден вид на избори;

14. "Организатор на изборна кампања" е овластено лице од политичка партија, коалиција или група избирачи кои ја организираат изборната кампања;

15. "Набљудувачи" се претставници на домашни и странски регистрирани здруженија на граѓани кои имаат овластување од Државната изборна комисија за набљудување на изборите;

16. "Вработените во јавната администрација" ја сочинуваат категоријата на лица вработени во дејностите образование, здравство, култура, наука и социјална заштита, а кои според закон вршат задачи од јавен интерес и

17. "Вработените во државната, општинската администрација и администрацијата на градот Скопје" ја сочинуваат категоријата на лица со статус на државен службеник во согласност со закон.

2. Еднакво избирачко право

Член 3

(1) Претседателот на Републиката, пратениците, членовите на советите и градоначалникот на општината се избираат на општи, непосредни и слободни избори, со тајно гласање.

(2) Никој не смее да го повика избирачот на одговорност заради гласањето, ниту пак од него да бара да каже за кого гласал или зошто не гласал.

3. Изборен модел

Член 4

(1) Избор на претседател на Републиката се врши на територијата на Република Македонија како една изборна единица според мнозински модел.

(2) Во Собранието на Република Македонија се избираат 120 пратеници, според пропорционалниот модел, при што територијата на Република Македонија е поделена на шест изборни единици утврдени со овој законик и во секоја се избираат по 20 пратеници, а во изборните единици бројот на избирачите може да отстапува најмногу од минус 3% до плус 3% во однос на просечниот број на избирачи во изборната единица.

(3) Изборот на членови на советите се врши на подрачјето на општината, односно градот Скопје според пропорционалниот модел.

(4) Изборот за градоначалник се врши на подрачјето на општината, односно градот Скопје според мнозинскиот модел.

4. Избирачки список

Член 5

(1) Избирачкиот список е јавна исправа и се води за целата територија на Република Македонија.

(2) Врз основа на Избирачкиот список се спроведуваат изборите и референдумот на државно и локално ниво во Република Македонија.

5. Право да избира и да биде избран

Член 6

Право да избира има секој државјанин на Република Македонија кој наполнил 18 години живот и има деловна способност и е со постојано живеалиште во изборната единица, општината, односно градот Скопје каде што се врши изборот.

Член 7

(1) Кандидат за претседател на Републиката може да биде лице кое ги исполнува условите за избор на претседател на Републиката утврдени со Уставот.

(2) Право да биде избран за пратеник, член на совет и градоначалник има секој државјанин на Република Македонија, ако:

- наполнил 18 години живот,
- има деловна способност,
- не се наоѓа на издржување казна затвор за сторено кривично дело и
- со правосилна судска одлука не е изречена казна затвор од најмалку шест месеца.

(3) Покрај условите утврдени во ставот (2) на овој член право да биде избран за член на совет и градоначалник има секој граѓанин со постојано живеалиште во општината и градот Скопје каде што се врши изборот.

6. Неспোјливост на функцијата претседател на Републиката, пратеник, градоначалник и член на совет

Член 8

(1) Функцијата пратеник, член на совет и градоначалник е неспојлива со функцијата претседател на Републиката, претседател на Владата на Република Македонија, министер, судија, јавен обвинител, јавен правобранител, народен правобранител и со други носители на функции кои ги избира или именува Собранието на Република Македонија (во натамошниот текст: Собранието) и Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата).

(2) Функцијата пратеник е неспојлива со функцијата градоначалник и со член на совет во општината и градот Скопје.

(3) Функцијата пратеник и градоначалник е неспојлива со:

- извршување на стручни и управни работи во органите на државната управа,
- извршување на стопанска или друга профитна дејност и

- членување во управни одбори на јавни претпријатија, јавни установи, фондови, агенции, заводи и во други правни лица, како и со изборот на претставник на државниот и општествен капитал во трговските друштва.

(4) Функцијата градоначалник на градот Скопје и функцијата член на Советот на градот Скопје е неспојлива со функцијата градоначалник на општина и функцијата член на советот на општината на подрачјето на градот Скопје.

(5) Со денот на верификацијата на мандатот за пратеник, член на совет и градоначалник на носителите на функциите од ставовите (1) и (2) на овој член, функцијата им престанува.

(6) Со денот на верификацијата на мандатот за пратеник и градоначалник на лицата од ставот (3) алинеја 1 на овој член, работниот однос им мирува.

(7) Со денот на верификацијата на мандатот за пратеник и градоначалник на лицата од ставот (3) алинеи 2 и 3 на овој член, работниот однос во стопанската или друга профитна дејност им мирува, а членувањето во управни одбори на јавни претпријатија, јавни установи, фондови, агенции, заводи и во други правни лица, како и претставник на државниот и општествен капитал во трговските друштва им престанува.

(8) Со денот на верификацијата на мандатот на член на совет на лицата вработени во општинската администрација на општината и администрацијата на градот Скопје, работниот однос им мирува во согласност со закон.

Член 9

(1) На припадниците на вооружените сили на Република Македонија, припадниците на униформираниот дел на полицијата, овластените службени лица во Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана и во Агенцијата за разузнавање од денот кога ќе бидат утврдени како кандидати, работниот однос им мирува.

(2) Со денот на верификацијата на мандатот на лицата од ставот (1) на овој член, работниот однос им мирува.

7. Професионалност и неотповикливост на функцијата**Член 10**

(1) Пратениците не можат да бидат отповикани.

(2) Функцијата пратеник и градоначалник се врши професионално.

8. Ослободување од плаќање на данок и такса**Член 11**

(1) За дејствијата, актите, поднесоците и другите списи во врска со спроведувањето на изборите, во изборната постапка, печатењето на гласачките ливчиња и набавка и увоз на изборен материјал не се плаќа царина и данок.

(2) Сите дејствија и акти на државните органи, сите поднесоци и докази во врска со евиденцијата на избирачкото право се ослободени од плаќање на такси и данок.

(3) Министерот за финансии ќе донесе прописи со кои на единствен начин ќе го уреди постапувањето при оданочување со данок на додадена вредност на прометот на гласачките ливчиња и изборниот материјал потребен за спроведување на изборите.

II. РАСПИШУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ**1. Распишување на изборите****Член 12**

(1) Актот за распишување на изборите го донесува претседателот на Собранието и со него се определува денот од кога почнуваат да течат роковите за извршување на изборните дејствија и денот на одржувањето на изборите.

(2) Актот за распишување на изборите се доставува до Државната изборна комисија и Министерството за правда.

(3) Актот за распишување на изборите се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

(4) Од денот на распишувањето на изборите до денот на одржувањето на изборите не може да помине повеќе од 90 дена, ниту помалку од 70 дена.

2. Известување за одржување на изборите**Член 13**

(1) Граѓаните за одржувањето на изборите се известуваат преку јавен повик и истакнување плакати на видни места.

(2) Известувањето од ставот (1) на овој член го врши надлежната изборна комисија.

**3. Одржување на изборите
За претседател на Републиката****Член 14**

(1) Изборот на претседател на Републиката се врши во последните 60 дена од мандатот на претходниот претседател.

(2) Во случај на престанок на мандатот на претседателот на Републиката, од кои и да е причини, изборот за нов претседател се врши во рок од 40 дена од денот на престанокот на мандатот.

За пратеници**Член 15**

(1) Изборите за пратеници се одржуваат секоја четврта година во последните 90 дена од мандатот на претходниот пратенички состав или во рок од 60 дена од денот на распуштањето на Собранието.

(2) Предвремени избори за пратеници се спроведуваат во согласност со одредбите на овој законик, а сите рокови за изборните дејствија се скратуваат за пет дена, освен рокот утврден за спроведување на изборната кампања.

(3) Роковите за спроведување на изборните дејствија од ставот (2) на овој член со роковникот ги утврдува Државната изборна комисија.

(4) Мандатот на пратениците трае од денот на неговото верификување до денот на верификувањето на мандатот на новоизбраните пратеници.

За членови на совет и за градоначалник**Член 16**

(1) Изборите за членови на совет и за градоначалник се одржуваат секоја четврта година истовремено во сите општини, во денот недела во првата седмица во месец март.

(2) Предвремени избори за членови на совети и за градоначалник се распишуваат и спроведуваат во согласност со одредбите на овој законик во рок од 70 дена од денот на настапувањето на условите за престанок на мандатот, утврдени со закон.

(3) Предвремените избори за членови на совет и за градоначалник нема да се спроведат ако до редовните избори има помалку од шест месеца.

III. ОРГАНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ**1. Видови изборни органи****Член 17**

Органи за спроведување на изборите се:

- Државната изборна комисија,
- општинските изборни комисии и
- избирачките одбори.

2. Член на изборен орган**Член 18**

(1) Член на изборен орган не може да биде:

- лице осудено за казниво дело поврзано со изборите и
- лице кое претходно учествувало во спроведување на изборите и во чија работа како член на изборен орган се утврдени неправилности поради кои е поништено гласањето.

(2) Во општинската изборна комисија и избирачкиот одбор, членови не можат да бидат и:

- избран или именуван функционер од Владата, односно Собранието и

- лице вработено во државната администрација на Министерството за правда, Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Државниот завод за статистика, Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, стручните служби во судовите и стручната служба на Државната изборна комисија.

(3) Лицето избрано за член на изборниот орган може да не прифати да ја извршува таа должност само поради здравствени или семејни причини, при што за неприфаќањето на членот одлучува органот кој го избира, врз основа на приложена соодветна документација.

Член 19

(1) Претседателот и членовите на изборните органи својата функција ја извршуваат непристрасно, совесно и одговорно во согласност со надлежностите утврдени со овој законик.

(2) Претседателот и членовите на изборните органи, чијашто функција нема карактер на професионален ангажман, имаат право на надоместок што се утврдува со акт на Државната изборна комисија.

3. Неспোјливост на функцијата член на избран орган

Член 20

Ако претседателот, член на избран орган, секретарот, како и нивен заменик, прифати кандидатура за претседател на Републиката, пратеник, член на совет и градоначалник, функцијата на претседател, член, секретар, односно заменик во избраните органи му престанува.

4. Принцип на соодветна и правична и полова за-стапеност во избраните органи

Член 21

(1) При изборот на членовите на Државната изборна комисија се применува принципот на соодветна и правична застапеност.

(2) При изборот на членовите на општинските изборни комисии и избирачките одбори, во општините во кои живеат најмалку 20% од граѓаните припадници на другите заедници се одразува принципот на соодветна и правична застапеност на сите заедници.

(3) Во составот на изборните органи секој пол ќе биде застапен со најмалку 30%.

(4) За спроведување на ставовите (1), (2) и (3) од овој член Државната изборна комисија донесува упатство.

(5) Одлуките за именување на членовите на општинските изборни комисии се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија".

5. Предлагање на претставник на подносителот на листата

Член 22

(1) Секој подносител на листа на кандидатите за избор на претседател на Републиката, пратеници, членови на совет и градоначалник има право да определи претставник и негов заменик кои ќе ја следат работата во избраните органи од започнувањето на изборите се до утврдувањето и објавувањето на резултатите.

(2) Подносителот на листата на претставникот му издава овластување и за тоа ги известува изборните органи.

(3) Претставникот на подносителот на листата на седницата на изборните органи, може да предупреди за неправилности во нивната работа, а доколку не биде прифатено предупредувањето, може да побара тоа да биде внесено во записникот.

6. Начин на работа на избраните органи

Член 23

(1) Изборните органи можат да работат и да одлучуваат ако на седниците присуствуваат мнозинство од членовите, а одлуките ги донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

(2) Во случај на отсуство на член на општинската изборна комисија или на член на избирачкиот одбор, во работата на седниците учествуваат нивните заменици.

(3) При спроведувањето на изборите во работата на општинските изборни комисии и избирачките одбори, во општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, покрај македонскиот јазик и неговото кирилско писмо во службена употреба е и јазикот и писмото што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во таа општина.

Член 24

Работата на изборните органи е јавна и право да присуствуваат на работата на изборните органи имаат овластените претставници на подносителите на листи и акредитираните набљудувачи.

7. Поддршка на работата на избраните органи

Член 25

(1) Собранието, Министерството за правда, Министерството за внатрешни работи, Државниот завод за статистика и Службата за општи и заеднички работи на Владата и нивните подрачни единици, се должни на органите за спроведување на изборите да им обезбедат технички и други услови за работа.

(2) За вршење на работите од ставот (1) на овој член, на органите им се обезбедуваат средства од Буџетот на Република Македонија.

8. ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

8.1. Состав на Државната изборна комисија

Член 26

(1) Државната изборна комисија е составена од претседател, заменик и пет члена.

(2) Претседателот и заменикот се членови на Државната изборна комисија.

(3) Претседателот и членовите на Државната изборна комисија функцијата ја вршат професионално со мандат од пет години, со право на повторен избор.

(4) Државната изборна комисија има генерален секретар и негов заменик.

(5) Државната изборна комисија има својство на правно лице.

(6) Средствата за работа на Државната изборна комисија се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Избор на составот на Државната изборна комисија

Член 27

(1) За претседател и членови на Државната изборна комисија може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија со постојано место на живеење во Република Македонија,
- да има високо образование и најмалку осум години работно искуство во правната област (политичкиот и изборниот систем) и
- да не е член на орган на политичка партија.

(2) Собранието го огласува изборот на претседателот и членовите на Државната изборна комисија во "Службен весник на Република Македонија" и во дневниот печат. Огласот трае осум дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

(3) Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието подготвува предлог на листа од пријавените кандидати и ја доставува до Собранието.

(4) Од кандидатите на предлогот на листата политичките партии во опозиција предлагаат претседател на Државната изборна комисија, а партиите на власт предлагаат негов заменик.

(5) Претседателот, заменикот и членовите на Државната изборна комисија ги избира Собранието со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

(6) На претседателот и членовите на Државната изборна комисија од денот на изборот, работниот однос им мирува.

Престанок на функцијата во Државната изборна комисија пред истекот на мандатот

Член 28

(1) Функцијата на претседателот, заменикот и член на Државната изборна комисија им престанува пред истекот на мандатот:

- ако престане еден од условите утврдени во членот 27 став (1) на овој законик,

- на нивно лично барање,
- поради нестручно и несовесно вршење на функцијата,
- поради исполнување услови за старосна пензија утврдени со закон,
- поради смрт и
- ако е осуден со правосилна судска одлука на казна затвор од над шест месеца.

(2) Државната изборна комисија со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови може да даде предлог до Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието, за разрешување на нејзин член поради нестручно и несовесно вршење на функцијата.

Рок за предлагање на претседател и заменик на претседателот на Државната изборна комисија

Член 29

(1) Претседателот на Собранието ги известува политичките партии од членот 27 став (4) на овој законик во рок од три дена од денот на приемот на известувањето да му достават предлог за претседател, односно заменик на претседателот на Државната изборна комисија.

(2) Ако политичките партии не ги утврдат и не ги достават имињата на претседателот и заменикот на претседателот на Државната изборна комисија во рокот определен во ставот (1) од овој член, претседателот и заменикот на претседателот на Државната изборна комисија ги предлага Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието.

8.2. Стручна служба на Државната изборна комисија

Член 30

(1) Државната изборна комисија именува генерален секретар и негов заменик од редот на дипломирани правници за време од пет години.

(2) Генералниот секретар не влегува во составот на Државната изборна комисија и нема право на глас.

(3) Генералниот секретар својата работа ја врши професионално.

(4) За вршење на стручно-административните и организационо-технички работи на Државната изборна комисија, се формира стручна служба на Државната изборна комисија.

(5) Со стручната служба раководи генералниот секретар на Државната изборна комисија.

(6) Генералниот секретар и вработените во стручната служба на Државната изборна комисија имаат статус на државни службеници.

8.3. Надлежности на Државната изборна комисија

Член 31

(1) Државната изборна комисија се грижи за законитоста во подготовката и спроведување на изборите во согласност со овој законик и врши надзор над работата на изборните органи.

(2) Државната изборна комисија:

1) бара податоци од надлежните органи за вработените во државната, општинската и администрацијата на градот Скопје, како и за јавната администрација и го именува составот на општинските изборни комисии;

2) дава упатства, појаснувања и препораки за примената на одредбите на овој законик и други закони кои се однесуваат на прашањата поврзани со изборите;

3) го разрешува секој член на изборен орган во случај на против законско работење;

4) ја контролира законитоста во работата на изборните органи и презема мерки кога е констатирана повреда на законитоста во подготовките, постапката на кандидирањето, спроведувањето и утврдувањето на резултатите на изборите, како и во спроведување на упатствата и препораките дадени од неа;

5) ги потврдува и објавува листите на кандидати за избор на претседател и за избор на пратеници и со ждрепка го утврдува нивниот редослед;

6) донесува програма и востановува стандарди за задолжителна едукација на сите изборни органи и ја координира истата;

7) врши задолжителна едукација на членовите на општинските изборни комисии и им издава уверенија на начин и во рокови пропишани со програмата;

8) го пропишува образецот на уверенијата за посетување на обуката на членовите на изборните органи;

9) определува единствени стандарди за изборниот материјал, се грижи за негово обезбедување и го пропишува видот на средството со кој се обележуваат и проверуваат лицата кои гласале (УВ ламби, спреј и графитно перниче);

10) пропишува обрасци за спроведување на изборите и обрасци за собирање на потписи од избирачи и пратеници за предлагање на кандидати и ги објавува во "Службен весник на Република Македонија";

11) го определува начинот на ракување и чување на изборниот материјал;

12) ги утврдува квалитетот, формата, големината, бојата и сериските броеви на гласачките ливчиња;

13) го организира печатењето на гласачките ливчиња и листите на кандидати;

14) го предава и прима изборниот материјал од и на општинските изборни комисии;

15) ја информира и едуцира јавноста за начинот на гласање и за остварување на избирачкото право;

16) донесува кодекс за правилата за набљудување на изборите на домашни и странски набљудувачи во согласност со меѓународните стандарди и им обезбедува исправи за идентификација;

17) врши контрола на гласачките места на денот на спроведувањето на изборите каде што се пријавени неправилности при гласањето;

18) ги потврдува со решение усвоените листи на кандидати или ги отфрла доколку не се составени согласно со одредбите на овој законик;

19) донесува правилник со кој се утврдуваат критериумите за начинот и постапката за изборот на претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици во изборните органи;

20) ги сумира и утврдува резултатите од гласањето за листите на кандидати на ниво на изборна единица;

21) ги објавува првичните резултати од спроведените избори за претседател на Републиката, за пратеници, за советници и за градоначалник врз основа на податоците од записниците од изборните органи;

22) ги објавува конечните резултати од спроведените избори;

23) издава уверенија на кандидатот избран за претседател на Републиката и кандидатите избрани за пратеници;

24) донесува правилник и упатство за надоместокот на членовите на изборните органи;

25) до Собранието поднесува извештај за спроведените избори и финансиски преглед и го објавува на својата интернет страница;

26) врши распределба на надоместокот на трошоците на избраните кандидати по доставениот финансиски извештај и го објавува на својата интернет страница;

27) го донесува актот за организација и систематизација на стручната служба на Државната изборна комисија и формира помошни тела;

28) ги објавува во дневниот печат описите на избирачките места;

29) одлучува по жалба во врска со барањата за запишување, дополнување и бришење на податоци од Избирачкиот список;

30) се грижи за заштита на личните податоци на граѓаните содржани во Избирачкиот список;

31) врши проверка на интегритетот на базата на податоци на Избирачкиот список;

32) го потпишува Избирачкиот список, односно изводите од Избирачкиот список на кои се гласа најдоцна 15 дена пред денот на одржувањето на изборите;

33) остварува контакти со меѓународните асоцијации и организации кои имаат овластување да ги набљудуваат изборите, односно референдум на државно ниво, за прашања во врска со Избирачкиот список;

34) доставува податоци на јавните гласила за бројот на избирачите запишани во потпишаниот Избирачки список, односно изводите;

35) донесува Деловник за својата работа;

36) одлучува по приговори врз основа на увид во изборниот материјал и други докази;

37) во соработка со Министерството за внатрешни работи донесува правилник за начинот на постапување на полицијата за време на спроведување на изборите;

38) пополнува и доставува статистички податоци за потребите на Државниот завод за статистика на Република Македонија и

39) врши и други работи утврдени со овој законик.

(3) Државната изборна комисија покренува иницијатива за дисциплинска постапка и поведува и води прекршочна постапка во согласност со закон.

(4) Образците и целокупниот изборен материјал за општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, се печатат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на службениот јазик и писмото што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во таа општина.

(5) Право да присуствуваат при работата и одлучувањето на Државната изборна комисија имаат овластените претставници на подносителите на листи, по чии приговори се одлучува.

Член 32

(1) Државната изборна комисија во рок од три дена од денот на распишувањето на изборите доставува барање до Агенцијата за државни службеници и надлежните органи за доставување на податоци за вработените во државната и општинската администрација, администрацијата на градот Скопје, како и јавната администрација, систематизирани по општини според адресата на местото на живеење.

(2) Органите од ставот (1) на овој член податоците до Државната изборна комисија ги доставуваат во рок од пет дена од денот на добиеното барање.

9. ОПШТИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

9.1. Избор и состав на општинска изборна комисија

Член 33

(1) Општински изборни комисији се формираат во:

Општините со седиште во град	Општините со седиште во село	Општини во градот Скопје
1) општина Берово	34) општина Арачиново	75) општина Аеродром
2) општина Битола	35) општина Босилово	76) општина Бутел
3) општина Богданци	36) општина Брвеница	77) општина Гази Баба
4) општина Валандово	37) општина Василево	78) општина Горче Петров
5) општина Велес	38) општина Вевчани	79) општина Карпош
6) општина Виница	39) општина Вранештица	80) општина Кисела Вода
7) општина Гевгелија	40) општина Врапчиште	81) општина Сарај
8) општина Гостивар	41) општина Градско	82) општина Центар
		83) општина Чаир
		84) општина Шуто Оризари

9) општина Дебар	42) општина Дебарца	85) градот Скопје (оваа изборна комисија се формира само за спроведување на избори за градоначалник и членови на Советот на градот Скопје)
10) општина Делчево	43) општина Дојран	
11) општина Демир Капија	44) општина Долнени	
12) општина Демир Хисар	45) општина Другово	
13) општина Кавадарци	46) општина Желино	
14) општина Кичево	47) општина Зајас	
15) општина Кочани	48) општина Зелениково	
16) општина Кратово	49) општина Зрновци	
17) општина Крива Паланка	50) општина Илинден	
18) општина Крушево	51) општина Јегуновце	
19) општина Куманово	52) општина Боговиње	
20) општина Македонска Каменица	53) општина Карбинци	
21) општина Македонски Брод	54) општина Конче	
22) општина Неготино	55) општина Кривогаштани	
23) општина Охрид	56) општина Липково	
24) општина Пехчево	57) општина Лозово	
25) општина Прилеп	58) општина Маврово и Ростуша	
26) општина Пробиштип	59) општина Могила	
27) општина Радовиш	60) општина Новаци	
28) општина Ресен	61) општина Ново Село	
29) општина Свети Николе	62) општина Осломеј	
30) општина Струга	63) општина Петровец	
31) општина Струмица	64) општина Пласница	
32) општина Тетово	65) општина Ранковце	
33) општина Штип	66) општина Росоман	
	67) општина Сопиште	
	68) општина Старо Нагоричане	
	69) општина Студеничани	
	70) општина Теарце	
	71) општина Центар Жупа	
	72) општина Чашка	
	73) општина Чешиново	
	74) општина Чучер - Сандево	

(2) Општинските изборни комисији се со седиште во општините утврдени во ставот (1) на овој член и се надлежни за спроведување на изборните дејствија во изборните единици и избирачките места определени со овој законик.

Член 34

(1) Општинската изборна комисија е составена од претседател, четири члена и нивни заменици.

(2) Општинската изборна комисија има секретар и негов заменик кој ги именува претседателот на општинската изборна комисија од редот на дипломирани правници за време од пет години.

(3) Претседателите на општинските изборни комисији и нивните заменици, четири члена и нивните заменици се избираат од вработените во државната, општинската и администрацијата на градот Скопје, со високо образование по случаен избор за време од пет години.

(4) Секретарот и неговиот заменик од ставот (2) на овој член ги извршуваат стручно-административните и организационо-техничките работи на општинската изборна комисија.

Член 35

(1) Државната изборна комисија во рок од пет дена од денот на добивањето на податоците во согласност со членот 32 од овој законик ги формира општинските изборни комисији. Одлуките со кои се формираат општинските изборни комисији се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија".

(2) Начинот и постапката за именување на претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици на општинските изборни комисији се уредуваат со акт на Државната изборна комисија.

(3) Начинот и постапката за утврдување на одговорноста за незаконито работење на претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици на општинските изборни комисији се уредуваат со Законот за државните службеници.

Член 36

Претседателот и членовите на општинската изборна комисија и нивните заменици, по правило имаат живеалиште на подрачјето на општината за која е формирана општинската изборна комисија.

9.2. Надлежност на општинската изборна комисија

Член 37

(1) Општинската изборна комисија се грижи за законитоста во подготовката и спроведувањето на изборите во согласност со овој законик и врши надзор на работата на избирачките одбори.

(2) Општинската изборна комисија:

1) го именува составот на избирачките одбори со решение и со депонирани потписи на членовите го доставува до Државната изборна комисија;

2) ги разрешува членовите на избирачкиот одбор во случај на нивно противзаконско работење на денот на изборите;

3) дава упатство за работење на избирачките одбори;

4) ги огласува утврдените листи за кандидати;

5) ја организира и спроведува едукацијата на членовите на избирачките одбори според планот и програмата на Државната изборна комисија и им издава уверенија за завршена обука;

6) презема технички подготовки за спроведување на изборите според упатствата и инструкциите на Државната изборна комисија;

7) ја контролира законитоста на работењето на избирачките одбори и интервенира во случаите кога е констатирана повреда на законитоста во подготовките, кандидирањето и спроведувањето и утврдувањето на резултатите на изборите, како и на упатствата и препораките дадени од неа;

8) изготвува извештај и го доставува до Државната изборна комисија;

9) ги информира граѓаните за местото на гласање;

10) ги евидентира и потврдува овластените претставници за следење на работата на општинската изборна комисија и на избирачките одбори;

11) ги предава и собира изборните материјали на и од избирачките одбори на начин утврден со овој законик;

12) по спроведените избори за претседател на Републиката ги сумира резултатите од гласањето на листата на кандидати, составува записник и заедно со целокупниот изборен материјал го доставува до Државната изборна комисија веднаш, а најдоцна до 12 часа од завршување на гласањето;

13) пополнува и доставува статистички податоци за потребите на Државниот завод за статистика;

14) по спроведувањето на изборите за пратеници во Собранието, врз основа на записниците од избирачките места, ги сумира резултатите според изборните единици за избирачките места за кои е таа надлежна и според нивната припадност на изборната единица;

15) го предава изборниот материјал од избирачките места за кои е надлежна до Државната изборна комисија во рок од три часа по приемот на изборниот материјал од избирачките одбори и

16) обезбедува доказни материјали при одлучување по правните лекови.

(3) При спроведувањето на локалните избори покрај надлежностите утврдени во ставовите (1) и (2) на овој член општинската изборна комисија:

1) утврдува дали предложените листи на кандидати за избор на членови на совет и листата на кандидат за градоначалник се поднесени во согласност со овој законик;

2) ги потврдува листите на предложените кандидати и со ждрепка го утврдува редоследот на единствена листа на кандидати;

3) ги утврдува резултатите од гласањето во општината и градот Скопје и на избраните кандидати за членови на советот, односно на избраниот градоначалник, им издава уверение за изборот веднаш по конечност на изборите и

4) врши и други работи утврдени со овој законик.

10. ИЗБИРАЧКИ ОДБОР

10.1. Избор и состав на избирачки одбор

Член 38

(1) Избирачки одбор се формира за секое избирачко место.

(2) Избирачките одбори се составени од претседател, четири члена и нивни заменици.

(3) Претседателите на избирачките одбори и нивните заменици, се избираат од редот на државната, општинската и администрацијата на градот Скопје, а четирите члена и нивните заменици се избираат од редот на јавната администрација по случаен избор за време од четири години и по правило тие имаат живеалиште во општината на која припаѓа избирачкото место.

Член 39

(1) Државната изборна комисија во рок од три дена од денот на формирањето на општинската изборна комисија доставува податоци до општинската изборна комисија во согласност со членот 32 од овој законик заради формирање на избирачките одбори.

(2) Општинската изборна комисија во рок од пет дена од денот на добивањето на податоците од ставот (1) на овој член ги формира избирачките одбори за избирачките места што се во нејзина надлежност.

(3) Начинот и постапката за именување на претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици во избирачките одбори се уредува со акт на Државната изборна комисија.

(4) Начинот и постапката за утврдување на одговорноста за незаконито работење на претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици во избирачките одбори се уредуваат со Законот за државните службеници и Законот за работните односи.

10.2. Надлежност на избирачкиот одбор

Член 40

(1) Избирачкиот одбор се грижи за законито спроведување на изборите.

(2) Избирачкиот одбор:

- 1) непосредно го спроведува гласањето на гласачкото место;
 - 2) обезбедува правилност и тајност на гласањето;
 - 3) обезбедува слободно и мирно одржување на гласањето;
 - 4) го утврдува и сумира резултатот од гласањето на гласачкото место;
 - 5) резултатите од гласањето ги објавува на самото место каде што се спроведувало гласањето и
 - 6) изготвува извештај и води дневник за својата работа и ги доставува до општинската изборна комисија.
- (3) Избирачкиот одбор составува записник за работа и за сумирање на резултатите на единствен образец пропишан и потврден со печат од Државната изборна комисија и заедно со изборниот материјал го доставува до општинската изборна комисија.
- (4) Во случаите на грешка при пополнување на записникот избирачкиот одбор постапува согласно со упатството на Државната изборна комисија.
- (5) Избирачкиот одбор работите од својата надлежност ги врши во согласност со овој законик и упатства од Државната изборна комисија.

IV. ЕВИДЕНЦИЈА НА ИЗБИРАЧКОТО ПРАВО

1. Водење на Избирачкиот список

Член 41

(1) Избирачкиот список го води Министерството за правда.

(2) Избирачкиот список се води според Регистарот на државјаните во вид на регистар на избирачи со автоматска обработка на податоците на магнетен медиум.

(3) Личните податоци на граѓаните во Избирачкиот список се запишуваат на јазиците и писмата на кои се водат податоците во изворните евиденции, во согласност со закон.

(4) Во Избирачкиот список се запишуваат сите граѓани со наполнети 18 години живот кои имаат живеалиште на територијата на Република Македонија, а кои имаат важечка лична карта или патна исправа.

(5) Во Избирачкиот список се запишуваат и сите државјани на Република Македонија кои се на привремена работа или престој во странство, со живеалиште на територијата на Република Македонија и со важечка патна исправа. Овие лица се запишуваат според нивното последно живеалиште во Република Македонија пред заминувањето во странство.

(6) Во Избирачкиот список не се запишуваат граѓаните на кои со правосилна судска одлука им е одземена деловната способност.

(7) Во Избирачкиот список граѓаните се запишуваат според општината на чие подрачје имаат живеалиште.

(8) Од Избирачкиот список се изготвуваат изводи за секоја изборна единица, општина и избирачко место.

(9) За изборите што истовремено се спроведуваат, се издаваат толку потпишани изводи од Избирачкиот список за секое избирачко место колку што има видови избори, односно изборни кругови.

(10) Содржината на Избирачкиот список, односно изводите на денот на изборите (прв круг) не можат да се менуваат до завршувањето на изборите.

(11) Средствата за ажурирање и изготвување на Избирачкиот список се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 42

(1) Министерството за правда врши запишување, дополнување и бришење во Избирачкиот список по службена должност врз основа на податоци од матичните книги, евиденцијата за живеалиште и за државјанството на Република Македонија, други службени евиденции и со непосредно проверување.

(2) Министерството за правда врши запишување, дополнување и бришење во Избирачкиот список и по барање на граѓани, а врз основа на лична карта и патна исправа.

2. Надлежност на органите за достава на податоци за евиденција во Избирачкиот список

Член 43

(1) Министерството за правда доставува податоци за граѓаните:

- со наполнети 18 години живот кои имаат важечка лична карта или патна исправа,
- со наполнети 18 години живот кои починале,
- со наполнети 18 години живот кои се доселиле или отселиле од определена општина, или ја промениле адресата на живеење во општината,
- со наполнети 18 години живот кои го промениле името или презимето,
- со наполнети 18 години живот кои стекнале или го изгубиле државјанството на Република Македонија и
- со наполнети 18 години живот кои се на привремена работа или престој во странство.

(2) Основните судови до Министерството за правда доставуваат податоци за лицата на кои со правосилна судска одлука им е одземена деловната способност.

(3) Податоците од ставовите (1) и (2) на овој член се доставуваат двапати годишно од 1 до 10 февруари и од 1 до 10 јули. Во случаите кога се распишани избори, односно референдум податоците се доставуваат наредниот ден од денот на распишувањето на изборите, односно референдум на магнетен медиум и задолжително го содржат единствениот матичен број на граѓанинот (ЕМБГ).

Член 44

(1) Министерството за одбрана до Министерството за правда најдоцна 30 дена пред денот определен за избори, односно референдум на државно ниво, доставува податоци за лицата кои се на отслужување на воениот рок или се на воена вежба, врз основа на евиденцијата што ја води овој орган.

(2) Органот надлежен за извршување на санкциите, најдоцна 30 дена пред денот определен за избори, односно референдум на државно ниво доставува податоци за лицата кои се во притвор или се наоѓаат на издржување казна затвор врз основа на евиденцијата што ја води овој орган до Министерството за правда.

(3) Податоците се доставуваат на магнетен медиум и задолжително го содржат единствениот матичен број на граѓанинот (ЕМБГ).

3. Содржина на Избирачкиот список и отпечатените изводи

Член 45

(1) Избирачкиот список ги содржи следниве податоци: единствен матичен број на граѓаните (ЕМБГ), презиме, име на еден од родителите и име, пол, адреса на живеење (општина, населено место, улица, куќен број, влез и стан), датум на запишување и бришење и датум и вид на дополнување на податоците.

(2) Отпечатените изводи од Избирачкиот список и посебните изводи од Избирачкиот список, се водат по азбучен ред на презимето на граѓанинот и ги содржат следниве рубрики, односно податоци: реден број, презиме, име, пол, датум на раѓање и адреса на живеење (населено место, улица, куќен број, влез и стан), потпис или отпечаток за избирачот и ознака со ѕвездичка за лицата кои се на привремена работа или престој во странство.

4. Печатење на посебните изводи од Избирачкиот список

Член 46

За спроведување на гласањето во воените пошти, организациите, установите, единиците и казнено-поправните установи се изготвуваат посебни изводи од Избирачкиот список, и тоа:

- за гласање кои за време на изборите се наоѓаат на воена вежба или отслужување на воениот рок и
- за гласање на граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат во притвор или издржување казна затвор.

Член 47

Посебните изводи од Избирачкиот список од членот 46 на овој законик се изготвуваат во два примерока, и тоа:

- за граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат на воена вежба или отслужување на воениот рок, едниот примерок е систематизиран според избирачкото место или општината и во забелешката стои бројот на воената пошта, организацијата, установата, единицата и општината во која се наоѓа таа воена пошта, организација, установа и единица, а вториот примерок е систематизиран според бројот на воената пошта, организацијата, установата, единицата и општината во која се наоѓа таа воена пошта, организација, установа и единица, а во забелешката стои бројот на избирачкото место и општината на која припаѓа тоа избирачко место и
- за граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат во притвор или на издржување казна затвор, едниот примерок е систематизиран според избирачкото место или општината и во забелешката стои општината во која се наоѓа казнено- поправната установа, а вториот примерок е систематизиран според казнено- поправната установа и општината каде што се наоѓа и во забелешката стои бројот на избирачкото место и општината на која припаѓа тоа избирачко место.

5. Проверка на податоците во Избирачкиот список

Член 48

(1) Граѓанинот може во текот на целата година да бара да изврши увид во изводите од Избирачкиот список во службените простории на подрачните одделенија на Министерството за правда.

(2) Ако при увидот се утврди дека тој или друг граѓанин не е запишан во Избирачкиот список или се утврди дека треба да се изврши запишување, дополнување или бришење на податоците, до подрачното одделение на Министерството за правда има право да поднесе барање за запишување, дополнување или бришење на податоците со кое приложува и соодветна документација.

(3) Министерството за правда најдоцна во рок од три дена од денот на приемот на барањето ќе ја провери точноста на податоците и приложените документи од страна на граѓанинот и ако утврди дека барањето е основано, со решение ќе изврши запишување, дополнување или бришење на податоците во Избирачкиот список, а во спротивно ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето.

(4) Против решението од ставот (3) на овој член граѓанинот во рок од три дена од денот на приемот на решението може да поднесе жалба до Државната изборна комисија.

(5) По жалбата од ставот (4) на овој член Државната изборна комисија решава во рок од три дена од денот на приемот на жалбата.

(6) Против решението на Државната изборна комисија граѓанинот во рок од три дена од денот на приемот на решението може да поднесе тужба за поведување управен спор до Врховниот суд на Република Македонија.

(7) По тужбата од ставот (6) на овој член Врховниот суд на Република Македонија решава во рок од три дена од денот на приемот на тужбата.

(8) Правосилното решение на Врховниот суд на Република Македонија донесено по тужбата е основа за запишување, промена и бришење на податоците во Избирачкиот список.

6. Јавен увид во Избирачкиот список

Член 49

(1) Министерството за правда најдоцна 15 дена од денот на распишувањето на изборите, Избирачкиот список го става на јавен увид во своите подрачни одделенија и месните канцеларии во нивен состав со состојба на податоци за:

- граѓаните со наполнети 18 години живот на денот на изборите (прв круг на гласање),
- умрените лица 30 дена пред денот на распишувањето на изборите и
- другите податоци од Избирачкиот список на денот на распишувањето на изборите.

(2) Министерството за правда по ставањето на изводите од Избирачкиот список на јавен увид, преку јавните гласила ги известува граѓаните за местото на кое се врши увидот, времетраењето на увидот и можноста за запишување, дополнување или бришење на податоците од Избирачкиот список.

(3) Јавниот увид трае 15 дена.

7. Промена на податоците во Избирачкиот список ставени на јавен увид

Член 50

(1) Барање за запишување, дополнување или бришење на податоците во изводите на Избирачкиот список што се ставени на јавен увид, во рокот од членот 49 став (3) на овој законик, може да поднесе секој граѓанин, ако:

- тој или некој друг граѓанин не е запишан во Избирачкиот список,
- е запишано лице кое нема избирачко право или нема живеалиште на подрачјето на општината или лице кое е починато и
- личното име и адресата на лицето или личното име и адресата на друго лице се неправилно запишани.

(2) Барањето за запишување, дополнување или бришење на податоците од ставот (1) на овој член се поднесува писмено до подрачното одделение на Министерството за правда или месната канцеларија на подрачјето на живеење.

(3) Со барањето се приложуваат и потребните докази.

Член 51

(1) Министерството за правда по барањата на граѓаните од членот 50 на овој законик е должен да одлучи со решение во рок од 24 часа од денот на приемот на барањето и ако утврди дека барањето е основано со решение ќе изврши запишување, дополнување или бришење на податоците во Избирачкиот список, а во спротивно ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член граѓанинот во рок од 24 часа од приемот на решението може да поднесе жалба до Државната изборна комисија.

(3) По жалбата од ставот (2) на овој член Државната изборна комисија решава во рок од 24 часа по приемот на жалбата.

(4) Против решението на Државната изборна комисија во рок од 24 часа од приемот на решението може да се поднесе тужба за поведување управен спор до Врховниот суд на Република Македонија.

(5) По тужбата од ставот (4) на овој член Врховниот суд на Република Македонија решава во рок од 24 часа од приемот на тужбата.

(6) Правосилното решение на Врховниот суд на Република Македонија донесено по тужбата за запишување, промена и бришење е составен дел на потпишаниот Избирачки список од страна на Државната изборна комисија.

8. Заклучување и потпишување на избирачкиот список

Член 52

Министерството за правда Избирачкиот список во кој се извршени сите промени кои произлегле од јавниот увид, отпечатен во вид на изводи, го заклучува најдоцна 15 дена по завршениот јавен увид.

Член 53

(1) Избирачкиот список, односно изводот се заклучува со назначување на: бројот на страниците кои ги има тој список, односно изводот, бројот на запишаните избирачи (означени со број и букви), критичен момент на податоците утврдени во членот 50 став (1) на овој законик, датум на заклучувањето, потпис на овластено лице и печат.

(2) Заклучениот Избирачки список ги содржи и податоците за граѓаните чии барања за бришење, запишување или промена на податоците од Избирачкиот список се позитивно решени од страна на Министерството за правда, Државната изборна комисија и Врховниот суд на Република Македонија.

(3) Заклучениот Избирачки список Министерството за правда го доставува до Државната изборна комисија на потпишување во рок од пет дена од заклучувањето.

Член 54

(1) Во постапката на потпишување Државната изборна комисија проверува дали во заклучениот Избирачки список се внесени барањата позитивно решени од страна на Министерството за правда, Државната изборна комисија и Врховниот суд на Република Македонија.

(2) Ако Државната изборна комисија утврди дека во Избирачкиот список, односно изводите не се внесени барањата што се позитивно решени, истите веднаш ќе ги врати до Министерството за правда. Исправките се извршуваат во рок од 48 часа од денот на нивниот прием.

9. Заштита на податоците во Избирачкиот список

Член 55

(1) Личните податоци содржани во Избирачкиот список се заштитени во согласност со закон и не смеат да се употребуваат за ни една друга цел, освен за остварување на избирачкото право на граѓаните во согласност со овој законик.

(2) На регистрираните политички партии и на независните кандидати, при учество на избори, Министерството за правда по претходно писмено барање им дава во печатена форма или електронски облик на ЦД-ром податоци од потпишаниот или претходно подготвен извод од Избирачкиот список за секое избирачко место во кои се содржани податоците од членот 45 став (2) на овој законик.

(3) Подносителите на барањето ги сносат реалните трошоци за изработка на податоците од Избирачкиот список во печатена или електронска форма.

(4) Регистрираните политички партии, коалициите и независните кандидати, односно овластените претставници и нивните заменици на подносителите на листа на кандидати не можат да ги користат избирачките списоци на денот на изборите за евидентирање на лицата кои гласале.

Член 56

Овластениот службеник или кое било друго лице, тело или орган кој е запознат со личните податоци содржани во Избирачкиот список е должен да ги чува и заштитува во согласност со членот 55 од овој законик.

V. КАНДИДИРАЊЕ

1. Предлагање на кандидати

Член 57

(1) Предлагањето на кандидати за избор на претседател на Републиката, кандидати за пратеници, кандидати за членови на совет и за градоначалник се врши со поднесување на листа на кандидат за претседател на Републиката, листа на кандидати за пратеници, листа на кандидати за членови на совет, односно листа на кандидат за градоначалник.

(2) Кандидат за претседател на Републиката, пратеник, кандидати за членови на совет и за градоначалник може да биде предложен само во една листа.

2. Подносител на листа

Член 58

(1) Подносителот на листа може да поднесе само една листа на кандидат за претседател на Републиката, кандидати за пратеници, кандидати за членови на совет, како и една листа на кандидат за градоначалник.

(2) При спроведувањето на локалните избори, подносителот на листите од ставот (1) на овој член во единицата на локалната самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, поднесувањето на листите на кандидати, односно листа на кандидати за градоначалник се врши на јазикот и писмото што го употребуваат граѓаните во таа единицата на локалната самоуправа.

(3) При спроведувањето на парламентарните избори, подносителот на листите од ставот (1) на овој член во изборните единици во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, поднесувањето на листите на кандидати се врши покрај на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото што го употребуваат граѓаните во таа единицата на локалната самоуправа.

Подносител на листа на кандидат за претседател на Републиката

Член 59

(1) Право да поднесат листа на кандидат за претседател на Републиката имаат најмалку 10.000 избирачи или 30 пратеници.

(2) Кога подносител на листа на кандидат за претседател на Републиката е група избирачи потребно е да се соберат најмалку 10.000 потписи од запишаните избирачи во Избирачкиот список.

(3) Кога подносител на листа на кандидат за претседател на Републиката се пратеници е потребно да се соберат најмалку 30 потписи од пратениците.

Подносител на листа на кандидати за пратеници, членови на совет и градоначалник

Член 60

(1) Право да поднесат листа на кандидати за пратеници, листа на кандидати за членови на совет, односно листа на кандидат за градоначалник имаат регистрираните политички партии самостојно, коалиции, како и група избирачи (во натамошниот текст: подносител на листа).

(2) Државната изборна комисија го утврдува субјективитетот на подносителот на листата на кандидати врз основа на изјавата на политичките партии кои настапуваат како коалиција на изборите.

(3) Изјавата за коалицирање од ставот (2) на овој член ја потпишуваат претставници на политичките партии кои настапуваат заедно и таа го содржи името на коалицијата, лого, општината, односно изборната единица во која настапуваат заедно.

(4) Листата на кандидати ја потпишува лично овластен претставник на подносителот на листата.

(5) Називот на листата се означува според името на подносителот на листата.

(6) Ако подносител на листата на кандидати е група избирачи, називот на листата се означува со "група избирачи" и според почетната буква од името и презимето на подносителот на листата.

Подносител на листа на кандидати за пратеници со собрани потписи

Член 61

Кога подносител на листа на кандидати за пратеници е група избирачи, е потребно да се соберат најмалку 1.000 потписи од запишаните избирачи во изводот на Избирачкиот список на изборната единица.

Подносител на листа на кандидати за членови на совет и градоначалник со собрани потписи

Член 62

Кога подносител на листа на кандидати за членови на совет, односно листа на кандидат за градоначалник е група избирачи, е потребно да се соберат:

- во општината до 10.000 жители најмалку 100 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за општината,
- во општината од 10.001 до 30.000 жители најмалку 150 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за општината,
- во општината од 30.001 до 50.000 жители најмалку 250 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за општината,
- во општината од 50.001 до 100.000 жители најмалку 350 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за општината,
- во општината над 100.001 жители најмалку 450 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за општината и
- во градот Скопје најмалку 1.000 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список на подрачјето на градот Скопје.

3. Постапка на собирање на потписи за предлагање на кандидат

Член 63

(1) Потписите на избирачите во постапката на кандидирање се собираат пред службените лица на Министерството за правда на образец пропишан од Државната изборна комисија, кој содржи име и презиме, постојано живеалиште, професија и единствен матичен број на предложените кандидати, како и име и презиме и единствен матичен број на избирачот кој го потпишува предлогот.

(2) Собирањето потписи пред Министерството за правда започнува петнаесеттиот ден од денот на распишувањето на изборите и трае 15 дена.

(3) Секој избирач својот потпис може да го даде само за една листа на кандидат за претседател на Републиката, кандидати за пратеници, за членови на совет и кандидат за градоначалник.

(4) Избирачите кои ја поднесуваат листата треба да имаат избирачко право и постојано живеалиште на подрачјето на изборната единица, општината, односно градот Скопје.

4. Содржина на листата што се поднесува

Член 64

(1) Поднесената листа на кандидат за претседател на Републиката содржи: назив на листата, име и симболот на подносителот на листата, име и презиме на предложениот кандидат за претседател со означување на неговото постојано живеалиште, професија и единствен матичен број на граѓанинот.

(2) Поднесената листа на кандидати за пратеници содржи: број на изборна единица, назив на листата, име и симболот на подносителот на листата, име и презиме на носителот на листата, име и презиме на секој кандидат за пратеник и содржи онолку кандидати колку што се избираат во изборната единица со означување на нивното постојано живеалиште, професија и единствен матичен број на граѓанинот.

(3) Поднесената листа на кандидати за членови на совет, односно листата на кандидат за градоначалник содржи: означување на советот на општината, односно градот Скопје за кои се врши изборот, назив на листата, име и симболот на подносителот на листата, име и презиме на носителот на листата, име и презиме на секој кандидат и содржи онолку кандидати колку што се избираат за членови на совет со означување на неговото постојано живеалиште, професија и единствен матичен број на граѓанинот.

(4) Поднесената листа на кандидат за градоначалник содржи: име на општината, односно градот Скопје за кој се предлага, назив на листата, име и симболот на подносителот на листата, име и презиме на предложениот кандидат за градоначалник со означување на нивното постојано живеалиште, професија и единствен матичен број на граѓанинот.

(5) Во поднесената листа на кандидати за пратеници од ставот (2) на овој член и за членови на совет на општината и градот Скопје од ставот (3) на овој член, на секои три места на листата најмалку едно место му припаѓа на помалку застапениот пол.

5. Постапка за поднесување на листата

Член 65

(1) Листата на кандидат, односно кандидати се поднесува на пропишан образец од Државната изборна комисија.

(2) Кога подносител на листа на кандидат, односно кандидати е политичка партија мора да приложи потврда за регистрација од надлежниот суд.

(3) Кога подносител на листа на кандидат, односно кандидати е коалиција мора да ја приложи изјавата од членот 60 став (3) на овој законик.

(4) Кога подносител на листа на кандидат, односно кандидати е група избирачи, мора да се поднесе и потребниот број на потписи утврден во членот 61, односно членот 62 на овој законик.

(5) За секоја кандидатура е потребна писмена согласност (изјава) на кандидатот која е неотповиклива.

(6) Редоследот на кандидатите во листата на кандидати го утврдува подносителот на листата во согласност со членот 64 на овој законик.

Член 66

(1) Листата на кандидат за претседател на Републиката, овластените претставници на предлагачите ја доставуваат до Државната изборна комисија.

(2) Листите на кандидати за пратеници, овластените претставници на предлагачите ги доставуваат до Државната изборна комисија.

(3) Листите на кандидати за членови на советот, односно листата на кандидат за градоначалник, овластените претставници на предлагачите ги доставуваат до општинската изборна комисија.

(4) Листите на кандидати од ставовите (1), (2) и (3) на овој член се доставуваат до надлежната изборна комисија најдоцна 35 дена пред денот на одржувањето на изборите.

Член 67

(1) Државната, односно општинската изборна комисија од членот 66 на овој законик по приемот на листата на кандидат, односно кандидати утврдува дали листата е поднесена во утврдениот рок и составена во согласност со одредбите на овој законик.

(2) Ако Државната, односно општинската изборна комисија утврди дека во листата има одделни неправилности, ќе го повика овластениот претставник на подносителот на листата, односно првopotпишаниот пратеник на листата на кандидат, да ги отстранат неправилностите во рок од 48 часа од приемот на листите.

(3) Ако Државната, односно општинската изборна комисија утврди дека листата е поднесена во определениот рок и е составена во согласност со одредбите на овој законик, односно констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листата ги отстраниле во рокот утврден во ставот (2) од овој член, поднесената листа ќе ја потврди со решение.

(4) Ако Државната, односно општинската изборна комисија утврди дека листите се поднесени ненавремено, односно констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листите не ги отстраниле во рокот утврден во ставот (2) од овој член, поднесената листа ќе ја отфрли со решение во рок од 24 часа од приемот на листите.

(5) Против решението на општинската изборна комисија од ставот (4) на овој член може да се поднесе жалба до надлежниот апелационен суд, во рок од 24 часа од приемот на решението.

(6) Против решението на Државната изборна комисија од ставот (4) на овој член може да се поднесе жалба до Врховниот суд на Република Македонија преку Државната изборна комисија во рок од 24 часа од приемот на решението.

(7) Врховниот суд на Република Македонија од ставот (6) на овој член, односно надлежниот апелационен суд од ставот (5) на овој член е должен да донесе одлука во рок од 48 часа по приемот на жалбата.

(8) Доставување на приговор и жалба по пошта не е дозволено.

Член 68

(1) Редоследот на кандидати во листата на кандидат, односно редоследот на листите на кандидати надлежната изборна комисија го утврдува со ждрепка.

(2) Надлежната изборна комисија, за активностите што ќе ги преземе во согласност со ставот (1) од овој член, задолжително претходно ги известува овластените претставници на подносителите на листите.

(3) Општинската изборна комисија утврдената единствена листа веднаш ја доставува до Државната изборна комисија.

6. Објавување на утврдените листи

Член 69

(1) Државната изборна комисија утврдената единствена листа на кандидат за избор на претседател на Републиката ќе ја објави најдоцна 30 дена пред денот на одржувањето на изборите во "Службен весник на Република Македонија".

(2) Државната изборна комисија утврдените единствени листи на кандидати за пратеници во изборните единици ќе ги објави во дневниот печат од кој еден е на јазикот на заедницата што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, најдоцна 25 дена пред денот определен за одржување на изборите.

(3) Општинската изборна комисија утврдените единствени листи на кандидати за членови на совет, односно листа на кандидат за градоначалник ќе ги огласи најдоцна 25 дена пред денот определен за одржување на изборите во сите населени места и на избирачките места во општината.

(4) Општинските изборни комисији утврдените единствени листи на кандидати за пратеници ќе ги објават во избирачките места во општините за кои се надлежни.

(5) Утврдените листи на кандидати во општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, се објавуваат покрај на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на службениот јазик и писмо што го употребуваат граѓаните во таа општина.

VI. ИЗБОРНА КАМПАЊА И ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗБОРНАТА КАМПАЊА

1. Организатор на изборната кампања

Член 70

(1) Подносителот на листа на кандидати чии листи на кандидати за избор на претседател на Републиката, пратеници, членови на совет, односно листа на кандидати за градоначалник се потврдени од надлежната изборна комисија, имаат право да организираат изборна кампања (во натамошниот текст: организатори на изборната кампања).

(2) Организаторите на изборната кампања имаат право на рамноправен пристап и под еднакви услови да ги користат сите видови на политичка пропаганда, известување и други облици на пропаганда чија цел е да се влијае на одлуката на избирачите при гласањето.

(3) Странски правни и физички лица не можат да организираат изборна кампања.

Член 71

(1) Организаторот на изборната кампања задолжително отвора жиро-сметка со назнака "за изборна кампања", во рок од 48 часа по потврдувањето на листата на кандидати и во тој рок од 48 часа, доказот за отворена жиро-сметка се доставува до надлежната изборна комисија.

(2) Ако организаторот на изборната кампања не отвори жиро-сметка во предвидениот рок потврдена листа за кандидати се поништува со решение од надлежната изборна комисија.

(3) Кога организатор на изборната кампања е група избирачи, потписник на жиро-сметката е овластениот претставник на подносителот на листата.

(4) Организаторот на изборната кампања на жиро-сметката од ставот (1) на овој член, ќе ги депонира сите средства добиени од правни или физички лица за финансирање на изборната кампања.

(5) Сите трошоци за кампањата исклучиво ќе се покријат од средствата на жиро-сметката за изборната кампања.

(6) Жиро-сметката од ставот (1) на овој член се затвора откако ќе бидат исплатени средствата од Буџетот на Република Македонија, односно буџетите на општините и градот Скопје за секој добиен глас на изборите.

Член 72

(1) За законитоста на спроведувањето на изборната кампања е одговорен организаторот на изборната кампања.

(2) Организаторот на изборната кампања е одговорен и за оние дејствија на изборната кампања за кои ќе овласти други лица.

Член 73

(1) Кандидатите имаат право, ако во времето на изборната кампања, односно во настапите или пропагандните известувања на одделни организатори на изборната кампања им се повредуваат правата (со попречување и оневозможување на кампањата на противкандидатите), веднаш да покренат постапка за заштита на своите права пред надлежниот основен суд.

(2) По барањето за заштита на правата, основниот суд ќе одлучи во рок од 48 часа од денот на поднесувањето на барањето.

(3) Против одлуката на основниот суд може да се изјави жалба во рок од 48 часа од денот на приемот на одлуката до надлежниот апелационен суд.

(4) Надлежниот апелационен суд одлучува во рок од 48 часа од денот на поднесувањето на жалбата.

(5) Правосилната одлука веднаш се објавува во јавните гласила.

2. Траење на изборната кампања

Член 74

(1) Изборната кампања започнува 20 дена пред денот определен за одржување на изборите и не смее да трае 24 часа пред денот на изборите и на денот на изборите.

(2) Советот за радиодифузија е должен да ги следи програмите на електронските медиуми во Република Македонија за времетраењето на изборниот молк и на денот на одржувањето на изборите.

(3) Советот за радиодифузија е должен веднаш по утврдувањето на неправилностите (агитирање, информации поврзани со изборната кампања, рекламни пораки со кои се врши претставување на партиски програми и партиски симболи), да го извести органот надлежен за електронски комуникации кој е должен во рок од 24 часа по приемот на известувањето да поднесе пријава пред надлежниот основен суд за покренување на постапка за казниво дело.

3. Медиумско претставување

Член 75

(1) Јавните гласила во Република Македонија, се должни под еднакви услови на нивните програми да обезбедат рамноправен пристап во претставувањето на изборните програми на кандидатите.

(2) Должината на траењето на изборното претставување, методите на рекламирање и условите за користење на програмското време, односно просторот во јавните гласила за претставување на кандидатите и нивните програми се определуваат со одлука за правилата за рамноправен пристап во медиумско претставување за време на изборната кампања преку радиодифузери.

(3) Одлуката за правилата за рамноправен пристап во медиумското претставување ја донесува Собранието по предлог на Советот за радиодифузија.

(4) Советот за радиодифузија е должен предлогот на одлуката од ставот (2) на овој член да ја достави до Собранието најдоцна 50 дена пред денот на одржувањето на изборите, освен во случаите утврдени со овој законик.

(5) Одлуката за правилата за рамноправен пристап во медиумското претставување се објавува најдоцна 40 дена пред денот определен за одржување на изборите.

Член 76

(1) Јавните гласила се должни кога објавуваат изборни пропагандни известувања во информативниот дел на својата програма, да наведат дека се работи за платен оглас.

(2) Јавниот радиодифузен сервис, чиј основач е Собранието, е должен без надоместок во соработка со Државната изборна комисија да ги информира граѓаните за начинот и техниката на гласањето.

4. Испитување на јавното мислење

Член 77

(1) Испитувањето на јавното мислење се објавува најдоцна пет дена пред денот определен за одржување на изборите.

(2) Кога се објавува испитување на јавното мислење за кандидатите, политичките партии и група избирачи во изборната кампања, се наведува името на институцијата или раководителот на институцијата што го извршила истражувањето, датумот, методологијата, големината и структурата на примерокот и името на начрвачот кој го побарал испитувањето.

5. Изборни плакати

Член 78

(1) Изборни плакати е дозволено да се истакнуваат без надоместок на места што ги утврдува општината, односно градот Скопје.

(2) Општината и градот Скопје имаат обврска да ги обележат местата од ставот (1) на овој член, за секој подносител на листи одделно.

(3) Општината и градот Скопје можат да утврдат и дополнителни места за истакнување на изборни плакати со надоместок.

(4) Дел од средствата од ставот (3) на овој член општината и градот Скопје, непосредно по завршувањето на изборите, се должни да ги искористат за отстранување на сметот направен за време на изборната кампања.

(5) Општината и градот Скопје се должни да ги објават условите за добивање право за користење на местата за истакнување изборни плакати, најдоцна 50 дена пред одржувањето на изборите.

(6) Општината и градот Скопје се должни да обезбедат еднакви услови за сите организатори на изборната кампања при истакнувањето на плакати на утврдените места.

(7) Изборни плакати можат да се истакнуваат и на станбени или други приватни објекти, со претходна согласност од сопственикот на објектот.

(8) Не е дозволено истакнување на плакати од кампањата на објектите каде што се наоѓа гласачкото место или просторијата каде што се спроведува гласањето.

Член 79

(1) Уништување на изборни плакати или лепење плаката врз плаката на други организатори на изборната кампања е забрането.

(2) Организаторот на изборната кампања е должен во рок од 30 дена по завршувањето на изборите да го отстрани сметот од плакатите.

6. Предизборни собири

Член 80

(1) Предизборните собири се јавни.
(2) За одржување на редот на собирите се грижи органот надлежен за внатрешни работи.

Член 81

Организаторот на изборната кампања за организирање на предизборен собир на јавни места и на места каде што се одвива јавен превоз, писмено го известува органот надлежен за внатрешни работи, преку неговата подрачна единица, најдоцна 48 часа пред денот на одржувањето на собирот.

Член 82

(1) Предизборните собири не смеат да се одржуваат во воени објекти, верски објекти, болници, домови за стари лица, училишта, детски градинки и други јавни институции.

(2) По исклучок, на организаторите може да им биде дозволено да одржуваат предизборни собири во просториите на училишта, или културни центри, доколку во општината нема друг објект за да се одржи собирот.

(3) Дозволата за одржување предизборни собири ја дава одговорното лице на установата под еднакви услови за сите организатори на изборната кампања.

(4) За потребите на изборната кампања не е дозволено да се користат просториите, опремата или другиот имот што е наменет за работа на државните органи и органите на општината и градот Скопје.

(5) По исклучок, можат да се користат просториите на органите од ставот (4) на овој член, доколку во местото не постојат никакви други соодветни простории за потребите на изборната кампања.

(6) Дозволата ја дава одговорното лице на органот под еднакви услови за сите организатори на изборната кампања.

7. Финансирање на изборите

Член 83

(1) Изборната кампања не смее да се финансира од:
- средства од Буџетот на Република Македонија, освен средствата определени во членот 86 став (2) на овој законик,

- средства од буџетите на општините и градот Скопје, освен средствата определени во членот 86 став (2) на овој законик,

- средства од јавни претпријатија и јавни установи,

- средства од здружение на граѓани, верски заедници, религиозни групи и фондации,

- средства од странски влади, меѓународни институции, органи и организации на странски држави и други странски лица и

- средства од претпријатија со мешовит капитал каде што е доминантен странскиот капитал.

(2) Изборната кампања може да се финансира од:

- физички лица во висина од 5.000 евра во денарска противвредност и

- правни лица во висина од 20.000 евра во денарска противвредност.

Член 84

При финансирањето на изборната кампања, организаторот на изборната кампања може да потроши најмногу до 60 денари по запишан избирач во изборната единица, односно општината за која има поднесено листа на кандидати, односно листа на кандидат.

8. Финансиски извештај

Член 85

(1) Организаторот на изборната кампања е должен да поднесе финансиски извештај за изборната кампања.

(2) Финансискиот извештај за изборната кампања содржи податоци за вкупниот износ на средствата, изворите на финансирање и направените трошоци.

(3) Финансискиот извештај се доставува до Државниот завод за ревизија, Државната изборна комисија и Собранието веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена по денот на верификација на мандатите.

(4) Финансискиот извештај за изборната кампања јавно го објавува Државната изборна комисија на својата интернет страница.

(5) За локалните избори финансискиот извештај се доставува до советот на општината и Советот на градот Скопје најдоцна 30 дена од денот на завршувањето на изборите.

(6) Организаторот на изборната кампања на група избирачи, вишокот од собраните средства ќе го подари во добротворни цели.

(7) Државниот завод за ревизија доколку утврди неправилности во финансискиот извештај на организаторот на изборната кампања, а се поврзани со надминување на лимитот за изборна кампања или финансирање на изборна кампања спротивно на одредбите на овој законик ќе ги извести надлежните органи заради поведување на соодветна постапка.

9. Надомест на трошоците за избори

Член 86

(1) Право на надоместок на трошоци за избори имаат организаторите на изборната кампања од чии листи на кандидати се избрани кандидат за претседател на Републиката, кандидати за пратеници, членови на совет, односно кандидат за градоначалник во висина од 15 денари по добиен глас.

(2) Надоместокот на трошоците за избори ќе се исплати од Буџетот на Република Македонија, односно од буџетот на општината и на градот Скопје најдоцна во рок од три месеца по поднесувањето на финансискиот извештај за изборната кампања врз основа на извештајот на Државната изборна комисија за спроведените избори.

(3) Надоместокот на трошоците за избори се определува со одлука на Собранието, советот на општината и на градот Скопје.

Член 87

(1) Надлежниот орган врз основа на одлуката од членот 86 став (3) на овој законик ќе донесе решение за неисплаќање на надоместок на трошоците на организаторите на изборната кампања во согласност со членот 85 став (7) од овој законик.

(2) Надлежната изборна комисија ќе донесе решение за поништување на листата на кандидати најдоцна до денот на одржување на изборите, ако со правосилна пресуда се утврди дека во текот на изборната кампања користеле средства стекнати од извршени казниви дела.

VII. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

1. Средства за спроведување на изборите

Член 88

(1) Средствата за спроведување на изборите се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и со нив располага Државната изборна комисија.

(2) Од средствата наменети за изборите две третини служат за покривање на трошоците поврзани со изборните дејствија на органите за спроведување на изборите.

(3) Една третина од средствата за спроведување на изборите служи за покривање на дел од трошоците што ги направиле организаторите на изборната кампањата чии кандидати се избрани.

(4) За спроведување на локалните избори средства се обезбедуваат од буџетот на општината и градот Скопје и со нив располага општинската изборна комисија, односно Изборната комисија на градот Скопје, а средства за изборниот материјал се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и со нив располага Државната изборна комисија.

2. Изборен материјал

Член 89

Изборниот материјал за спроведување на изборите се состои од:

- кутии за гласање и паравани,
- обрасци на записници и дневник за работа на избирачкиот одбор,
- блок со гласачки ливчиња според изводот од Избирачкиот список,
- листи на кандидати,
- потпишан извод од Избирачкиот список,
- средства за обележување и проверка на лицата кои гласале (УВ ламба, спреј и графитно перниче),
- печати,
- упатство за гласање и
- друг материјал потребен за гласање.

Член 90

(1) Упатството за гласање се истакнува на видно место на гласачкиот параван и на други видни места на гласачките места во согласност со Упатството издадено од Државната изборна комисија. Упатството е печатено на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазиците и писмата на заедниците наведени во Преамбулата на Уставот на Република Македонија.

(2) Листите на кандидати ќе бидат истакнати во просторијата за гласање.

3. Предавање на изборниот материјал

Член 91

(1) Државната изборна комисија изборниот материјал го предава на општинските изборни комисији најдоцна во рок од 72 часа пред денот определен за одржување на изборите.

(2) За предавањето на изборниот материјал се составува записник во кој треба посебно да се наведе вкупниот број на гласачки ливчиња со сериските броеви и потребниот број листи на кандидати што се истакнуваат во просториите за гласање.

Член 92

(1) Општинската изборна комисија е должна еден ден пред денот определен за одржување на изборите да го предаде изборниот материјал на избирачките одбори.

(2) За предавањето на изборниот материјал од општинската изборна комисија на избирачките одбори се составува записник во кој треба да се наведе вкупниот број на гласачки ливчиња со сериските броеви и друг материјал потребен за гласање.

(3) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на избирачкиот одбор и членот на општинската изборна комисија кој го предава материјалот.

(4) Ако присутните претставници на подносителите на листи имаат забелешки за предавањето на изборниот материјал, тие имаат право да им се овозможи да бидат евидентирани во записникот и тие да бидат основа во постапката за заштита на избирачкото право.

(5) Ако на присутните претставници на подносителите на листи не им бидат евидентирани забелешките од ставот (4) на овој член во записникот, имаат право забелешките да ги достават до општинската изборна комисија во рок од 5 часа по потпишувањето на записникот.

(6) При предавање на изборниот материјал право на присуство имаат и овластените набљудувачи.

4. Гласачко ливче

Член 93

(1) Гласачкото ливче се печати на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

(2) Името на подносителот на листата, името и презимето на кандидатот, односно носителот на листата се пишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

(3) За припадниците на заедниците, името на подносителот на листата и името и презимето на кандидатот, односно носителот на листата се пишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото на заедницата на која тие припаѓаат.

(4) Во општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, гласачките ливчиња за избори се печатат покрај на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на службениот јазик и писмо што го употребуваат граѓаните во таа општина.

Член 94

(1) На гласачкото ливче ако има кандидати, односно носители на листа со исто име и презиме, тогаш се наведува и почетната буква на нивното средно име.

(2) На гласачкото ливче кандидатите, односно подносителите на листите се наведени по оној редослед кој е утврден во единствената листа на кандидати.

(3) Гласачкото ливче содржи дел за гласање и дел кој останува на кочанот.

За претседател на Републиката

Член 95

(1) Делот од гласачкото ливче за гласање за избор на претседател на Републиката содржи:

- назив на гласачкото ливче, општина и број на гласачкото место,
- реден број, име и симбол (ако го има) на подносителот на листата и
- име и презиме на кандидатите врз основа на податоците од матичната евиденција.

(2) Делот од гласачкото ливче што останува на кочанот на блокот го содржи серискиот број на гласачкото ливче, општината и бројот на гласачкото место.

(3) Во називот на гласачкото ливче е содржано знамето на Република Македонија.

За пратеници

Член 96

(1) Делот од гласачкото ливче за гласање за избор на пратеници содржи:

- назив на гласачкото ливче, бројот на изборната единица, општината и бројот на гласачкото место,

- реден број, име и симбол (ако го има) на подносителот на листата и

- име и презиме на носителот на листата врз основа на податоците од матичната евиденција.

(2) Делот од гласачкото ливче кој останува на кочанот на блокот содржи сериски број на гласачкото ливче, бројот на изборната единица, општината и бројот на гласачкото место.

(3) Во називот на гласачкото ливче се содржани бројот на изборната единица и знамето на Република Македонија.

За членови на совет

Член 97

(1) Делот од гласачкото ливче за гласање за избор на членови на совет содржи:

- назив на гласачкото ливче, бројот на гласачкото место и општината,
- реден број, име и симбол (ако го има) на подносителот на листата и
- име и презиме на носителот на листата врз основа на податоците од матичната евиденција .

(2) Делот од гласачкото ливче кој останува на кочанот на блокот ги содржи серискиот број на гласачкото ливче, општината и бројот на гласачкото место.

(3) Во називот на гласачкото ливче за избор на членови на советот се содржи името на општината, односно градот Скопје за кои се врши изборот.

За градоначалник

Член 98

(1) Делот од гласачкото ливче за гласање за избор на градоначалник содржи:

- назив на гласачкото ливче, број на гласачкото место и општина,
- име и симбол (ако го има) на подносителот на листата и

- реден број, име и презиме на кандидатите врз основа на податоците од матичната евиденција.

(2) Делот од гласачкото ливче кој останува на кочанот на блокот содржи сериски број на гласачкото ливче, општината и бројот на гласачкото место.

(3) Во називот на гласачкото ливче за избор на градоначалник се содржи името на општината, односно градот Скопје за кои се врши изборот.

5. Гласачко место

Член 99

(1) За секое избирачко место се определува местото (просторија во објектот) на кое се врши гласањето (во натамошниот текст: гласачко место).

(2) Во просторијата во местото определено за гласање се истакнуваат листите на кандидати.

Член 100

(1) Претседателот и членовите на избирачкиот одбор најдоцна еден час пред почетокот на гласањето се собираат во просторијата за гласање и утврдуваат:

- дали просторијата е во истата состојба како што ја оставиле на денот пред изборите,
- дали изборниот материјал е во иста состојба како што бил на денот пред изборите и
- дали гласачката кутија е празна.

(2) Избирачкиот одбор составува записник за утврдената состојба, кој го потпишуваат претседателот и членовите на одборот.

(3) Забелешките на претседателот и членовите на избирачкиот одбор се констатираат во записникот.

(4) Ако овластените присутни претставници на подносителите на листите имаат забелешки, претседателот е должен да им овозможи да бидат евидентирани во записникот и тие да бидат основа во постапката за заштита на избирачкото право.

(5) Ако забелешките на овластените присутни претставници на подносителите на листите од ставот (4) на овој член не им бидат евидентирани во записникот, имаат право забелешките да ги достават до општинската изборна комисија во рок од 5 часа по потпишувањето на записникот.

(6) Право на присуство при утврдувањето на состојбата пред почетокот на гласањето имаат и овластените набљудувачи.

6. Времетраење на гласањето

Член 101

(1) Гласањето започнува во 7,00 часот и трае непрекинато до 19,00 часот.

(2) Во 19,00 часот гласачкото место се затвора, а на избирачите кои се затекнале во објектот каде што се гласа им се овозможува да гласаат.

(3) Избирачкиот одбор може да го затвори гласачкото место и пред истекот на рокот од ставот (1) на овој член, по претходна согласност од надлежната општинска изборна комисија, ако гласале сите избирачи запишани во изводот од Избирачкиот список.

7. Обезбедување на гласачкото место

Член 102

(1) Полицијата го обезбедува гласачкото место непрекинато почнувајќи од 6,00 часот до 19,00 часот.

(2) По затворањето на гласачкото место, за време на сумирањето на резултатите полицијата го обезбедува објектот и просторијата во која е сместено гласачкото место и избирачкиот одбор и ги отстранува сите неовластени лица од објектот.

(3) Полицијата го обезбедува избирачкиот одбор до предавање на записникот и изборниот материјал на општинската изборна комисија, ако е тоа побарано од страна на избирачкиот одбор.

8. Надлежност на избирачкиот одбор за време на гласањето

Член 103

(1) Избирачкиот одбор се грижи за одржување на редот и мирот на гласачкото место.

(2) Избирачкиот одбор може да го отстрани секое лице кое го нарушува редот и мирот на гласачкото место.

(3) Објектот во кој е сместено гласачкото место и приодот до него за време на спроведување на гласањето го обезбедува полиција.

(4) Избирачкиот одбор може да побара помош од полицијата за воспоставување ред на гласачкото место.

(5) Никој не смее да дојде на гласачкото место вооружен, освен полицијата во случајот предвиден во ставовите (3) и (4) на овој член.

(6) Во објектот и просторијата каде што се изведува гласањето и во нејзина близина, избирачкиот одбор во соработка со полицијата е должен да ги отстрани пропагандните материјали.

(7) Полицијата по барање на претседателот или заменикот на претседателот на избирачкиот одбор е должна да ги отстрани неовластено присутните лица во објектот и просторијата за гласање, како и неовластено присутните лица од објектот каде што се изведува гласањето во радиус од 100 метра.

Член 104

(1) Избирачкиот одбор може да го прекине гласањето, ако на гласачкото место се наруши редот сè додека тој не се воспостави.

(2) Гласањето може да се прекине и во случај на временски непогоди или други вонредни околности.

(3) Избирачкиот одбор ќе го прекине гласањето ако приодот до гласачкото место не го обезбедува полиција, а за тоа имало потреба или ако таа е повикана и не се одзвала на повикот.

(4) Претседателот или заменикот на претседателот на избирачкиот одбор може да ја повика полицијата во просторијата каде што се гласа доколку има потреба од тоа.

(5) Ако гласањето е прекинато подолго од 1 час, гласањето ќе продолжи за онолку време колку што траел прекинот, но не подолго од 3 часа.

(6) Ако прекинот траел подолго од 3 часа, гласањето ќе се повтори.

(7) Причините за прекинот на гласањето и времето за кое гласањето е прекинато се внесуваат во записникот.

9. Права и обврски на подносителите на листи и овластените набљудувачи за време на гласањето

Член 105

(1) Претставниците на подносителите на листите, доколку имаат забелешки на работата на избирачкиот одбор за време на гласањето, можат да укажат на неправилностите, со цел тие да бидат отстранети.

(2) Претседателот на избирачкиот одбор е должен на присутните претставници на подносителите на листите, ако имаат забелешки, да им се овозможи да бидат евидентирани во записникот и тие да бидат основа во постапката за заштита на избирачкото право.

(3) Ако забелешките од ставот (2) на овој член на претставниците на подносителите на листи не се евидентирани во записникот, тие имаат право да ги достават до општинската изборна комисија во рок од 5 часа по потпишувањето на записникот.

(4) Овластените домашни набљудувачи, доколку имаат забелешки на работата на избирачкиот одбор имаат право да ги евидентираат во дневникот на избирачкото место.

Член 106

Претседателот, членовите на општинските изборни комисији и избирачките одбори и нивните заменици, како и претставниците на подносителите на листи и набљудувачите за време на гласањето и на местото на гласањето не смеат да носат ознаки или симболи на политичка партија, коалиција или кандидат.

10. Гласање

Член 107

(1) Гласањето се врши лично на гласачките места во Република Македонија.

(2) Гласање за друго лице е забрането, освен во случаите предвидени во членот 111 од овој законик.

Утврдување на идентитетот на гласачот

Член 108

(1) Избирачите пристапуваат да гласаат еден по еден.

(2) Кога избирачот пристапува да гласа избирачкиот одбор проверува дали избирачот е на соодветното гласачко место и со ултравиолетова ламба проверува дали има небришлив белег на ноктот и палецот на десната рака.

(3) Кога избирачот пристапува да гласа избирачкиот одбор го проверува неговиот личен идентитет.

(4) Личниот идентитет избирачот го докажува со лична карта или патна исправа.

(5) Избирачкиот одбор, по утврдувањето на идентитетот на избирачот, го заокружува неговиот реден број во изводот од Избирачкиот список и избирачот го става својот потпис, а ако е неписмен става отпечаток од десниот показалец. Ако избирачот нема десен показалец, тој ќе стави отпечаток од неговиот лев показалец, а доколку нема ни лев показалец, не се става отпечаток.

(6) По идентификацијата, избирачот добива гласачко личче и му се обележува со спреј палецот на десната рака, односно палецот на левата рака, доколку нема палец на десната, притоа внимавајќи со спрејот да се опфати и ноктот на палецот. Ако избирачот нема палец на двете раце нема да се врши обележување.

11. Начин на гласање

Член 109

(1) Гласањето се врши со едно гласачко ливче за секој вид на избори утврдени со овој законик.

(2) Гласачкото ливче се откинува од кочанот на блокот по нумерички редослед, му се става печат на предната страна и потоа му се дава на избирачот.

(3) На избирачот му се објаснува начинот на гласањето и му се овозможува да гласа.

Член 110

Избирачот гласањето го врши на тој начин што го заокружува редниот број пред подносителот на листата, односно редниот број пред кандидатот за којшто се определил да гласа и на гласачкото ливче преклопено пред да го стави во кутијата за гласање, избирачкиот одбор на задната страна му става печат.

Гласање на немоќно или болно лице

Член 111

(1) Избирачот кој не е во можност да гласа на гласачкото место (немоќно или болно лице според упатството на Државната изборна комисија), а сака да гласа, за тоа ќе ја извести општинската изборна комисија најдоцна три дена пред денот определен за гласање.

(2) Известувањето од ставот (1) на овој член може да се даде и преку полномошник.

(3) Избирачкиот одбор на лицето од ставот (1) на овој член ќе му овозможи да гласа во неговиот дом еден ден пред одржувањето на изборите на начин со кој се обезбедува тајноста на гласањето.

(4) Избирачкиот одбор за гласањето од ставот (3) на овој член обезбедува посебна кутија за гласање која се носи празна во домот каде што се наоѓа избирачот.

(5) Гласањето од ставот (3) на овој член избирачкиот одбор го внесува во записникот.

(6) За денот и часот на гласањето од ставот (3) на овој член претседателот на општинската изборна комисија писмено ги известува претставниците на подносителите на листите.

Гласање на избирач кој не може да гласа сам

Член 112

(1) Избирачот кој има физички недостаток или е неписмен и поради тоа не може да гласа на начин утврден со овој законик, има право со себе да доведе лице кое ќе му помогне при гласањето.

(2) Ако избирачот од ставот (1) на овој член не доведе со себе лице кое ќе му помогне при гласањето, тогаш избирачкиот одбор ќе определи друго лице од редот на избирачите.

(3) Лицето кое ќе му помага на друго лице при гласањето не смее да биде од редот на членовите на избирачкиот одбор, претставниците на подносителите на листите или набљудувачите.

(4) Едно исто лице може да помогне при гласањето најмногу на двајца избирачи од ставот (1) на овој член.

(5) Избирачкиот одбор на лицето од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му укаже дека со неговата помош не треба да влијае врз одлуката на избирачот.

(6) Гласањето од ставот (1) на овој член избирачкиот одбор го внесува во записникот.

Гласање на избирачи кои се на отслужување на воениот рок, воена вежба, на издржување казна затвор или во притвор

Член 113

(1) Избирачите кои на денот на гласањето не се во местото на своето живеалиште поради отслужување на воениот рок или се на воена вежба, гласаат во воената единица, организацијата, установата или единицата.

(2) Избирачите кои на денот на гласањето се наоѓаат на издржување казна затвор или се во притвор, гласаат во казнено-поправните домови.

(3) Општинската изборна комисија е должна веднаш по добивањето на списоците на избирачите од ставовите (1) и (2) на овој член да ги достави на воените единици, организациите, установите, единицата, како и до казнено-поправните домови каде што избирачите се на отслужување на воениот рок или се на воена вежба, односно на издржување казна затвор или се во притвор.

(4) За избирачите од ставовите (1) и (2) на овој член изборите ги спроведува избирачкиот одбор од најблиското избирачко место или посебен избирачки одбор согласно со овој законик и упатството на Државната изборна комисија, еден ден пред денот определен за гласање, а за гласањето се известуваат и претставниците на подносителите на листите заради нивно присуство на гласањето.

(5) За гласањето од ставот (4) на овој член избирачкиот одбор составува посебни записници.

(6) Записниците и изборниот материјал по завршувањето на гласањето се доставуваат до соодветните општински изборни комисији.

12. Сумирање и утврдување на резултатите од гласањето на гласачките места

Член 114

Резултатите од гласањето на гласачкото место од страна на избирачкиот одбор се сумираат и утврдуваат на начин што:

- се пребројуваат неупотребените гласачки ливчиња и по пребројувањето, прво се кине десниот долен агол, а потоа се ставаат во посебен плик кој се затвора, запечатува и врз него се запишува бројот на избирачкото место и вкупниот број на неупотребените ливчиња,

- се отвора гласачката кутија и се пристапува кон пребројување на гласовите,

- се утврдува вкупниот број на избирачи кои гласале и ставиле потпис, или само отпечаток од запишаните во изводот од Избирачкиот список,

- со ждрепка се определува еден член кој ќе ги вади и отвора гласачките ливчиња едно по едно од гласачката кутија и ќе му ги предава на претседателот на избирачкиот одбор,

- гласачкото ливче се покажува на сите членови на избирачкиот одбор, на присутните претставници на подносителите на листите и на набљудувачите,

- избирачкиот одбор утврдува дали гласачкото ливче е важечко или не и за која листа на кандидати, односно за кандидат е гласано и

- се регистрира дадениот глас, а гласачкото ливче се става на соодветно место и се пристапува кон вадење ново ливче од гласачката кутија.

Важечко гласачко ливче

Член 115

(1) Гласачкото ливче е важечко ако е во согласност со членот 110 од овој законик.

(2) За важечко гласачко ливче се смета и она гласачко ливче од кое на сигурен и недвосмислен начин може да се утврди за која листа на кандидат, односно листа на кандидати избирачот гласал.

(3) Гласачкото ливче е неважечко ако не е пополнило или има заокружено повеќе листи на кандидати или кандидат.

Записник за гласање

Член 116

(1) Избирачкиот одбор во записникот за гласање ги внесува следниве податоци: редниот број на избирачкото место; бројот на решението за формирање на избирачкиот одбор; времето на започнувањето и завршувањето на гласањето; вкупниот број на избирачи во избирачкото место според изводот од Избирачкиот список; вкупниот број на избирачи кои гласале; вкупниот

број на гласачки ливчиња ставени во гласачката кутија; вкупниот број на гласачки ливчиња што не се употребени и вкупниот број на неважечки гласачки ливчиња и вкупниот број гласови кои ги добила секоја листа на кандидати одделно.

(2) Записникот содржи посебен табеларен дел за сумирањето и утврдувањето на резултатите од избирачкото место.

(3) Во записникот се внесуваат и евентуалните забелешки дадени од членовите на избирачкиот одбор.

Член 117

(1) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на избирачкиот одбор.

(2) Записникот е важечки ако е потпишан од мнозинството членови на избирачкиот одбор чии потписи се депонирани.

(3) Претседателот на избирачкиот одбор треба да ги наведе причините за непотпишување на записникот од член на одборот.

(4) Ако записникот не е потпишан од мнозинството членови на избирачкиот одбор, записникот го составува и потпишува општинската изборна комисија, врз основа на целокупниот изборен материјал.

(5) Претседателот на избирачкиот одбор е должен на присутните претставници на подносителите на листите ако имаат забелешки, да им се овозможи да бидат евидентирани во записникот и тие да бидат основа во постапката за заштита на избирачкото право.

(6) Ако забелешките на претставниците на подносителите на листите од ставот (5) на овој член не се евидентирани во записникот, тие имаат право да ги достават до општинската изборна комисија во рок од 5 часа од составувањето на записникот и тие забелешки можат да бидат основа за приговор.

(7) Овластените домашни набљудувачи, доколку имаат забелешки, имаат право да ги евидентираат во дневникот на избирачкото место.

Предавање на изборниот материјал на општинската изборна комисија

Член 118

(1) Записниците и другиот изборен материјал, избирачкиот одбор ги доставува до општинската изборна комисија, во рок од 5 часа по завршувањето на гласањето.

(2) Примерок од записниците направени како копија под индиго добива секој претставник на подносителот на листата, а овластените домашни набљудувачи примерок од табеларниот дел од записникот. Оригиналниот примерок, кој претходно е со печат од Државната изборна комисија, се доставува до општинската изборна комисија.

(3) Избирачкиот одбор веднаш по завршувањето на дејствијата од ставовите (1) и (2) на овој член ги објавува и истакнува сумираните резултати од извршеното гласање на гласачкото место.

(4) Изборниот материјал до општинската изборна комисија го доставува претседателот на избирачкиот одбор во придружба на заинтересирани членови на избирачкиот одбор, или претставници на подносителите на листите и претставници од полицијата, ако за тоа има потреба.

(5) За предавањето на материјалот од ставот (1) на овој член се составува посебен записник.

13. Сумирање и утврдување на резултатите од гласањето за избор на претседател на Републиката

Член 119

Општинската изборна комисија во рок од 5 часа од приемот на целокупниот изборен материјал од избирачките одбори ги сумира резултатите од гласањето за листата на кандидати од избирачките места за која е надлежна и ги предава на Државната изборна комисија.

Прв круг

Член 120

За претседател на Републиката е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од вкупниот број избирачи запишани во Избирачкиот список.

Втор круг

Член 121

(1) Ако во првиот круг ниту еден кандидат за претседател на Републиката не го добил потребното мнозинство гласови, во вториот круг се гласа за двајца кандидати кои во првиот круг добиле најмногу гласови.

(2) Вториот круг на гласање се одржува во рок од 14 дена од завршувањето на првиот круг на гласањето.

(3) На повторното гласање за претседател на Републиката е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од избирачите кои гласале, доколку гласале повеќе од половината избирачи.

Повторување на гласањето

Член 122

(1) Доколку и во вториот круг на гласање ниту еден од кандидатите не го добил потребното мнозинство гласови, се повторува целата изборна постапка.

(2) Ако за претседател на Републиката е предложен еден кандидат, а во првиот круг на гласање не го добил потребното мнозинство гласови, се повторува целата изборна постапка.

Изјава

Член 123

(1) Пред преземањето на должноста, најдоцна во рок од десет дена од денот на објавувањето на конечните резултати, но не порано од денот на престанок на мандатот на претходниот претседател, претседателот на Републиката дава и потпишува свечена изјава пред Собранието, која гласи:

„Изјавувам дека функцијата претседател на Република Македонија ќе ја вршам совесно и одговорно, ќе го почитувам Уставот и законите и ќе го штитам суверенитетот, територијалниот интегритет и независноста на Република Македонија.”

(2) Изјавата од ставот (1) на овој член претседателот на Република Македонија, избран врз основа на избори за претседател поради престанок на мандатот, ја дава во рок од три дена од денот на објавувањето на конечните резултати.

14. Сумирање и утврдување на резултатите од гласањето за избор на пратеници

Член 124

Општинската изборна комисија во рок од 5 часа од приемот на целокупниот изборен материјал од избирачките одбори за кои таа е надлежна ги сумира резултатите од гласањето за листите на кандидати од избирачките места на соодветната изборна единица.

Записник за гласањето

Член 125

(1) За својата работа општинската изборна комисија составува записник.

(2) Во записникот за гласањето се внесуваат податоци за сумираните гласови од гласањето, и тоа: редниот број на избирачките места во изборната единица за која е надлежна, вкупниот број на избирачи за тие избирачки места запишани во изводите од Избирачкиот список, вкупниот број на избирачи што гласале, вкупниот број на неважечки гласачки ливчиња и вкупниот број на гласови што ги добила секоја листа на кандидати на ниво на изборна единица од избирачките места за кои таа општинска изборна комисија е надлежна.

Член 126

(1) Записникот од членот 125 на овој законик го потпишуваат претседателот и членовите на општинската изборна комисија.

(2) Записникот е важечки ако е потпишан од мнозинството членови на општинската изборна комисија.

(3) Претседателот на општинската изборна комисија треба да ги наведе причините за непотпишување на записникот од член на комисијата.

(4) Ако присутните претставници на подносителите на листите имаат забелешки, претседателот на општинската изборна комисија е должен на присутните претставници на подносителите на листите, ако имаат забелешки, да им се овозможи да бидат евидентирани во записникот и тие да бидат основа во постапката за заштита на избирачкото право.

(5) Примерок од записникот добива и секој претставник на подносителот на листата, а домашните набљудувачи примерок од табеларниот дел од записникот.

15. Утврдување на резултатите и распределба на мандатите за избор на пратеници

Член 127

(1) Државната изборна комисија ги сумира и ги утврдува вкупните резултати од гласањето во изборните единици.

(2) Државната изборна комисија резултатите од гласањето ги утврдува врз основа на записниците со сумираните резултати од надлежната општинска изборна комисија и целокупниот изборен материјал.

(3) Државната изборна комисија резултатите ги утврдува одделно за секоја изборна единица, според бројот на вкупните гласови што ги добиле листите на кандидати одделно врз основа на сумираните резултати од општинската изборна комисија за избирачките места во изборната единица за која е надлежна.

(4) Утврдувањето на резултатите од изборите се врши со примена на Д'Хондт-овата формула.

(5) По утврдувањето на вкупниот број дадени гласови за тој број на кандидати во изборната единица (таканаречена избирачка маса), секоја листа одделно се дели со низот делители 1, 2, 3, 4 итн. сè додека не се распределат според определените принцип сите пратенички места во изборната единица.

(6) Количниците од делењето од ставот (5) на овој член се редат по големина при што се релевантни онолку најголеми количници колку што се избираат пратеници во изборната единица.

(7) Листата на кандидати добива толкав број на пратенички места колку што има најголеми количници од бројот на количниците од ставот (6) на овој член.

(8) Ако во доделувањето на последното пратеничко место се јават два идентични количника, мандатот се доделува со ждрепка.

(9) При распределбата на пратеничките места за избрани се сметаат онолку кандидати колку што места добила листата.

(10) Од листата на кандидати се избрани кандидатите наведени во листата според утврдениот редослед.

Член 128

(1) Државната изборна комисија за утврдувањето на резултатите од гласањето во изборната единица составува записник одделно за секоја изборна единица.

(2) Во записникот се внесуваат податоци за резултатите од гласањето, и тоа:

- вкупниот број на избирачки места,
- вкупниот број на избирачи запишани во изводите од избирачкиот список за изборната единица,
- вкупниот број на избирачи што гласале,
- вкупниот број на неважечки ливчиња,
- вкупниот број гласови што ги добила секоја листа на кандидати одделно,

- бројот на добиени пратенички места од листата на кандидати и

- името и презимето на избраните кандидати.

Член 129

Изборите се сметаат за завршени по конечност на резултатите за избор на сите 120 пратеници.

16. Сумирање, утврдување на резултатите од гласањето за избор на членови на совет и распределба на мандатите

Член 130

(1) Општинската изборна комисија ги пресметува вкупните резултати од гласањето во општината.

(2) Општинската изборна комисија резултатите од гласањето ги пресметува врз основа на записниците со сумираните резултати од избирачките одбори и целокупниот изборен материјал.

(3) Општинската изборна комисија резултатите ги утврдува според бројот на гласовите што ги добиле листите на кандидати за членови на советот одделно врз основа на сумираните резултати од избирачките одбори.

(4) Изборната комисија на градот Скопје резултатите од гласањето за членови на Советот ги утврдува според бројот на гласовите што ги добиле листите на кандидати за членови на Советот одделно, врз основа на сумираните резултати добиени од општинските изборни комисији на подрачјето на градот Скопје.

(5) Утврдувањето на резултатите од изборите се врши со примена на Д'Хондт-овата формула.

(6) По утврдувањето на вкупниот број дадени гласови за секоја листа на кандидати (таканаречена избирачка маса), секоја листа одделно се дели со низот делители 1, 2, 3, 4 итн. сè до бројот на членовите на советот кои се избираат во општината и градот Скопје.

(7) Количниците од делењето од ставот (6) на овој член се редат по големина при што релевантни се онолку најголеми количници колку што се избираат членови на советот.

(8) Листата на кандидати за членови на советот добива толкав број на советнички места колку што има најголеми количници од бројот на количниците од ставот (6) на овој член.

(9) Ако во доделувањето на последното советничко место се јават два идентични количника, мандатот се доделува со ждрепка.

(10) При распределбата на советничките места за избрани се сметаат онолку кандидати колку што места добила листата.

(11) Од листата на кандидати за членови на советот се избрани кандидатите наведени во листата според утврдениот редослед.

Член 131

(1) Општинската изборна комисија за утврдувањето на резултатите од гласањето составува записник.

(2) Во записникот се внесуваат податоци за резултатите од гласањето, и тоа:

- вкупниот број на избирачки места во општината и градот Скопје,
- вкупниот број на избирачи запишани во изводите од Избирачкиот список за општината и градот Скопје,
- вкупниот број на избирачи кои гласале,
- бројот на неважечки ливчиња,
- вкупниот број гласови што ги добила секоја листа на кандидати одделно,
- бројот на добиени советнички места од листата на кандидати и
- името и презимето на избраните кандидати.

(3) Примерок од записникот добива и секој претставник на подносителот на листата, а домашните набљудувачи примерок од табеларниот дел од записникот.

17. Утврдување на резултатите за избор на градоначалник

Прв круг

Член 132

(1) Во првиот круг од гласањето за градоначалник е избран оној кандидат кој добил мнозинство гласови од избирачите кои гласале, доколку на изборите изгледе една третина од вкупниот број на избирачи запишани во изводот од Избирачкиот список за соодветната општина.

(2) Изборната комисија на градот Скопје резултатите од гласањето за градоначалник ги утврдува според бројот на гласовите што ги добиле листите на кандидати за градоначалник одделно, врз основа на сумираните резултати добиени од општинските изборни комисији на подрачјето на градот Скопје.

(3) Ако за градоначалник е предложен еден кандидат, а во првиот круг на гласање не го добил потребното мнозинство гласови од ставот (1) на овој член, се повторува целата изборна постапка.

Втор круг

Член 133

(1) Ако во првиот круг ниту еден кандидат за градоначалник не го добил потребното мнозинство гласови, согласно со членот 132 став (1) од овој законик, во вториот круг се гласа за двајцата кандидати кои во првиот круг добиле најмногу гласови.

(2) Вториот круг на гласање се одржува во рок од 14 дена од денот на завршувањето на првиот круг на гласањето.

(3) Во вториот круг на гласање за градоначалник е избран кандидатот кој добил поголем број гласови.

Именување на повереник до нови избори

Член 134

(1) Ако и по вториот круг од кои било причини не се изврши избор на градоначалник, изборната комисија во рок од 15 дена од завршувањето на изборите ја известува Владата.

(2) По добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член, Владата во рок од 15 дена ќе именува повереник за вршење на работите од надлежност на градоначалникот.

(3) Владата најдоцна во рок од 15 дена по денот на именувањето на повереник го известува претседателот на Собранието заради распишување на избори за градоначалник.

18. Објавување на резултатите од изборите

Државната изборна комисија

Член 135

(1) Државната изборна комисија првичните резултати од изборите добиени по електронски пат ги објавува sukcesивно, а резултатите врз основа на податоците од записниците од општинските изборни комисији во рок од 12 часа по завршувањето на изборите.

(2) Државната изборна комисија конечните резултати од изборите ги објавува во рок од 24 часа од денот на нивната конечност.

Општинска изборна комисија

Член 136

(1) Општинската изборна комисија првичните резултати од изборите за членови на совет, односно градоначалник ги објавува во рок од 7 часа по завршувањето на изборите врз основа на податоците од избирачките одбори и ги истакнува на огласна табла во општината и ги соопштува на јавните гласила.

(2) Изборната комисија на градот Скопје првичните резултати од изборите за членови на совет, односно градоначалник ги објавува во рок од 10 часа по завршувањето на изборите врз основа на податоците од општинските изборни комисији за градот Скопје и ги истакнува на огласна табла во градот Скопје и ги соопштува на јавните гласила.

(3) Конечните резултати од изборите за членови на совет и градоначалник општинските изборни комисији, односно Изборната комисија на градот Скопје ги објавуваат најдоцна во рок од 24 часа од конечното завршување на изборите.

19. Избори за претседател на Републиката поради престанок на мандатот

Распишување на избори

Член 137

(1) Кога Уставниот суд на Република Македонија ќе донесе акт со кој го утврдува настанувањето на условите за престанок на функцијата претседател на Република Македонија согласно со членот 81 став 8 од Уставот на Република Македонија, во рок од 24 часа го доставува до претседателот на Собранието и го објавува во "Службен весник на Република Македонија".

(2) Претседателот на Собранието, во рок од 48 часа од објавувањето на актот од ставот (1) на овој член, донесува акт за распишување на избори за избор на претседател на Републиката.

Постапка за собирање на потписи

Член 138

Собирањето на потписите во постапката за кандидирање за претседател на Републиката и јавниот увид во Избирачкиот список се спроведуваат пред Министерството за правда и започнуваат петтиот ден од денот на распишувањето на изборите за претседател на Републиката поради престанок на мандатот и траат десет дена.

Поднесување на листа на кандидат

Член 139

(1) Листата на кандидати за претседател на Републиката се доставува до Државната изборна комисија, најдоцна шеснаесеттиот ден од денот на распишувањето на изборите.

(2) Кандидатот може да се откаже од кандидатурата, најдоцна во рок од 17 дена од денот на распишувањето на изборите.

Надлежност на Државната изборна комисија

Член 140

(1) Државната изборна комисија во рок од 24 часа по приемот на листите на кандидати за претседател, утврдува дали тие се поднесени во рокот предвиден со членот 139 став (1) од овој законик.

(2) Ако Комисијата од ставот (1) на овој член по приемот на листата утврди дека се направени одделни пропусти, односно неправилности, ќе ги повика подносителите на листите веднаш, но најдоцна во рок од 24 часа од доставувањето на листата да ги отстранат констатираните пропусти или неправилности.

(3) Ако Комисијата од ставот (1) на овој член утврди дека листите се поднесени во определениот рок и се составени во согласност со овој законик, односно констатираните пропусти и неправилности подносителите на листите ги отстраниле во рокот од ставот (2) на овој член, поднесените листи ќе ги потврди со решение во рок од 24 часа од приемот на листите, односно отстранувањето на пропустите или неправилностите.

Член 141

(1) Ако Државната изборна комисија утврди дека листите се поднесени ненавремено, односно констатираните пропусти и неправилности подносителите на листите не ги отстраниле во рокот предвиден во членот 140 став (2) на овој законик, Комисијата поднесената листа во рок од 24 часа ќе ја отфрли со решение.

(2) Против решението на Државната изборна комисија може да се поднесе жалба до Врховниот суд на Република Македонија во рок од 24 часа по приемот на решението.

(3) Врховниот суд на Република Македонија е должен да донесе одлука по жалбата во рок од 24 часа по приемот на жалбата.

(4) Жалбата од ставот (2) на овој член се поднесува преку Државната изборна комисија, а доставувањето на жалба по пошта не е дозволено.

Објавување на листите**Член 142**

Државната изборна комисија утврдените листи ќе ги објави во “Службен весник на Република Македонија” најдоцна дваесет и првиот ден од денот на распишувањето на изборите.

Изборна кампања**Член 143**

Изборната кампања започнува дваесет и вториот ден од денот на распишувањето на изборите и завршува 24 часа пред денот на одржувањето на изборите.

Организатор на изборната кампања**Член 144**

Организаторот на изборната кампања задолжително отвора жиро-сметка со назнака “за изборна кампања”, врз основа на издадена потврда од Државната изборна комисија за поднесена листа на кандидат за претседател на Републиката.

Медиумско претставување**Член 145**

(1) Предлогот на одлуката за правилата за рамноправен пристап во медиумското претставување за избор на претседател на Републиката поради престанок на мандатот, Советот за радиодифузија ја доставува до Собранието најдоцна 15 дена по распишувањето на изборите, а Собранието ја донесува во рок од два дена од денот на приемот.

(2) Одлуката од ставот (1) на овој член се објавува веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа во “Службен весник на Република Македонија”.

Објавување на описите на избирачките места**Член 146**

(1) Министерството за правда копије од решението за определување на бројот и описот на секое избирачко место ќе го достави до општинската изборна комисија најдоцна десет дена пред денот определен за изборите.

(2) Општинската изборна комисија најдоцна пет дена пред денот определен за одржување на изборите ќе ги објави на видно место описите на избирачките места кои се определени за гласање со назначување од кое подрачје избирачите ќе гласаат на определено избирачко место.

VIII. ЗАШТИТА НА ИЗБИРАЧКОТО ПРАВО**Член 147**

(1) Постапката за заштита на избирачкото право е итна.

(2) Поднесоците (приговорите и жалбите) за заштита на избирачкото право се доставуваат до надлежните органи преку органите кои претходно одлучувале.

(3) Второстепените одлуки на надлежните органи се конечни.

(4) Доставувањето на приговор, тужба и жалба по пошта не е дозволено.

1. Постапка за заштита на избирачкото право на подносителите на листите**Член 148**

(1) Секој подносител на листа на кандидати во постапката за гласање, сумирање и утврдување на резултатите од гласањето за претседател на Републиката и за избор на пратеници може да поднесе приговор до Државната изборна комисија, а за избор на членови на советите на општините и на градот Скопје и за избор на градоначалници на општините и градоначалник на градот Скопје може да поднесе приговор до општинската изборна комисија или градската изборна комисија.

(2) Приговорот од ставот (1) на овој член се поднесува во рок од 48 часа по завршувањето на гласањето.

(3) Државната изборна комисија, општинската изборна комисија и градската изборна комисија се должни во рок од 48 часа по приемот на приговорот да донесат одлука.

(4) Против одлуката на Државната изборна комисија, општинската изборна комисија и градската изборна комисија може да се поднесе жалба до Врховниот суд на Република Македонија, во рок од 48 часа од приемот на решението.

(5) Жалбата до Врховниот суд на Република Македонија подносителот ја заснова на основот и врз наводите истакнати во приговорот по кој е донесена првостепената одлука.

2. Постапка за заштита на избирачкото право на избирачите**Член 149**

(1) Секој избирач на кого му е повредено избирачкото право во постапката на спроведување на гласањето може да поднесе приговор до Државната изборна комисија, а за локалните избори до градската изборна комисија или општинската изборна комисија во рок од 24 часа.

(2) Првостепениот орган е должен во рок од 4 часа по приемот на приговорот да донесе одлука.

(3) Против одлуката на првостепениот орган, односно Државната изборна комисија може да се поднесе жалба до Врховниот суд на Република Македонија, во рок од 24 часа по приемот на решението.

3. Одлучување на Врховниот суд на Република Македонија**Член 150**

(1) Врховниот суд на Република Македонија по жалбите од членовите 148 и 149 на овој законик решава во совет од петмина судии избрани по пат на ждрепка.

(2) Врховниот суд на Република Македонија е должен да донесе одлука во рок од 48 часа по приемот на жалбата.

(3) Врховниот суд на Република Македонија може да ја потврди или преиначи одлуката.

(4) Одлуките по приговор и жалба со самото донесување се објавуваат на интернет страницата на Врховниот суд на Република Македонија, Државната изборна комисија, градската изборна комисија и општинската изборна комисија и на друг соодветен начин.

IX. ПОНИШТУВАЊЕ И ПОВТОРУВАЊЕ НА ГЛАСАЊЕТО**Член 151**

(1) Државната, градската, односно општинската изборна комисија со решение го поништува гласањето на гласачкото место во следниве случаи, ако:

- избирачкиот одбор не го спроведува гласањето на начин утврден со овој законик,
- е нарушена тајноста на гласањето,
- гласањето било прекинато подолго од 3 часа,
- полицијата не одговорила на барањето за интервенција од страна на избирачкиот одбор, а за тоа имало потреба и влијаело врз спроведувањето на гласањето на избирачкото место,

- бројот на гласачките ливчиња во гласачката кутија е поголем од бројот на избирачите што гласале и
- некое лице или лица гласале за други лица.

(2) Државната, градската, односно општинската изборна комисија со решение ќе го повтори гласањето на гласачките места во случаите од ставот (1) на овој член каде што гласањето е поништено само ако вкупниот број на запишани избирачи на тие избирачки места на ниво на изборна единица, град, односно општина влијае врз вкупните резултати.

(3) Против решението од ставовите (1) и (2) на овој член може, во рок од 24 часа од приемот на решението, да се поднесе жалба до Врховниот суд на Република Македонија преку Државната, градската, односно општинската изборна комисија.

(4) Врховниот суд на Република Македонија е должен да постапи по жалбата во рок од 48 часа по нејзиниот прием.

(5) Гласањето на гласачкото место кое е поништено ќе се повтори по 14 дена од денот на гласањето.

X. ПОВТОРНИ ИЗБОРИ

1. Престанување на мандатот и дополнителни избори за пратеници

Член 152

(1) На пратеникот му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е избран, ако:

- поднесе оставка,
- е осуден за кривично дело за кое е пропишана казна затвор во траење од најмалку пет години,
- настапи случај на неспојливост со функцијата пратеник,
- во случај на смрт и
- со правосилно решение е лишен од деловна способност.

(2) Ако пратеникот поднесе оставка, Собранието на првата наредна седница констатира дека на пратеникот му престанува мандатот од денот на одржувањето на таа седница.

(3) Мандатот на пратеникот му престанува со денот на настанувањето на условите од ставот (1) алинеи 2, 3, 4 и 5 на овој член, а Собранието тоа го констатира на првата наредна седница.

Член 153

(1) Ако на пратеник кој е избран од листата на кандидати му престане мандатот според еден од основите утврдени во членот 152 на овој законик, тогаш за остатокот од мандатот, пратеник на Собранието станува наредниот кандидат од листата.

(2) Државната изборна комисија го известува наредниот кандидат од листата во случаите од ставот (1) на овој член, во рок од три дена од престанокот на мандатот на пратеникот.

(3) Ако наредниот кандидат од листата од ставот (2) на овој член не ја извести Државната изборна комисија во рок од осум дена за прифаќањето на мандатот, тоа право се пренесува на наредниот кандидат од листата.

(4) Во случај кога е исцрпена листата на кандидати согласно со ставовите (1), (2) и (3) на овој член, остварувањето на ова право започнува повторно од почетокот на листата на кандидати, доколку на листата има кандидати.

Член 154

Ако на листата на кандидати нема кандидати и ако се исцрпени основите за стекнување мандат на пратеник утврдени во членот 153 на овој законик, се распишуваат дополнителни избори за избор на пратеници во изборната единица од која е избран пратеникот.

2. Престанување, одземање на мандатот и дополнителни избори за членови на совет

Член 155

(1) Ако на член на советот му престане или му биде одземен мандатот поради една од причините утврдени во Законот за локалната самоуправа и овој законик, тогаш член на советот за остатокот од мандатот станува наредниот кандидат од листата.

(2) Општинската изборна комисија го известува наредниот кандидат од листата во случаите од ставот (1) на овој член, во рок од три дена по престанокот на мандатот на советникот.

(3) Кандидатот од ставот (1) на овој член е должен писмено да ја извести општинската изборна комисија дали го прифаќа мандатот во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето од ставот (2) на овој член.

(4) Ако кандидатот согласно со ставот (3) од овој член не го прифати мандатот, тоа право се пренесува на наредниот кандидат од листата.

Член 156

(1) Во случај кога е исцрпена листата на кандидатите согласно со членот 155 на овој законик, остварувањето на ова право започнува повторно од почетокот на листата на кандидати, доколку на листата има кандидати.

(2) Ако на листата на кандидати, нема кандидати и ако се исцрпени основите за стекнување мандат на член на совет се спроведуваат дополнителни избори за член на совет во општината, односно градот Скопје.

(3) Дополнителните избори ги распишува претседателот на Собранието во рок од 15 дена од престанувањето, односно одземањето на мандатот.

3. Избори за замена на членови на советите

Член 157

(1) Ако со правосилна судска пресуда се утврди дека во текот на изборната постапка, политичката партија, коалицијата или групата избирачи како средство за добивање гласови користеле поткуп и средства од извршени казниви дела, местата (мандатите) што ги освоиле подносителите на листите се поништуваат од страна на општинската изборна комисија и за овие места се спроведуваат избори за замена.

(2) Изборите за замена не можат да се распишат шест месеца пред истекот на мандатот за кој е избран советот.

(3) Мандатот на член на советот согласно со ставот (1) на овој член, односно избран на изборите за замена трае до истекот на времето за кое бил избран членот на советот на кој му престанал односно му е одземен мандатот.

(4) Изборите за замена ги распишува претседателот на Собранието по предлог на надлежната општинска изборна комисија.

4. Предвремени избори за градоначалник и членови на советите

Член 158

(1) Ако на градоначалник му престане мандатот поради една од причините утврдени во Законот за локалната самоуправа и овој законик и ако на градоначалникот му е изгласана недоверба во согласност со закон, се распишуваат предвремени избори за градоначалник.

(2) Предвремените избори од ставот (1) на овој член нема да се распишат ако до редовните избори за градоначалник има помалку од шест месеца.

Член 159

Предвремени избори за членови на совет пред истекот на мандатот се распишуваат ако настапи еден од условите утврдени во Законот за локалната самоуправа и овој законик.

5. Повторни избори на членови на советите**Член 160**

Ако седницата на советот не се одржи до триесет и првиот ден од денот на завршувањето на изборите, во согласност со членот 37 ставови (2) и (3) од Законот за локалната самоуправа се вршат повторни избори за членови на советот, кои ги распишува претседателот на Собранието.

XI. НАБЉУДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ**Член 161**

(1) Изборите и изборната постапка можат да ги набљудуваат:

- домашни здруженија на граѓани, кои се регистрирани според Законот за здруженија на граѓани и фондации, најмалку една година пред денот на одржувањето на изборите, како и странски здруженија регистрирани во Република Македонија и здруженија на странски земји, а во чишто статuti се вклучени начелата за демократија и заштита на човековите права,
- меѓународни организации и
- претставници на странски земји.

(2) Државната изборна комисија ја утврдува процедурата за вршење на набљудувачката мисија.

Член 162

(1) Организациите и лицата од членот 161 на овој законик можат да вршат набљудување на целиот изборен процес по добивање на овластување од Државната изборна комисија.

(2) Барањата за набљудување со потребните исправи за идентификација се доставуваат до Државната изборна комисија од денот на распишувањето на изборите, а најдоцна десет дена пред денот на гласањето.

(3) Државната изборна комисија им издава овластувања на набљудувачите најдоцна седум дена по приемот на барањето.

(4) Државната изборна комисија има право да им го одземе овластувањето за набљудување на субјектите од членот 161 на овој законик, ако започнат да изразуваат поддршка за некој кандидат, партија или коалиција.

XII. ИЗБИРАЧКИ МЕСТА**Член 163**

Под избирачко место, во смисла на овој законик, се подразбира населено место или дел од населено место каде што избирачите од тоа подрачје го остваруваат своето избирачко право.

1. Критериуми за определување на избирачките места**Член 164**

(1) Избирачките места се определуваат за населени места или за делови од населени места во кои има запишано избирачи во изводите од избирачките списоци за населени места или за деловите од населените места.

(2) Избирачките места се определуваат во рамките на границите на општината.

Член 165

(1) При определувањето на бројот на избирачките места и на подрачјето што секое од нив одделно го опфаќа, на едно избирачко место можат да гласаат до 1.000 избирачи.

(2) По исклучок, доколку во определени населени места во кои живеат повеќе од 1.000 избирачи, а нема услови делови од тоа населено место да бидат приклучени кон друго избирачко место, бројот на избирачите на тоа избирачко место може да достигне до 1.400 избирачи.

(3) Избирачко место не може да се определува за населено место во кое живеат помалку од десет избирачи.

Член 166

Избирачкото место по правило не смее да биде оддалечено повеќе од 3 км од најоддалечената адреса во градските населби и повеќе од 5 км во селските населби.

2. Постапка за утврдување, менување и објавување на избирачките места**Член 167**

Министерството за правда во соработка со органот надлежен за работите од областа на урбанизмот и градежништвото, органот надлежен за работите на премејот и катастарот и управната организација надлежна за работите од областа на статистиката задолжена за организационо-техничката и методолошката обработка на податоците од Избирачкиот список ги изработува стручно-техничките описи на избирачките места. Стручно-техничкиот опис на избирачките места содржи: општина, број на изборна единица, број на избирачко место, населеното место и локација на избирачкото место (објектот и адресата на објектот во кој ќе се гласа, населено место), дали избирачкото место е целосно населено место, улица (назив), индикатор на распределба куќен број (од - до).

Член 168

(1) Министерот за правда врз основа на стручно-техничките описи на избирачките места изработени во согласност со членот 167 од овој законик, донесува решение со кое ќе го утврди бројот и описот за секое избирачко место одделно, со назначување на населените места, односно улиците и куќните броеви кои влегуваат во избирачките места и објектот на гласање.

(2) Министерството за правда копије од решението од ставот (1) на овој член ќе го достави до Државната изборна комисија најдоцна 20 дена пред денот определен за изборите, односно гласањето на референдум.

Член 169

(1) Промена на описот на избирачкото место се врши при промена на имињата за улиците, односно куќните броеви и доколку се зголемува бројот на избирачите или просторната оддалеченост за определено избирачко место.

(2) Министерот за правда донесува решение со кое ја утврдува промената на описот на избирачкото место.

(3) Промена на описите на избирачките места може да се врши најдоцна 30 дена пред денот определен за изборите, односно гласањето на референдум.

Член 170

(1) Општинската изборна комисија најдоцна 15 дена пред денот определен за одржување на изборите, односно гласањето на референдумот ќе ги објави на видно место описите на избирачките места кои се определени за гласање со назначување од кое подрачје избирачите ќе гласаат на одделно избирачко место.

(2) Објавувањето на описите на избирачките места може да се врши и преку локалните средства за јавно информирање.

(3) Државната изборна комисија задолжително ќе организира информирање на избирачите со објавување на описите на избирачките места во печатот и другите средства за јавно информирање.

3. Услови за функционирање на избирачките места**Член 171**

(1) Секое избирачко место има реден број.

(2) Редниот број на избирачкото место се истакнува на објектот во кој се врши гласањето за тоа избирачко место, а доколку во еден објект се врши гласање во две или повеќе избирачки места, редниот број на избирачкото место се означува и на секоја просторија што е определена за гласање во тоа избирачко место.

Член 172

Просторијата во која се врши гласањето не смее да се определи во објект во кој има седиште политичка партија или кој се користи за активности на политичките партии.

Член 173

(1) Гласањето се врши во затворена просторија која ги исполнува условите за остварување на лично, слободно и тајно гласање на избирачите.

(2) Во просторијата во која се врши гласањето се истакнуваат имињата на населените места и деловите од населените места (улицы и делови од улиците), кои ги опфаќа избирачкото место (описот).

(3) Просторијата определена за гласање е опремена со кабин, односно прегради или завеси така што да не може да се види како избирачот го пополнува гласачкото ливче.

(4) Секое место за гласање мора да биде опремено со хемиски молив за потребите на избирачите при гласањето.

(5) Во просторијата за гласање се поставуваат кутии за гласање изработени од цврст материјал кои на избирачките одбори им се предаваат запечатени со записник.

(6) Просториите определени за гласање мораат да се соодветно стручно-технички уредени заради нивно зачувување и запечатување.

XIII. ИЗБОРНИ ЕДИНИЦИ ЗА ИЗБОР НА ПРАТЕНИЦИ ВО СОБРАНИЕТО**Член 174**

Изборните единици ги сочинуваат (опфаќаат) избирачките места во рамките на границите на општините каде што граѓаните го остваруваат избирачкото право.

Член 175

Во Република Македонија се утврдуваат шест изборни единици:

ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 1			
Општина КАРПОШ	Избирачки места од	2592	до 2653
Општина КИСЕЛА ВОДА	Избирачки места од	2425	до 2427
Општина КИСЕЛА ВОДА	Избирачки места од	2654	до 2672
Општина КИСЕЛА ВОДА	Избирачки места од	2739	до 2751
Општина КИСЕЛА ВОДА	Избирачки места од	2761	до 2771
Општина КИСЕЛА ВОДА	Избирачки места од	2774	до 2795
Општина ЦЕНТАР	Избирачки места од	2796	до 2818
Општина ЦЕНТАР	Избирачки места од	2822	до 2822
Општина ЦЕНТАР	Избирачки места од	2828	до 2828
Општина ЦЕНТАР	Избирачки места од	2830	до 2868
Општина ЦЕНТАР	Избирачки места од	2870	до 2871
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2819	до 2821
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2823	до 2827

Општина ЧАИР	Избирачки места од	2829	до 2829
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2869	до 2869
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2872	до 2898
Општина АЕРОДРОМ	Избирачки места од	2673	до 2738
Општина АЕРОДРОМ	Избирачки места од	2752	до 2760
Општина АЕРОДРОМ	Избирачки места од	2772	до 2773
Општина САРАЈ	Избирачки места од	2428	до 2461
Општина МАКЕДОНСКИ БРОД	Избирачки места од	0224	до 0274
Општина СОПИШТЕ	Избирачки места од	2412	до 2424
Општина СТУДЕНИЧАНИ	Избирачки места од	2341	до 2361
ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 2			
Општина ГАЗИ БАБА	Избирачки места од	2332	до 2332
Општина ГАЗИ БАБА	Избирачки места од	2476	до 2552
Општина ГОРЧЕ ПЕТРОВ	Избирачки места од	2553	до 2591
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2899	до 2903
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2916	до 2917
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2922	до 2922
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2924	до 2928
Општина ЧАИР	Избирачки места од	2934	до 2945
Општина ШУТО ОРИЗАРИ	Избирачки места од	2955	до 2973
Општина БУТЕЛ	Избирачки места од	2904	до 2915
Општина БУТЕЛ	Избирачки места од	2918	до 2921
Општина БУТЕЛ	Избирачки места од	2923	до 2923
Општина БУТЕЛ	Избирачки места од	2929	до 2933
Општина БУТЕЛ	Избирачки места од	2946	до 2954
Општина АРАЧИНОВО	Избирачки места од	2333	до 2340
Општина КУМАНОВО	Избирачки места од	0995	до 1104
Општина ЛИПКОВО	Избирачки места од	1105	до 1130
Општина СТАРО НАГОРИЧАНИЕ	Избирачки места од	1156	до 1186
Општина ЧУЧЕР – САНДЕВО	Избирачки места од	2462	до 2475
ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 3			
Општина БЕРОВО	Избирачки места од	0001	до 0016
Општина ВЕЛЕС	Избирачки места од	2135	до 2203
Општина ВЕЛЕС	Избирачки места од	2207	до 2210
Општина ВИНИЦА	Избирачки места од	0303	до 0332
Општина ГРАДСКО	Избирачки места од	2217	до 2226
Општина ДЕЛЧЕВО	Избирачки места од	0572	до 0604
Општина ЗЕЛЕНИКОВО	Избирачки места од	2362	до 2376
Општина ЗРНОВЦИ	Избирачки места од	0888	до 0891
Општина ИЛИНДЕН	Избирачки места од	2393	до 2411
Општина КАРБИНЦИ	Избирачки места од	2316	до 2331
Општина КОЧАНИ	Избирачки места од	0830	до 0874
Општина КОЧАНИ	Избирачки места од	0892	до 0902

Општина КРАТОВО	Избирачки места од	0903	до	0937
Општина КРИВА ПАЛАНКА	Избирачки места од	0938	до	0981
Општина КУМАНОВО	Избирачки места од	1131	до	1141
Општина КУМАНОВО	Избирачки места од	1144	до	1150
Општина ЛОЗОВО	Избирачки места од	1704	до	1712
Општина МАКЕДОНСКА КАМЕНИЦА	Избирачки места од	0605	до	0618
Општина ПЕТРОВЕЦ	Избирачки места од	2377	до	2392
Општина ПЕХЧЕВО	Избирачки места од	0017	до	0025
Општина ПРОБИШТИП	Избирачки места од	1530	до	1573
Општина РАНКОВЦЕ	Избирачки места од	0982	до	0994
Општина СВЕТИ НИКОЛЕ	Избирачки места од	1671	до	1703
Општина СТАРО НАГОРИЧАНЕ	Избирачки места од	1142	до	1143
Општина СТАРО НАГОРИЧАНЕ	Избирачки места од	1151	до	1155
Општина ЧАШКА	Избирачки места од	2204	до	2206
Општина ЧАШКА	Избирачки места од	2211	до	2216
Општина ЧАШКА	Избирачки места од	2227	до	2246
Општина ЧЕШИНОВО – ОБЛЕШЕВО	Избирачки места од	0875	до	0887
Општина ШТИП	Избирачки места од	2247	до	2315
ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 4				
Општина БИТОЛА	Избирачки места од	0194	до	0204
Општина БОГДАНЦИ	Избирачки места од	0368	до	0377
Општина БОСИЛОВО	Избирачки места од	1811	до	1826
Општина БОСИЛОВО	Избирачки места од	1842	до	1843
Општина ВАЛАНДОВО	Избирачки места од	0280	до	0302
Општина ВАСИЛЕВО	Избирачки места од	1794	до	1810
Општина ГЕВГЕЛИЈА	Избирачки места од	0333	до	0367
Општина ДЕМИР КАПИЈА	Избирачки места од	1238	до	1248
Општина КАВАДАРЦИ	Избирачки места од	0659	до	0712
Општина КОНЧЕ	Избирачки места од	1608	до	1617
Општина КРИВОГАШТАНИ	Избирачки места од	1508	до	1519
Општина МОГИЛА	Избирачки места од	0181	до	0193
Општина МОГИЛА	Избирачки места од	0214	до	0223
Општина НЕГОТИНО	Избирачки места од	1213	до	1237
Општина НОВАЦИ	Избирачки места од	0158	до	0180
Општина НОВО СЕЛО	Избирачки места од	1774	до	1792
Општина ПРИЛЕП	Избирачки места од	1350	до	1457
Општина ПРИЛЕП	Избирачки места од	1494	до	1507
Општина ПРИЛЕП	Избирачки места од	1520	до	1529
Општина РАДОВИШ	Избирачки места од	1574	до	1607
Општина РАДОВИШ	Избирачки места од	1618	до	1623

Општина РОСОМАН	Избирачки места од	0713	до	0722
Општина ДОЈРАН	Избирачки места од	0378	до	0385
Општина СТРУМИЦА	Избирачки места од	1713	до	1773
Општина СТРУМИЦА	Избирачки места од	1793	до	1793
Општина СТРУМИЦА	Избирачки места од	1827	до	1841
ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 5				
Општина ДЕБАРЦА	Избирачки места од	1314	до	1334
Општина ДЕБАРЦА	Избирачки места од	1343	до	1349
Општина БИТОЛА	Избирачки места од	0026	до	0157
Општина БИТОЛА	Избирачки места од	0205	до	0213
Општина ВЕВЧАНИ	Избирачки места од	1921	до	1923
Општина ВРАНЕШТИЦА	Избирачки места од	0802	до	0813
Општина ДЕМИР ХИСАР	Избирачки места од	0619	до	0658
Општина ДОЛНЕНИ	Избирачки места од	1209	до	1211
Општина ДОЛНЕНИ	Избирачки места од	1458	до	1493
Општина ДРУГОВО	Избирачки места од	0758	до	0781
Општина КИЧЕВО	Избирачки места од	0723	до	0757
Општина КРИВОГАШТАНИ	Избирачки места од	1212	до	1212
Општина КРУШЕВО	Избирачки места од	1187	до	1208
Општина ОХРИД	Избирачки места од	1249	до	1313
Општина ОХРИД	Избирачки места од	1335	до	1342
Општина ПЛАСНИЦА	Избирачки места од	0275	до	0279
Општина РЕСЕН	Избирачки места од	1624	до	1670
Општина СТРУГА	Избирачки места од	1844	до	1920
Општина СТРУГА	Избирачки места од	2976	до	2976
ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 6				
Општина БОГОВИЊЕ	Избирачки места од	2050	до	2079
Општина БРВЕНИЦА	Избирачки места од	2032	до	2049
Општина ВРАПЧИШТЕ	Избирачки места од	0436	до	0462
Општина ГОСТИВАР	Избирачки места од	0386	до	0435
Општина ГОСТИВАР	Избирачки места од	0480	до	0480
Општина ГОСТИВАР	Избирачки места од	0499	до	0533
Општина ГОСТИВАР	Избирачки места од	0782	до	0782
Општина ГОСТИВАР	Избирачки места од	2974	до	2975
Општина ДЕБАР	Избирачки места од	0477	до	0477
Општина ДЕБАР	Избирачки места од	0534	до	0556
Општина ЖЕЛИНО	Избирачки места од	2089	до	2114
Општина ЗАЈАС	Избирачки места од	0814	до	0829
Општина ЈЕГУНОВЦЕ	Избирачки места од	2115	до	2134
Општина МАВРОВО И РОСТУША	Избирачки места од	0463	до	0476
Општина МАВРОВО И РОСТУША	Избирачки места од	0478	до	0479

Општина МАВРОВО И РОСТУША	Избирачки места од	0481	до 0498
Општина ОСЛОМЕЈ	Избирачки места од	0783	до 0801
Општина ТЕАРЦЕ	Избирачки места од	2007	до 2031
Општина ТЕТОВО	Избирачки места од	1924	до 2006
Општина ТЕТОВО	Избирачки места од	2080	до 2088
Општина ЦЕНТАР ЖУПА	Избирачки места од	0557	до 0571

Член 176

Ако некое избирачко место претрпи измени согласно со овој законик, избирачите од новото избирачко место го остваруваат своето избирачко право во изборната единица каде што припаѓало избирачкото место.

Член 177

Државната изборна комисија најдоцна 30 дена пред денот определен за избори ќе ги објави описите на изборните единици утврдени со овој законик.

XIV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 178

За спречување на изборите и гласањето; за повреда и злоупотреба на избирачкото право; за повреда на слободата на определувањето на избирачите; за поткуп при изборите и гласањето; за уништување на изборните исправи и за извршена изборна измама, сторителот ќе се казни според одредбите на Кривичниот законик.

Член 179

(1) Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок лицето кое учествува во изборната кампања со својата службена униформа (член 9).

(2) Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок член на изборен орган кој работи спротивно на одредбите на овој законик (член 19 став (1)).

Член 180

(1) Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок организаторот на изборната кампања кој не се придржува до членот 72 на овој законик.

(2) Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок од ставот (1) на овој член и кандидат или друго физичко лице за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 181

Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок физичко лице кое ја попречува и оневозможува кампањата (член 73).

Член 182

(1) Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни јавно гласило:

- кое нема да обезбеди рамноправно претставување на кандидатите за пратеници, политичките партии, групата избирачи и на нивните програми од членот 75 став (1) на овој законик,

- кое нема да ги прифати и објави навреме правилата од членот 75 став (2) на овој законик,

- кое ќе го објави истражувањето на јавното мислење во период од пет дена пред денот на гласањето од членот 77 став (1) на овој законик и

- ако го објави изборното пропагандно известување без наведување дека се работи за платен оглас од членот 76 на овој законик.

(2) Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок и одговорниот уредник за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 183

Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок:

- одговорниот уредник на јавното гласило кој ќе го објави истражувањето на јавното мислење за кандидатите без да ги наведе податоците од членот 77 став (2) на овој законик и

- одговорниот уредник на јавното гласило ако го објави изборното пропагандно известување, без објавување на начрчувањето (член 77 став (2)).

Член 184

Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок одговорното лице на општината, односно градот Скопје ако не утврди места за лепење на плакати без надоместок и не изврши нивно обележување за секој подносител на листи одделно (член 78).

Член 185

Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни организаторот на изборната кампања, ако во рокот утврден во членот 79 став (2) од овој законик не го отстрани сметот од плакатите.

Член 186

Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок физичко лице кое врши уништување на изборни плакати или лепење плаката преку друга плаката на организатор на изборна кампања на места определени за нивно истакнување (член 78 став (1)).

Член 187

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок политичка партија, која:

- нема да го пријави изборниот собир најдоцна 48 часа пред неговото одржување и

- го организира собирот спротивно на членовите 81 и 82 од овој законик.

Член 188

Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок одговорното лице на надлежниот државен орган, верска заедница или јавна институција која на организаторот на изборната кампања ќе му дозволи организирање на предизборни собири спротивно на членот 82 од овој законик.

Член 189

(1) Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок политичка партија која нема да поднесе извештај за финансирање на изборната кампања од членот 85 на овој законик, односно кога за финансирање на изборната кампања се користени средства согласно со членот 83 од овој законик.

(2) Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок политичка партија, доколку во изборната кампања потроши повеќе финансиски средства отколку што е утврдено во членот 84 од овој законик.

(3) Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни и одговорното лице на политичката партија за дејствијата од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 190

Со парична казна од 20.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок лицето од членот 106 на овој законик, ако во времето и местото на гласањето носи ознака или симбол на политичка партија или кандидат.

Член 191

(1) Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок физичко лице кое гласа за повеќе лица или гласа во име на друго лице, како и за спречување на присуство на полицијата, ако за тоа имало потреба (членови 102, 103, 111 и 112).

(2) Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок службено лице (полицаец), кое ќе ја злоупотреби својата положба и ќе предизвика неред на гласачкото место (член 102).

XV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 192

Со денот на влегувањето во сила на овој законик престануваат да важат Законот за избор на претседател на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 20/94, 48/99 и 11/2004), Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 42/2002 и 46/2004), Законот за локалните избори ("Службен весник на Република Македонија" број 45/2004, 52/2004, 60/2004 и 4/2005), Законот за избирачки список ("Службен весник на Република Македонија" број 42/2002, 35/2004 и 74/2005), Законот за избирачките места ("Службен весник на Република Македонија" број 50/97) и Законот за изборните единици за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 43/2002).

Член 193

(1) На првите наредни избори за избор на пратеници избирачкиот одбор е составен од пет члена и нивни заменици.

(2) Претседателот на избирачкиот одбор и неговиот заменик се избираат од редот на вработените во државната, општинската и администрацијата на градот Скопје и два члена и нивни заменици се избираат од редот на јавната администрација по случаен избор.

(3) Еден член на избирачкиот одбор и неговиот заменик се именува на предлог на политичките партии во опозиција кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови.

(4) Еден член на избирачкиот одбор и неговиот заменик се именува на предлог на политичките партии на власт кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови.

(5) Начинот и постапката за изборот на членовите од ставот (2) на овој член се врши во согласност со членот 39 од овој законик.

(6) Политичките партии од ставовите (3) и (4) на овој член предлозите за членови на избирачки одбори и нивни заменици ги доставуваат до општинската изборна комисија во рок од пет дена од денот на добивањето на известувањето од општинската изборна комисија.

(7) Ако политичките партии не го достават предлогот во рокот утврден во ставот (6) од овој член, именувањето на членовите го врши општинската изборна комисија.

Член 194

(1) Важноста за запишувањето на личните податоци во согласност со членот 41 став (3) од овој законик ќе се примени по создавањето на услови за таа цел.

(2) Државниот завод за статистика ќе продолжи да ја врши организационо-техничката и методолошка обработка на податоците од Избирачкиот список до конечното негово преземање од страна на Министерството за правда.

(3) За спроведување на гласањето на внатрешно раселените лица, Министерството за правда ќе подготви посебни изводи од Избирачкиот список врз основа на евиденција на надлежните органи.

Член 195

Со денот на влегувањето во сила на овој законик составот на Државната изборна комисија ќе се именува во рок од 15 дена.

Член 196

Подзаконските акти предвидени со овој законик Државната изборна комисија ќе ги донесе во рок од 20 дена од денот на нејзиното формирање.

Член 197

Овој законик влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

KODI ZGJEDHOR

I. DISPOZITA THEMELORE

Neni 1

Me këtë kod rregullohen mënyra, kushtet dhe procedura për zgjedhjen e Kryetarit të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: kryetari i Republikës), për zgjedhjen e deputetëve në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: deputetët), për anëtarët e këshillave të komunave dhe Këshillit të Qytetit të Shkupit (në tekstin e mëtejme: anëtarët e këshillave), për zgjedhjen e kryetarit të komunave dhe kryetarit të Qytetit të Shkupit (në tekstin e mëtejme: kryetari i komunës), mënyra dhe procedura e evidentimit të së drejtës zgjedhore, mbajtja e Listës zgjedhore, përcaktimi i kufijve të njësive zgjedhore dhe përcaktimi, ndryshimi dhe shpallja e vendeve zgjedhore, si dhe kushtet për funksionimin e vendeve zgjedhore.

1. Lista emërore

Neni 2

Nocione të caktuara në këtë kod e kanë kuptimin si vijon:

1. "Të drejtë zgjedhore" ka secili shtetas i Republikës së Maqedonisë, me moshë të mbushur 18 vjeçare dhe i aftë për punë;

2. "Listë zgjedhore" është dokumenti publik në të cilin janë regjistruar qytetarët me të drejtë zgjedhjeje;

3. "Organe zgjedhore" janë organet kompetente për zbatimin e zgjedhjeve, të përcaktuara me këtë kod;

4. "Anëtar i organit zgjedhor" janë kryetari, anëtarët dhe zëvendësit e tyre, të cilët i përbëjnë organet zgjedhore dhe i zbatojnë veprimet zgjedhore;

5. "Paraqitës i listës" janë partitë politike të regjistruara ose koalicionet e tyre të regjistruara në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve, grupe zgjedhësish dhe deputetë;

6. "Kandidat" është shtetasi i Republikës së Maqedonisë, i verifikuar nga komisioni kompetent zgjedhor në pajtim me këtë kod, për të cilin do të votohet në zgjedhje;

7. "Kandidat i pavarur" është kandidati për t'u zgjedhur kryetar Republike, deputet, kryetar komune ose anëtar këshilli, i cili përkrahet nga "një grup zgjedhësish";

8. "Parti politike" është partia politike e regjistruar në pajtim me ligjin;

9. "Pozita" përbëhet nga partitë politike në pushtet, të cilat në zgjedhjet e fundit për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë kanë fituar më së shumti vota;

10. "Opozita" përbëhet nga partitë politike në opozitë, të cilat në zgjedhjet e fundit për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë kanë fituar më së shumti vota;

11. "Përfaqësues i autorizuar" është personi i autorizuar nga një kandidat i regjistruar, parti politike ose koalicion për përfaqësimin e interesave të tyre para organeve zgjedhore;

12. "Koalicion" është bashkimi në bazë të deklaratës së dy apo më shumë partive politike të regjistruara për paraqitje të përbashkët gjatë kohës së mbajtjes së zgjedhjeve;

13. "Fushatë zgjedhore" është paraqitja publike e kandidatëve të verifikuar nga organet kompetente zgjedhore dhe programet e tyre në periudhën parazgjedhore për një lloj të caktuar të zgjedhjeve;

14. "Organizator i fushatës zgjedhore" është personi i autorizuar nga partia politike, koalicioni ose një grup zgjedhësish që e organizojnë fushatën zgjedhore;

15. "Vëzhgues" janë përfaqësuesit e shoqatave të regjistruara të vendit ose të jashtme të qytetarëve, që kanë autorizim nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve për vëzhgimin e zgjedhjeve;

16. "Të punësuar në administratën publike" përbëjnë kategorinë e personave të punësuar në veprimtaritë e arsimit, shëndetësisë, kulturës, shkencës dhe mbrojtjes sociale, të cilët sipas ligjit kryejnë detyra me interes publik, dhe

17. "Të punësuar në administratën shtetërore, komunale dhe administratën e Qytetit të Shkupit" përbëjnë kategorinë e personave me statusin e nëpunësit shtetëror në pajtim me ligjin.

2. E drejta e barabartë zgjedhore

Neni 3

(1) Kryetari i Republikës, deputetët, anëtarët e këshillave dhe kryetari i komunës zgjidhen në zgjedhjet e përgjithshme, të drejtpërdrejta dhe të lira, me votim të fshehtë.

(2) Askush nuk guxon ta thërrasë zgjedhësin në përgjegjësi për shkak të votimit, as të kërkojë prej tij të tregojë se për cilin ka votuar ose përse nuk ka votuar.

3. Modeli zgjedhor

Neni 4

(1) Zgjedhja e kryetarit të Republikës bëhet në territorin e Republikës së Maqedonisë si një njësi zgjedhore, sipas modelit të shumicës.

(2) Në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë zgjidhen 120 deputetë, sipas modelit proporcional, me ç'rast territori i Republikës së Maqedonisë ndahet në gjashtë njësi zgjedhore të përcaktuara me këtë kod, dhe në secilën zgjidhen nga 20 deputetë, ndërsa në njësitë zgjedhore numri i zgjedhësve mund të shmanget më së tepërmi prej minus 3% deri plus 3% në raport me numrin mesatar të zgjedhësve në njësinë zgjedhore.

(3) Zgjedhja e anëtarëve të këshillave bëhet në rajonin e komunës, përkatësisht të qytetit të Shkupit sipas modelit proporcional.

(4) Zgjedhja e kryetarit të komunës bëhet në rajonin e komunës, përkatësisht të qytetit të Shkupit sipas modelit të shumicës.

4. Lista zgjedhore

Neni 5

(1) Lista zgjedhore është dokument publik dhe mbahet për tërë territorin e Republikës së Maqedonisë.

(2) Në bazë të Listës zgjedhore zbatohen zgjedhjet dhe referendumi në nivel shtetëror e lokal në Republikën e Maqedonisë.

5. E drejta të zgjedhë dhe të zgjidhet

Neni 6

Të drejtë për zgjedhje ka secili shtetas i Republikës së Maqedonisë që ka mbushur 18 vjet moshë e është i aftë për punë dhe ka vendbanim të përhershëm në njësinë zgjedhore, komunën, përkatësisht në qytetin e Shkupit ku bëhet zgjedhja.

Neni 7

(1) Kandidat për kryetar Republike mund të jetë personi që i plotëson kushtet për zgjedhjen kryetar i Republikës së Maqedonisë të përcaktuara me Kushtetutën.

(2) Të drejtë për t'u zgjedhur deputet, anëtar i këshillit dhe kryetar komune ka secili shtetas i Republikës së Maqedonisë, nëse:

- ka mbushur 18 vjet moshë,
- ka aftësi pune,
- nuk gjendet në vuajtje dënimi për veprën e kryer penale, dhe

- me aktvendim të plotfuqishëm gjyqësor nuk i është kumtuar dënimi me burg prej së paku 6 muajsh.

(3) Përveç kushteve të përcaktuara në paragrafin (2) të këtij neni, të drejtë për t'u zgjedhur për anëtar të këshillit dhe kryetar komune ka secili qytetar me vendbanim të përhershëm në komunë dhe në qytetin e Shkupit ku bëhet zgjedhja.

6. Jokoherenca e funksionit kryetar i Republikës, deputet, kryetar komune dhe anëtar i këshillit

Neni 8

(1) Funksioni deputet, anëtar i këshillit dhe kryetar komune është jokohorent me funksionin kryetar i Republikës, kryetar i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, ministër, gjykatës, prokuror publik, avokat publik, avokat i popullit dhe me bartës të tjerë të funksioneve që i zgjedh ose i emëron Kuvendi i Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: Kuvendi), dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: Qeveria).

(2) Funksioni deputet është jokohorent me funksionin kryetar komune, dhe me anëtar të këshillit në komunë dhe në qytetin e Shkupit.

(3) Funksioni deputet dhe kryetar komune është jokohorent, me:

- kryerjen e detyrave profesionale dhe administrative në organet e administratës shtetërore,
- kryerjen e veprimtarisë ekonomike ose veprimtarisë tjetër fitimprurëse, dhe
- anëtarësimin në këshilla drejtuese të ndërmarrjeve publike, institucioneve publike, fondeve, agjencive, enteve dhe në personat tjerë juridikë, si dhe me zgjedhjen e përfaqësuesit të kapitalit shtetëror dhe shoqëror në shoqëritë tregtare.

(4) Funksioni kryetar i qytetit të Shkupit dhe funksioni anëtar i këshillit të qytetit të Shkupit, është jokohorent me funksionin e kryetarit të komunës dhe funksionin anëtar i këshillit të komunave në rajonin e qytetit të Shkupit.

(5) Me ditën e verifikimit të mandatit për deputet, anëtarit të këshillit dhe kryetarit të komunës, bartësve të funksioneve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, funksioni u shuhet.

(6) Me ditën e verifikimit të mandatit për deputet dhe kryetar komune, personave nga paragrafi (3) alineja 1 e këtij neni, vendi i punës u pezullohet.

(7) Me ditën e verifikimit të mandatit për deputet dhe kryetar komune, personave nga paragrafi (3) alinetë 2 dhe 3 të këtij neni marrëdhënia e punës në veprimtaritë ekonomike ose veprimtari tjetër fitimprurëse u pezullohet, ndërsa anëtarësimi në këshillat drejtuese të ndërmarrjeve publike, institucionet publike, fondet, agjencitë, entet dhe në personat e tjerë juridikë, dhe si përfaqësues i kapitalit shtetëror e shoqëror në shoqëritë tregtare u pushon.

(8) Me ditën e verifikimit të mandatit të anëtarit të këshillit, personave të punësuar në administratën komunale të komunës dhe administratën e qytetit të Shkupit, marrëdhënia e punës u pezullohet në pajtim me ligjin.

Neni 9

(1) Pjesëtarëve të forcave të armatosura të Republikës së Maqedonisë, pjesëtarëve të pjesës së uniformuar të policisë, personave zyrtarë të autorizuar në Ministrinë e Punëve të Brendshme, Ministrinë e Mbrojtjes dhe në Agjencinë për Zbulim, nga dita kur do të konfirmohen si kandidatë, vendi i punës u pezullohet.

(2) Me ditën e verifikimit të mandatit të personave nga paragrafi (1) i këtij neni, vendi i punës u pezullohet.

7. Profesionaliteti dhe parevokueshmëria e funksionit

Neni 10

- (1) Deputetët nuk mund të revokohen.
- (2) Funksioni deputet dhe kryetar komune kryhet profesionalisht.

8. Lirimi nga pagesa e tatimit dhe taksës

Neni 11

(1) Për veprimet, aktet, parashtrësas dhe shkresat e tjera lidhur me zbatimin e zgjedhjeve, në procedurën zgjedhore, botimin e fletëvotimeve dhe furnizimin e importin e materialit zgjedhor nuk paguhet doganë dhe tatim.

(2) Të gjitha veprimet dhe aktet e organeve shtetërore, të gjitha parashtrësas dhe dëshmitë lidhur me evidencën e së drejtës zgjedhore, lirohen nga pagesa e taksave dhe tatimit.

(3) Ministri i Financave do të miratojë dispozita me të cilat në mënyrë unike do ta rregullojë veprimin gjatë tatimit me tatim mbi vlerën e shtuar të qarkullimit të fletëvotimeve dhe materialit zgjedhor, të nevojshëm për realizimin e zgjedhjeve.

II. SHPALLJA DHE MBAJTJA E ZGJEDHJEVE

1. Shpallja e zgjedhjeve

Neni 12

(1) Aktin për shpalljen e zgjedhjeve e merr kryetari i Kuvendit dhe me të caktohet dita kur fillojnë të rrjedhin afatet për zbatimin e veprimeve zgjedhore dhe dita e mbajtjes së zgjedhjeve.

(2) Akti për shpalljen e zgjedhjeve dorëzohet te Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve dhe te Ministria e Drejtësisë.

(3) Akti për shpalljen e zgjedhjeve botohet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(4) Nga dita e shpalljes së zgjedhjeve deri në ditën e mbajtjes së zgjedhjeve, nuk mund të kalojnë më shumë se 90 ditë, as më pak se 70 ditë.

2. Njoftimi për mbajtjen e zgjedhjeve

Neni 13

(1) Qytetarët për mbajtjen e zgjedhjeve njoftohen përmes thirrjes publike dhe vendosjes së afisheve në vende të dukshme.

(2) Njoftimin nga paragrafi (1) i këtij neni, e bën komisioni kompetent i zgjedhjeve.

3. Mbajtja e zgjedhjeve

Për kryetar të Republikës

Neni 14

(1) Zgjedhja e kryetarit të Republikës bëhet në 60 ditë e fundit të mandatit të kryetarit të mëparshëm.

(2) Në rastin e ndërprerjes së mandatit të kryetarit të Republikës, për çfarëdo shkaqesh, zgjedhja për kryetar të ri bëhet në afat prej 40 ditësh, nga dita e ndërprerjes së mandatit.

Për deputetë

Neni 15

(1) Zgjedhjet për deputetë mbahen në çdo katër vjet, në 90 ditë e fundit të mandatit të përbërjes paraprake të deputetëve, ose në afat prej 60 ditësh nga dita e shpërndarjes së Kuvendit.

(2) Zgjedhje të parakohshme për deputetë zbatohen në pajtim me dispozitat e këtij kodi, ndërsa të gjitha afatet për veprimet zgjedhore shkurtohen për pesë ditë, përveç afatit të përcaktuar për zbatimin e fushatës zgjedhore.

(3) Afatet për zbatimin e veprimeve zgjedhore nga paragrafi (2) i këtij neni me afate i përcakton Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

(4) Mandati i deputetëve zgjat nga dita e verifikimit të tij, deri në ditën e verifikimit të mandatit të deputetëve të rinj të zgjedhur.

Për anëtarë të këshillit dhe për kryetar komune

Neni 16

(1) Zgjedhjet për anëtarë të këshillit dhe për kryetar komune mbahen në çdo katër vjet njëkohësisht në të gjitha komunat, në ditën e diel të javës së parë të muajit mars.

(2) Zgjedhjet e parakohshme për anëtarë të këshillave dhe për kryetar komune, shpallen dhe zbatohen në pajtim me dispozitat e këtij kodi, në afat prej 70 ditësh nga dita e krijimit të kushteve për ndërprerjen e mandatit, të përcaktuara me ligj.

(3) Zgjedhjet e parakohshme për anëtarë të këshillit dhe për kryetar komune nuk do të zbatohen nëse deri në zgjedhjet e rregullta ka më pak se gjashtë muaj.

III. ORGANET PËR ZBATIMIN E ZGJEDHJEVE

1. Llojet e organeve zgjedhore

Neni 17

Organet për zbatimin e zgjedhjeve janë:

- Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve;
- komisionet komunale të zgjedhjeve, dhe
- këshillat zgjedhorë.

2. Anëtari i organit zgjedhor

Neni 18

(1) Anëtar i organit zgjedhor nuk mund të jetë:

- personi i dënuar për vepër ndëshkuese lidhur me zgjedhjet, dhe

- personi që paraprakisht ka marrë pjesë në zbatimin e zgjedhjeve dhe në punën e të cilit si anëtar i organit zgjedhor, janë konfirmuar parregullsi për të cilat është anuluar votimi.

(2) Në komisionin komunal të zgjedhjeve dhe këshillin zgjedhor, anëtarë nuk mund të jenë as:

- funksionari i zgjedhur ose i emëruar nga Qeveria, përkatësisht Kuvendi, dhe

- personi i punësuar në administratën shtetërore të Ministrisë së Drejtësisë, Ministrisë së Mbrojtjes, Ministrisë së Punëve të Brendshme, Entit Shtetëror të Statistikës, Drejtorisë për Mbrojtje dhe Shpëtim, Qendrës për Menaxhim me Krizat, shërbimet profesionale të gjyqeve dhe shërbimi profesional i Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(3) Personi i zgjedhur për anëtar të organit zgjedhor, mund të mos pranojë që ta kryejë atë detyrë, vetëm për shkaqe shëndetësore ose familjare, me ç'rast për mospranimin e anëtarit vendos organi që e ka zgjedhur, në bazë të dokumentacionit përkatës të ofruar.

Neni 19

(1) Kryetari dhe anëtarët e organeve zgjedhore, funksionin e tyre e kryejnë pa anim, me vetëdije dhe përgjegjësi në pajtim me kompetencat e përcaktuara me këtë kod.

(2) Kryetari dhe anëtarët e organeve zgjedhore, funksioni i të cilëve nuk ka karakter të angazhimit profesional, kanë të drejtë kompensimi që përcaktohet me aktin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

3. Jokoherenca e funksionit anëtar i organit zgjedhor

Neni 20

Nëse kryetari, anëtari i organit zgjedhor, sekretari, si dhe zëvendësi i tyre, e pranon kandidimin për kryetar të Republikës, deputet, anëtar të këshillit dhe kryetar komune, funksioni i kryetarit, anëtarit, sekretarit, përkatësisht zëvendësit në organet zgjedhore, u pushon.

4. Parimi i përfaqësimit përkatës e të drejtë dhe gjinor në organet zgjedhore

Neni 21

(1) Gjatë zgjedhjes së anëtarëve të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, zbatohet principi i përfaqësimit përkatës dhe të drejtë.

(2) Gjatë zgjedhjes së anëtarëve të komisioneve komunale të zgjedhjeve dhe këshillave zgjedhorë, në komunat ku jetojnë së paku 20% të qytetarëve pjesëtarë të bashkësive të tjera, shprehet principi i përfaqësimit përkatës dhe të drejtë të të gjitha bashkësive.

(3) Në përbërjen e organeve zgjedhore, secila gjini do të përfaqësohet së paku me 30%.

(4) Për zbatimin e paragrafëve (1), (2) dhe (3) të këtij neni, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve miraton udhëzim.

(5) Vendimet për emërimin e anëtarëve të komisioneve komunale të zgjedhjeve botohen në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5. Propozimi i përfaqësuesit të paraqitësit të listës

Neni 22

(1) Secili paraqitës i listës së kandidatëve për zgjedhjen e kryetarit të Republikës, të deputetëve, të anëtarëve të këshillit dhe kryetarit të komunës, ka të drejtë të caktojë përfaqësuesin dhe zëvendësin e tij, të cilët do ta përcjellin punën e organeve zgjedhore prej fillimit të zgjedhjeve deri në verifikimin dhe shpalljen e rezultateve.

(2) Paraqitësi i listës, përfaqësuesi i jep autorizim dhe për këtë i njofton organet zgjedhore.

(3) Përfaqësuesi i paraqitësit të listës në mbledhjen e organeve zgjedhore, mund të paralajmërojë për parregullsitë në punën e tyre, e nëse nuk pranohet paralajmërimi, mund të kërkojë që ky të futet në procesverbal.

6. Mënyra e punës së organeve zgjedhore

Neni 23

(1) Organet zgjedhore mund të punojnë dhe të marrin vendime nëse në mbledhje marrin pjesë shumica e anëtarëve, ndërsa vendimet i marrin me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

(2) Në rast të mungesës së anëtarit të komisionit komunal të zgjedhjeve, ose të anëtarit të këshillit zgjedhor, në punën e mbledhjeve marrin pjesë zëvendësit e tyre.

(3) Gjatë zbatimit të zgjedhjeve në punën e komisioneve komunale të zgjedhjeve dhe këshillat zgjedhorë, në komunat ku së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që dallon nga gjuha maqedonishte, përveç gjuhës maqedonishte dhe alfabetit të saj cirilik, në përdorim zyrtar është edhe gjuha dhe alfabeti të cilën e flasin së paku 20% të qytetarëve të asaj komune.

Neni 24

Puna e organeve zgjedhore është publike dhe të drejtë pjesëmarrjeje në punën e organeve zgjedhore kanë përfaqësuesit e autorizuar të paraqitësve të listave dhe vëzhguesit e akredituar.

7. Përkrahja e punës së organeve zgjedhore

Neni 25

(1) Kuvendi, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Punëve të Brendshme, Enti Shtetëror i Statistikës dhe Shërbimi për punë të përgjithshme dhe të përbashkëta në Qeverinë dhe njësitë rajonale të tyre, janë të obliguara që organeve për zbatimin e zgjedhjeve t'u sigurojnë kushte teknike e të tjera për punë.

(2) Për kryerjen e punëve nga paragrafi (1) i këtij neni, organeve u sigurohen mjete nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

8. KOMISIONI SHETËROR I ZGJEDHJEVE

8.1 Përbërja e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 26

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve përbëhet nga kryetari, zëvendësi dhe pesë anëtarë.

(2) Kryetari dhe zëvendësi janë anëtarë të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(3) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, funksionin e kryejnë në mënyrë profesionale me mandat prej pesë vjetësh, me të drejtë rizgjedhjeje.

(4) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve ka sekretar të përgjithshëm dhe zëvendësin e tij.

(5) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve ka cilësinë e personit juridik.

(6) Mjetet për punën e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Zgjedhja e përbërjes së Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 27

(1) Për kryetar dhe anëtarë të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, mund të zgjidhet personi që i plotëson kushtet, si vijojnë:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë me vendbanim të përhershëm në Republikën e Maqedonisë;
- të ketë arsim sipëror dhe së paku tetë vjet përvojë pune në sferën juridike (sistemi zgjedhor dhe politik); dhe
- të mos jetë anëtar i organit të partisë politike.

(2) Kuvendi e shpall zgjedhjen e kryetarit dhe të anëtarëve të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe në shtypin ditor. Shpallja zgjat tetë ditë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(3) Komisioni për çështjet e zgjedhjeve dhe emërimi i Kuvendit, përgatit propozim-listën nga kandidatët e paraqitur dhe e dorëzon në Kuvend.

(4) Nga kandidatët e propozim-listës, partitë politike në opozitë propozojnë kryetarin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, ndërsa partitë në pushtet propozojnë zëvendësin e tij.

(5) Kryetarin, zëvendësin dhe anëtarët e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve i zgjedh Kuvendi me shumicë prej dy të tretat e votave nga numri i përgjithshëm i deputetëve.

(6) Kryetarit dhe anëtarëve të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve nga dita e zgjedhjes, u pezullohet marrëdhënia e punës.

Pushimi i funksionit në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve para skadimit të mandatit.

Neni 28

(1) Funksioni i kryetarit, zëvendësit dhe anëtarit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve u pushon para skadimit të mandatit:

- nëse ndërpritet njëri nga shkaqet e përcaktuara në nenin 27 paragrafi (1) të këtij kodi:
- me kërkesën e tyre personale;
- për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të papërgjegjshme të funksionit;
- për shkak të plotësimit të kushteve për pension të pleqërisë me ligj;
- për shkak të vdekjes; dhe
- nëse është dënuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor me dënim me burg mbi gjashtë muaj.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve me shumicën e dy të tretave të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, mund të paraqesë propozim në Komisionin për çështje të zgjedhjeve dhe emërimeve të Kuvendit, për shkarkimin e anëtarit të tij për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit.

Afati për propozimin e kryetarit dhe të zëvendëskryetarit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 29

(1) Kryetari i Kuvendit i njofton partitë politike nga neni 27 paragrafi (4) i këtij kodi në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të njoftimit, që t'ia dorëzojë propozimin për kryetar, përkatësisht zëvendëskryetar të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(2) Nëse partitë politike nuk i verifikojnë dhe nuk i paraqesin emrat e kryetarit dhe zëvendëskryetarit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve në afatin e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, kryetarin dhe zëvendëskryetarin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve i propozon Komisioni për çështjet e zgjedhjeve dhe emërimeve i Kuvendit.

8.2. Shërbimi profesional i Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 30

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve emëron sekretarin e përgjithshëm dhe zëvendësin e tij nga radhët e juristëve të diplomuar në kohëzgjatje prej pesë vjetësh.

(2) Sekretari i përgjithshëm nuk hyn në përbërjen e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve dhe nuk ka të drejtë vote.

(3) Sekretari i përgjithshëm punën e tij e kryen profesionalisht.

(4) Për kryerjen e punëve profesionale administrative dhe teknike organizative të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, formohet shërbimi profesional i Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(5) Me shërbimin profesional udhëheq sekretari i përgjithshëm i Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(6) Sekretari i përgjithshëm dhe të punësuarit në shërbimin profesional të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, kanë statusin e nëpunësve shtetërorë.

8.3. Kompetencat e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 31

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve kujdeset për ligjshmërinë në përgatitjen dhe realizimin e zgjedhjeve në pajtim me këtë kod dhe bën mbikëqyrje të punës së organeve zgjedhore.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve:

1) kërkon të dhëna nga organet kompetente për të punësuarit në administratën shtetërore, komunale dhe të Qytetit të Shkupit, si dhe për administratën publike dhe e emëron përbërjen e komisioneve komunale të zgjedhjeve;

2) jep udhëzime, sqarime dhe rekomandime për zbatimin e dispozitave të këtij kodi dhe të ligjeve të tjera, që kanë të bëjnë me çështje të lidhura me zgjedhjet;

3) e shkarkon secilin anëtar të organit zgjedhor në rast të punës së kundërligjshme;

4) e kontrollon ligjshmërinë në punën e organeve zgjedhore dhe ndërmerr masa kur konstatohet cenimi i ligjshmërisë në përgatitjen, procedurën e kandidimit, zbatimin dhe konfirmimin e rezultateve nga zgjedhjet, si dhe në zbatimin e udhëzimeve dhe rekomandimeve të dhëna nga ai;

5) i konfirmon dhe shpall listat e kandidatëve për zgjedhjen e kryetarit, dhe për zgjedhjen e deputetëve dhe me short e përcakton radhitjen e tyre;

6) miraton program dhe zbaton standarde për edukimin e detyrueshëm të të gjitha organeve zgjedhore dhe e koordinon të njëjtin;

7) bën edukimin e detyrueshëm të anëtarëve të komisioneve komunale zgjedhore dhe u lëshon certifikata, në mënyrë dhe afate të përcaktuara me program;

8) e përpilon formularin e certifikatës për përcjelljen e trajnimit të anëtarëve të organeve zgjedhore;

9) përcakton standarde unike për materialin zgjedhor, kujdeset për sigurimin e tij dhe e përcakton llojin e mjetit me të cilin shënohen dhe kontrollohen personat që kanë votuar (llambat UV, spërkatja dhe jastëku prej grafiti);

10) përpilon formularë për zbatimin e zgjedhjeve dhe formularë për grumbullimin e nënshkrimeve nga zgjedhësit dhe deputetët për propozimin e kandidatëve, dhe i shpall në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë";

11) e përcakton mënyrën e përdorimit dhe ruajtjes së materialit zgjedhor;

12) e përcakton kualitetin, formën, madhësinë, ngjyrën dhe numrat serikë të fletëvotimeve;

13) e organizon shtypjen e fletëvotimeve dhe të listave të kandidatëve;

14) e dorëzon dhe pranon materialin zgjedhor në komisione dhe prej komisioneve komunale të zgjedhjeve ;

15) e informon dhe edukon opinionin për mënyrën e votimit dhe për zbatimin e së drejtës zgjedhore;

16) miraton kodeksin për rregullat e vëzhgimit në zgjedhje të vëzhguesve vendorët vendit dhe të huaj në pajtim me standardet ndërkombëtare dhe u siguron dokumente për identifikim;

17) bën kontrollin e vendvotimeve në ditën e zbatimit të zgjedhjeve ku janë paraqitur parregullsi gjatë votimit;

18) i konfirmon me aktvendim listat e pranuar të kandidatëve ose i refuzon, nëse nuk janë përpiluar në pajtim me dispozitat e këtij kodi;

19) miraton rregullore me të cilën përcaktohen kriteret për mënyrën dhe procedurën e zgjedhjes së kryetarit, zëvendësit të tij, anëtarëve dhe zëvendësve të tyre në organet zgjedhore;

20) i mbledh dhe konfirmon rezultatet nga votimi për listat e kandidatëve në nivelin e njësisë zgjedhore;

21) i shpall rezultatet e para nga zgjedhjet e zbatuara për kryetar të Republikës, për deputetë, për këshilltarë dhe kryetar komune, në bazë të të dhënave nga procesverbalet e organeve zgjedhore;

22) i shpall rezultatet përfundimtare nga zgjedhjet e zbatuara;

23) u lëshon certifikata kandidatit të zgjedhur për kryetar të Republikës dhe kandidatëve të zgjedhur për deputetë;

24) miraton rregullore dhe udhëzim për kompensimin e anëtarëve të organeve zgjedhore;

25) në Kuvend paraqet raport për zgjedhjet e zbatuara dhe pasqyrën financiare, dhe e shpall në faqen e vet të internetit;

26) bën shpërndarjen e kompensimit të shpenzimeve kandidatëve të zgjedhur pas raportit financiar të paraqitur, dhe e shpall në faqen e vet të internetit;

27) e miraton aktin për organizimin dhe sistematizimin e shërbimit profesional të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve dhe formon organe ndihmëse;

28) i boton në shtypin ditor përshkrimet e vendvotimeve;

29) vendos sipas ankesës lidhur me kërkesat për regjistrimin, plotësimin dhe fshirjen e të dhënave nga Lista zgjedhore;

30) kujdeset për të dhënat personale të qytetarëve të përmbytura në Listën zgjedhore;

31) bën kontrollin e integritetit të bazës së të dhënave të Listës zgjedhore;

32) e nënshkruan Listën zgjedhore, përkatësisht ekstraktet e Listës zgjedhore në të cilat votohet, më së voni 15 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve;

33) realizon kontakte me asociacionet dhe organizatat ndërkombëtare që kanë autorizim t'i vëzhgojnë zgjedhjet, përkatësisht referendumin në nivel shtetëror, për çështje të lidhura me Listën zgjedhore;

34) paraqet të dhëna në mjetet e informimit publik për numrin e zgjedhësve të regjistruar në Listën zgjedhore të nënshkruar, përkatësisht ekstraktet;

35) miraton Rregullore për punën e vet;

36) vendos për kundërshtimet në bazë të inspektimit në materialin zgjedhor dhe provave të tjera;

37) në bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Brendshme, miraton rregullore për mënyrën e veprimit të policisë gjatë kohës së mbajtjes së zgjedhjeve;

38) plotëson dhe dorëzon të dhëna statistikore për nevojat e Entit Shtetëror të Statistikës të Republikës së Maqedonisë; dhe

39) kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me këtë kod.

(3) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve ngrit iniciativë për procedurë disiplinore dhe ngrit dhe udhëheq procedurë kundërvajtëse në pajtim me ligjin.

(4) Formularët dhe materiali i tërësishëm zgjedhor në komunat ku së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që dallon nga gjuha maqedonishte, shtypen në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën zyrtare dhe alfabetin që e flasin së paku 20% të qytetarëve të asaj komune.

(5) Të drejtë pjesëmarrjeje gjatë punës dhe vendimmarrjes të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve kanë përfaqësuesit e autorizuar të paraqitësve të listave, për kundërshtimet e të cilëve vendoset.

Neni 32

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në afat prej tri ditësh nga dita e shpalljes së zgjedhjeve, paraqet kërkesë në Agjencinë për Nëpunës Shtetërorë dhe organet kompetente për paraqitjen e të dhënave për të punësuarit në administratën shtetërore dhe komunale, në administratën e Qytetit të Shkupit si dhe në administratën publike, të sistemuar nëpër komuna sipas adresës së vendbanimit.

(2) Organet nga paragrafi (1) i këtij neni, të dhënat në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve i dorëzojnë në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës.

9. KOMISIONI KOMUNAL I ZGJEDHJEVE

9.1. Zgjedhja dhe përbërja e Komisionit Komunal të Zgjedhjeve

Neni 33

(1) Komisionet komunale të zgjedhjeve formohen në:

Komunat me seli në qytet	Komunat me seli në fshat	Komunat në qytetin e Shkupit
1) komuna e Berovës	34) komuna e Haraçinës	75) komuna e Aerodromit
2) komuna e Manastirit	35) komuna e Bosilevës	76) komuna e Butelit
3) komuna e Bogdancit	36) komuna e Bërvenicës	77) komuna e Gazi Babës
4) komuna e Vallnadovës	37) komuna e Vasilevës	78) komuna e Gjoçe Petrovit
5) komuna e Velesit	38) komuna e Vevçanit	79) komuna e Karposhit
6) komuna e Vinicës	39) komuna e Vraneshiticës	80) komuna e Kisella Vodës
7) komuna e Gjevgjelisë	40) komuna e Vrapçishtës	81) komuna e Sarajit
8) komuna e Gostivarit	41) komuna e Gradskos	82) komuna e Qendrës
9) komuna e Dibrës	42) komuna e Debarcës	83) komuna e Çairit
10) komuna e Dellçevës	43) komuna e Dojranit	84) komuna e Shuto Orizarit

11) komuna e Demir Kapisë	44) komuna e Dollnenit	85) qyteti i Shkupit (ky komision zgjedhor formohet vetëm për zbatimin e zgjedhjeve për kryetar komune dhe anëtarë të Këshillit të qytetit të Shkupit)
12) komuna e Demir Hisarit	45) komuna e Drugovës	
13) komuna e Kavadarci	46) komuna e Zhelinës	
14) komuna e Kërçovës	47) komuna e Zajazit	
15) komuna e Koçanit	48) komuna e Zelenikovës	
16) komuna e Kratovës	49) komuna e Zërnovcit	
17) komuna e Kriva Pallankës	50) komuna e Ilindenit	
18) komuna e Krushevës	51) komuna e Jegunovcit	
19) komuna e Kumanovës	52) komuna e Bogovinjes	
20) komuna e Makedonska Kamenicës	53) komuna e Karbincit	
21) komuna e Makedonski Brodit	54) komuna e Konçes	
22) komuna e Negotinës	55) komuna e Krivogashtanit	
23) komuna e Ohrit	56) komuna e Likovës	
24) komuna e Pehçevës	57) komuna e Llozovës	
25) komuna e Prilepit	58) komuna e Mavrovës dhe Rostushës	
26) komuna e Probishtipit	59) komuna e Mogillës	
27) komuna e Radovishit	60) komuna e Novacit	
28) komuna e Resnjës	61) komuna e Novo Sellës	
29) komuna e Sveti Nikollës	62) komuna e Oslomesë	
30) komuna e Strugës	63) Komuna e Petrovcit	
31) komuna e Strumicës	64) komuna e Pllasnicës	
32) komuna e Tetovës	65) komuna e Rankovcit	
33) komuna e Shtipit	66) komuna e Rosomanit	
	67) komuna e Sopishtës	
	68) komuna e Nagoriçit të Vjetër	
	69) komuna e Studeniçanit	
	70) komuna e Tearcës	
	71) komuna e Qendrës Zhupa	
	72) komuna e Çashkës	
	73) komuna e Çeshinovës	
	74) komuna e Çuçer Sandevës	

(2) Komisionet komunale të zgjedhjeve janë me seli në komunat e përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni, dhe janë kompetente për zbatimin e veprimeve zgjedhore në njësitë zgjedhore dhe vendotimet e përcaktuara me këtë kod.

Neni 34

(1) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve përbëhet nga kryetari, katër anëtarë dhe zëvendësit e tyre.

(2) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve ka sekretarin dhe zëvendësin e tij, të cilët i emëron kryetari i Komisionit Komunal të Zgjedhjeve nga radhët e juristëve të diplomuar në kohëzgjatje prej pesë vitesh.

(3) Kryetarët e komisioneve komunale të zgjedhjeve dhe zëvendësit e tyre, katër anëtarët dhe zëvendësit e tyre zgjidhen nga të punësuarit në administratën shtetërore, administratën komunale dhe administratën e qytetit të Shkupit, me arsimim sipëror sipas zgjedhjes së rastit në kohëzgjatje prej pesë vjetësh.

(4) Sekretari dhe zëvendësi i tij nga paragrafi (2) i këtij neni, i kryejnë punët profesionale administrative dhe organizative teknike të Komisionit komunal të zgjedhjeve.

Neni 35

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në afat prej pesë ditësh nga dita e marrjes së të dhënave në pajtim me nenin 32 të këtij kodi, i formon komisionet komunale të zgjedhjeve. Vendimet me të cilat formohen komisionet komunale zgjedhore botohen në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(2) Mënyra dhe procedura për emërimin e kryetarit, zëvendësit të tij, anëtarëve dhe zëvendësve të tyre të komisioneve komunale të zgjedhjeve, rregullohen me aktin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(3) Mënyra dhe procedura për përcaktimin e përgjegjësisë për punën e paligjshme të kryetarit, zëvendësit të tij, anëtarëve dhe zëvendësve të tyre, të komisioneve komunale të zgjedhjeve, rregullohen me Ligjin për nëpunësit shtetërorë.

Neni 36

Kryetari dhe anëtarët e Komisionit Komunal të Zgjedhjeve dhe zëvendësit e tyre, sipas rregullës kanë vendbanim në rajonin e komunës për të cilën është formuar Komisioni Komunal i Zgjedhjeve.

9.2. Kompetenca e Komisionit komunal të zgjedhjeve

Neni 37

(1) Komisioni komunal i zgjedhjeve kujdeset për ligjshmërinë në përgatitjen dhe zbatimin e zgjedhjeve në pajtim me këtë kod dhe bën mbikëqyrjen e punës së këshillave zgjedhorë.

(2) Komisioni komunal i zgjedhjeve:

1) e emëron përbërjen e këshillave zgjedhorë me aktvendim, dhe me nënshkrime të deponuara të anëtarëve e dorëzon te Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve;

2) i shkarkon anëtarët e këshillit zgjedhor në rast të punës së tyre të kundërligjshme në ditën e zgjedhjeve;

3) jep udhëzim për punën e këshillave zgjedhorë;

4) i shpall listat e përcaktuara të kandidatëve;

5) e organizon dhe zbaton edukimin e anëtarëve të këshillave zgjedhorë sipas plan-programit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve dhe u lëshon certifikata për trajnimin e kryer;

6) ndërmerr përgatitje teknike për zbatimin e zgjedhjeve sipas udhëzimeve dhe instruksioneve të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve;

7) e kontrollon ligjshmërinë e punës së këshillave zgjedhorë dhe intervenon në rastet kur konstatohet cenimi i ligjshmërisë në përgatitjen, kandidimin e zbatimin dhe konfirmimin e rezultateve nga zgjedhjet, si dhe të udhëzimeve dhe rekomandimeve të dhëna nga ai.

8) Përgatit raportin dhe e dorëzon në Komisionin shtetëror zgjedhor;

9) i informon qytetarët për vendin e votimit;

10) i evidenton dhe konfirmon përfaqësuesit e autorizuar për përcjelljen e punës së Komisionit Komunal të Zgjedhjeve dhe të këshillave zgjedhorë;

11) i dorëzon dhe grumbullon materialet e zgjedhjeve në këshillat zgjedhorë dhe nga këshillat zgjedhorë, në mënyrën e përcaktuar me këtë kod;

12) pas zbatimit të zgjedhjeve për Kryetar të Republikës i mbledh rezultatet nga votimi i listës së kandidatëve, përpilon procesverbal dhe bashkë me materialin e përgjithshëm zgjedhor, e dorëzon në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve menjëherë, e më së voni 12 orë pas përfundimit të votimit;

13) plotëson dhe dorëzon të dhëna statistikore për nevojat e Entit Shtetëror të Statistikës;

14) pas zbatimit të zgjedhjeve për deputetë në Kuvend, në bazë të procesverbaleve nga vendotimet i mbledh rezultatet sipas njësisë zgjedhore për vendotimet për të cilat ajo është kompetente, dhe sipas përkatësisë së tyre në njësinë zgjedhore;

15) e dorëzohet materialin zgjedhor nga vendvotimet për të cilat është kompetente në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve në afat prej tri orësh pas pranimit të materialit zgjedhor nga këshillat zgjedhorë; dhe

16) siguron material dëshmie gjatë vendosjes sipas mjeteve juridike.

(3) Gjatë zbatimit të zgjedhjeve lokale, përveç kompetencave të përcaktuara në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, Komisioni Komunal i Zgjedhjeve:

1) verifikon nëse listat e propozuara të kandidatëve për zgjedhjen e anëtarëve të këshillit dhe lista e kandidatit për kryetar komune, janë paraqitur në pajtim me këtë kod;

2) i verifikon listat e kandidatëve të propozuar dhe me short e konfirmon radhitjen e listës unike të kandidatëve;

3) i konfirmon rezultatet nga votimi në komunë dhe në Qytetin e Shkupit, dhe kandidatëve të zgjedhur për anëtarë të këshillit përkatësisht kryetarit të zgjedhur të komunës, u lëshon certifikatë për zgjedhjen menjëherë pas përfundimit të zgjedhjeve; dhe

4) kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me këtë kod.

10. KËSHILLI ZGJEDHOR

10.1. Zgjedhja dhe përbërja e këshillit zgjedhor

Neni 38

(1) Këshilli zgjedhor formohet për secilin vendvotim.

(2) Këshillat zgjedhorë përbëhen nga kryetari, katër anëtarë dhe zëvendësit e tyre.

(3) Kryetarët e këshillave zgjedhorë dhe zëvendësit e tyre, zgjidhen nga radhët e administratës shtetërore, komunale dhe të Qytetit të Shkupit, ndërsa katër anëtarët dhe zëvendësit e tyre zgjidhen nga radhët e administratës publike, me zgjedhje sipas rastit në kohëzgjatje për 4 vjet, dhe sipas rregullës ata kanë vendbanimin në komunën të cilës i takon vendvotimi.

Neni 39

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në afat prej 3 ditësh nga dita e formimit të Komisionit Komunal të Zgjedhjeve dorëzohet të dhëna në Komisionin Komunal të Zgjedhjeve në pajtim me nenin 32 të këtij kodi për formimin e këshillave zgjedhorë.

(2) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve në afat prej 5 ditësh nga dita e marrjes së të dhënave nga paragrafi (1) i këtij neni, i formon këshillat zgjedhorë për vendvotimet që janë në kompetencën e tij.

(3) Mënyra dhe procedura për emërimin e kryetarit, zëvendësit të tij, anëtarëve dhe zëvendësve të tyre në këshillat zgjedhorë, rregullohen me aktin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(4) Mënyra dhe procedura për përcaktimin e përgjegjësisë për punën e paligjshme të kryetarit, zëvendësit të tij, anëtarëve dhe zëvendësve të tyre në këshillat zgjedhorë, rregullohen me Ligjin për nëpunësit shtetërorë dhe Ligjin për marrëdhënie pune.

10.2. Kompetenca e këshillit zgjedhor

Neni 40

(1) Këshilli zgjedhor kujdeset për zbatimin e ligjshëm të zgjedhjeve.

(2) Këshilli zgjedhor:

1) drejtpërdrejt e zbaton votimin në vendvotim;

2) siguron rregullsinë dhe fshehtësinë e votimit;

3) siguron mbajtjen e lirë dhe të qetë të votimit;

4) e konfirmon dhe grumbullon rezultatin nga votimi në vendvotim;

5) rezultatet e votimit i shpall në vendin ku është zbatuar votimi; dhe

6) përgatit raportin dhe mban ditarin për punën e vet, dhe i dorëzon në Komisionin Komunal të Zgjedhjeve.

(3) Këshilli zgjedhor përpilon procesverbal për punën dhe mbledhjen e rezultateve në formularin unik të përcaktuar dhe të verifikuar me vulë nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, dhe bashkë me materialin zgjedhor e dorëzon në Komisionin Komunal të Zgjedhjeve.

(4) Në rast të gabimit gjatë plotësimit të procesverbalit, këshilli zgjedhor vepron sipas udhëzimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(5) Këshilli zgjedhor punët nga kompetenca e vet i kryen në pajtim me këtë kod dhe udhëzimet nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

IV. EVIDENCA E SË DREJTËS ZGJEDHORE

1. Mbajtja e Listës zgjedhore

Neni 41

(1) Listën zgjedhore e mban Ministria e Drejtësisë.

(2) Lista zgjedhore mbahet sipas Regjistrimit të shtetasve në formë të regjistrit të zgjedhësve me përpunimin automatik të të dhënave në medium magnetik.

(3) Të dhënat personale të qytetarëve në Listën zgjedhore regjistrohen në gjuhët dhe alfabetet në të cilat mbahen të dhënat në evidencat burimore, në pajtim me ligjin.

(4) Në Listën zgjedhore regjistrohen të gjithë qytetarët që kanë mbushur 18 vjet, që kanë vendbanim në territorin e Republikës së Maqedonisë, e që kanë letërnjoftim ose dokument udhëtimi të vlefshëm.

(5) Në Listën zgjedhore regjistrohen edhe të gjithë shtetasit e Republikës së Maqedonisë që janë me qëndrim ose punë të përkohshme jashtë vendit, me vendbanim në territorin e Republikës së Maqedonisë dhe me dokument të vlefshëm udhëtimi. Këta persona regjistrohen sipas vendbanimit të tyre të fundit në Republikën e Maqedonisë, para shkuarjes jashtë vendit.

(6) Në Listën zgjedhore nuk regjistrohen qytetarët, të cilëve me aktvendim të plotfuqishëm gjyqësor u është marrë aftësia e punës.

(7) Në Listën zgjedhore qytetarët regjistrohen sipas komunës në rajonin e së cilës kanë vendbanimin.

(8) Nga Lista zgjedhore përgatiten ekstrakte për secilin njësi zgjedhore, komunë dhe vend zgjedhor.

(9) Për zgjedhjet që mbahen njëkohësisht, lëshohen aq ekstrakte të nënshkruara nga Lista zgjedhore për secilin vend zgjedhor, aq sa ka lloje të zgjedhjeve përkatësisht rrethe zgjedhore.

(10) Përmbytja e Listës zgjedhore, përkatësisht ekstraktet në ditën e zgjedhjeve (rrethi i parë) nuk mund të ndryshojnë deri në mbarimin e zgjedhjeve.

(11) Mjetet për përditësimin dhe përgatitjen e Listës zgjedhore, sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Neni 42

(1) Ministria e Drejtësisë kryen regjistrimin, plotësimin dhe fshirjen në Listën zgjedhore me detyrë zyrtare në bazë të të dhënave nga librat amë, evidenca e vendbanimit dhe shtetësisë së Republikës së Maqedonisë, evidencat e tjera zyrtare dhe me kontrollin e drejtpërdrejtë.

(2) Ministria e Drejtësisë kryen regjistrimin, plotësimin dhe fshirjen në Listën zgjedhore edhe me kërkesën e qytetarëve, në bazë të letërnjoftimit dhe dokumentit të udhëtimit.

2. Kompetenca e organeve për dorëzimin e të dhënave për evidencë në Listën zgjedhore

Neni 43

(1) Ministria e Punëve të Brendshme dorëzon në Ministrinë e Drejtësisë të dhëna për qytetarët:

- që kanë mbushur 18 vjet moshë, të cilët kanë letërnjoftim ose dokument udhëtimi të vlefshëm;

- që kanë mbushur 18 vjet moshë të cilët kanë të vdekur;

- që kanë mbushur 18 vjet moshë të cilët kanë ardhur ose janë shpërngulur nga një komunë e caktuar, ose e kanë ndërruar adresën e vendbanimit në komunë;

- që kanë mbushur 18 vjet moshë, të cilët e kanë ndryshuar emrin ose mbiemrin;

- që kanë mbushur 18 vjet moshë, të cilët e kanë marrë ose e kanë humbur shtetësinë e Republikës së Maqedonisë; dhe

- që kanë mbushur 18 vjet moshë, të cilët janë me punë ose në qëndrim të përkohshëm jashtë vendit.

(2) Gjykatat themelore në Ministrinë e Drejtësisë dorëzojnë të dhëna për personat, të cilëve me aktvendim të plotfuqishëm gjyqësor u është marrë aftësia e punës.

(3) Të dhënat nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, dorëzohen dy herë në vit prej një deri më dhjetë shkurt dhe prej një deri më dhjetë qershor. Në rastet kur shpallen zgjedhjet ose referendumi, të dhënat dorëzohen ditën e ardhshme nga dita e shpalljes së zgjedhjeve, përkatësisht referendumi, në mediumin magnetik dhe detyrimisht e përmbajnë numrin unik amë të qytetarit (NUAQ).

Neni 44

(1) Ministria e Mbrojtjes dorëzon në Ministrinë e Drejtësisë, më së voni 30 ditë para ditës së caktuar për zgjedhje, përkatësisht referendum në nivel shtetëror, të dhëna për personat që janë në kryerjen e shërbimit ushtarak ose janë në ushtrime ushtarake, në bazë të evidencës që e mban ai organ.

(2) Organi kompetent për zbatimin e sanksioneve, më së voni 30 ditë para ditës së caktuar për zgjedhje, përkatësisht referendum në nivel shtetëror, dorëzon të dhëna në Ministrinë e Drejtësisë për personat që janë në paraburgim ose që gjenden në vuajtjen e dënimit me burg, në bazë të evidencës që e mban ai organ.

(3) Të dhënat dorëzohen në medium magnetik dhe detyrimisht e përmbajnë numrin unik amë të qytetarit (NUAQ).

3. Përmbajtja e Listës zgjedhore dhe ekstrakteve të shtypura

Neni 45

(1) Lista zgjedhore i përmban të dhënat si vijojnë: numrin unik amë të qytetarëve (NUAQ), mbiemrin, emrin e njërit prind dhe emrin, gjininë, adresën ku jeton (komuna, vendbanimi, rruga, numri i shtëpisë, hyrja dhe banesa), datën e regjistrimit dhe fshirjes dhe datën e llojin e plotësimit të të dhënave.

(2) Ekstraktet e shtypura nga Lista zgjedhore dhe ekstraktet e veçanta nga Lista zgjedhore, mbahen sipas alfabetit në mbiemrin e qytetarit dhe i përmbajnë rubrikat si vijojnë, përkatësisht të dhënat: numrin rendor, mbiemrin, emrin, gjininë, datëlindjen dhe adresën ku jeton (vendbanimi, rruga, numri i shtëpisë, hyrja dhe banesa), nënshkrimin ose gjurmën e zgjedhësit me shenjën e yllit për personat që janë me punë ose qëndrim të përkohshëm jashtë vendit.

4. Shtypja e ekstrakteve të veçanta nga Lista zgjedhore

Neni 46

Për zbatimin e zgjedhjeve në postat ushtarake, organizatat, institucionet, njësitë dhe institucionet ndëshkuese përmirësuese, përgatiten ekstrakte të veçanta nga Lista zgjedhore, si vijon:

- për votimin e qytetarëve të cilët në kohën e zgjedhjeve gjenden në ushtrime ushtarake ose në kryerjen e shërbimit ushtarak; dhe

- për votimin e qytetarëve të cilët në kohën e zgjedhjeve gjenden në paraburgim ose në vuajtjen e dënimit me burg.

Neni 47

Ekstraktet e veçanta nga Lista zgjedhore nga neni 46 i këtij kodi përgatiten në dy ekzemplarë si vijon:

- për qytetarët që në kohën e mbajtjes së zgjedhjeve gjenden në ushtrime ushtarake ose në kryerjen e shërbimit ushtarak, njëri ekzemplar sistemohet sipas vendotimit ose komunës dhe në vërejtjen shënohet numri i postës ushtarake, organizata, institucioni, njësia dhe komuna në të cilën gjendet ajo postë ushtarake, organizatë, institucion dhe njësi, ndërsa ekzemplari i dytë sistemohet sipas numrit të postës ushtarake, organizatës, institucionit, njësisë dhe komunës në të cilën gjendet ajo postë ushtarake, organizatë, institucion, njësi, ndërsa në vërejtjen qëndron numri i vendotimit dhe komuna në të cilën gjendet ai vendotim, dhe

- për qytetarët që në kohën e zgjedhjeve gjenden në paraburgim ose në vuajtjen e dënimit me burg, njëri ekzemplar sistemohet sipas vendotimit ose komunës dhe në vërejtje shënohet komuna në të cilën gjendet institucioni ndëshkues përmirësues, ndërsa ekzemplari i dytë sistemohet sipas institucionit ndëshkues përmirësues dhe komunës në të cilën gjendet, dhe në vërejtje qëndron numri i vendotimit dhe komuna të cilës i takon ai vendotim.

5. Kontrolli i të dhënave në Listën zgjedhore

Neni 48

(1) Qytetari gjatë tërë vitit mund të kërkojë të bëjë shikim në ekstraktin e Listës zgjedhore, në lokalet zyrtare të seksioneve rajonale të Ministrisë së Drejtësisë.

(2) Nëse gjatë shikimit konfirmohet se ai ose qytetari tjetër nuk është i regjistruar në Listën zgjedhore, ose konfirmohet se duhet të bëhet regjistrimi, plotësimi ose fshirja e të dhënave, në seksionin rajonal të Ministrisë së Drejtësisë ka të drejtë të paraqesë kërkesë për regjistrimin, plotësimin ose fshirjen e të dhënave me të cilën ofron edhe dokumentacionin përkatës.

(3) Ministria e Drejtësisë, më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të kërkesës, do ta kontrollojë saktësinë e të dhënave dhe dokumenteve të ofruara nga qytetari, dhe nëse konfirmon se kërkesa ka bazë, me aktvendim do ta bëjë regjistrimin, plotësimin ose fshirjen e të dhënave në Listën zgjedhore, në të kundërtën do të marrë aktvendim me të cilin do ta refuzojë kërkesën.

(4) Kundër aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni, qytetari në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit, mund të paraqesë ankesë në Komision Shtetëror të Zgjedhjeve.

(5) Për ankesën nga paragrafi (4) i këtij neni, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve vendos në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(6) Kundër aktvendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, qytetari në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit, mund të paraqesë padi për ngritjen e kontestit administrativ në Gjyqin Suprem të Republikës së Maqedonisë.

(7) Për padinë nga paragrafi (6) i këtij neni, Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë vendos në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të padisë.

(8) Aktvendimi i plotfuqishëm i Gjyqit Suprem të Republikës së Maqedonisë i marrë pas padisë, është bazë për regjistrimin, ndryshimin dhe fshirjen e të dhënave në Listën zgjedhore.

6. Shikimi publik i Listës zgjedhore

Neni 49

(1) Ministria e Drejtësisë, më së voni 15 ditë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve, Listën zgjedhore e ofron për shikim publik në seksionet e veta rajonale dhe zyrat e vendit në përbërjen e tyre, me gjendjen e të dhënave për:

- qytetarët që kanë mbushur 18 vjet moshë, në ditën e zgjedhjeve (rrethi i parë zgjedhor);

- personat e vdekur, 30 ditë para ditës së shpalljes së zgjedhjeve; dhe

- të dhëna të tjera nga Lista zgjedhore, në ditën e shpalljes së zgjedhjeve.

(2) Ministria e Drejtësisë pas paraqitjes së ekstrakteve nga Lista zgjedhore në shikim publik, përmes mjeteve publike të informimit, i njofton qytetarët për vendin ku do të bëhet shikimi, kohëzgjatja e shikimit dhe mundësia e regjistrimit, plotësimit ose fshirjes së të dhënave nga Lista zgjedhore.

(3) Shikimi publik zgjat 15 ditë.

7. Ndryshimi i të dhënave në Listën zgjedhore të paraqitur për shikim publik

Neni 50

(1) Kërkesë për regjistrim, plotësim ose fshirje të të dhënave në ekstraktet e Listës zgjedhore që janë paraqitur për shikim publik, në afatin nga neni 49 paragrafi (3) i këtij kodi, mund të paraqesë secili qytetar nëse:

- ai ose ndonjë qytetar tjetër nuk është regjistruar në Listën zgjedhore;

- është regjistruar personi që nuk ka të drejtë vote ose nuk ka vendbanim në rajonin e komunës ose personi që ka vdekur, dhe

- emri personal dhe adresa e personit ose emri personal dhe adresa e personit tjetër janë regjistruar në mënyrë të parregullt.

(2) Kërkesa për regjistrimin, plotësimin ose fshirjen e të dhënave nga paragrafi (1) i këtij neni, paraqitet me shkrim në seksionin rajonal të Ministrisë së Drejtësisë, ose në zyrën vendore të rajonit të vendbanimit.

(3) Me kërkesën ofrohen edhe dëshmitë e nevojshme.

Neni 51

(1) Ministria e Drejtësisë sipas kërkesave të qytetarëve nga neni 50 i këtij kodë është e obliguar që të vendosë me aktvendim në afat prej 24 orësh nga dita e pranimit të kërkesës dhe nëse konfirmon se kërkesa ka bazë, me aktvendim do ta bëjë regjistrimin, plotësimin ose fshirjen e të dhënave në Listën zgjedhore, e në të kundërtën do të marrë aktvendim me të cilin do ta refuzojë kërkesën.

(2) Kundër aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, qytetari në afat prej 24 orësh nga pranimi i aktvendimit mund të paraqesë ankesë në Komision Shtetëror të Zgjedhjeve.

(3) Për ankesën nga paragrafi (2) i këtij neni, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve vendos në afat prej 24 orësh pas pranimit të ankesës.

(4) Kundër aktvendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, në afat prej 24 orësh nga pranimi i aktvendimit, mund të paraqesë padi për ngritjen e kontestit administrativ në Gjyqin Suprem të Republikës së Maqedonisë.

(5) Sipas padisë nga paragrafi (4) i këtij neni, Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë vendos në afat prej 24 orësh nga pranimi i padisë.

(6) Aktvendimi i plotfuqishëm i Gjyqit Suprem të Republikës së Maqedonisë i marrë sipas padisë për regjistrimin, ndryshimin dhe fshirjen, është pjesë përbërëse e Listës zgjedhore të nënshkruar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

8. Përmbyllja dhe nënshkrimi i listës zgjedhore

Neni 52

Ministria e Drejtësisë, Listën zgjedhore në të cilën janë kryer të gjitha ndryshimet që kanë dalë nga shikimi publik, të shtypur në formë të ekstrakteve, e përmbyll më së voni 15 ditë pas përfundimit të shikimit publik.

Neni 53

(1) Lista zgjedhore përkatësisht ekstrakti, përmbillet me shënimin e: numrit të faqeve që i ka ajo listë përkatësisht ekstrakti, numrit të zgjedhësve të regjistruar (të shënuar me numra dhe shkronja), momentit kritik të të dhënave të përcaktuara në nenin 50 paragrafi (1) i këtij kodë, datës së përmbylljes, nënshkrimit të personit të autorizuar dhe vulës;

(2) lista zgjedhore e përmbyllur i përmban edhe të dhënat për qytetarët kërkesat e të cilëve për fshirjen, regjistrimin ose ndryshimin e të dhënave nga Lista zgjedhore, janë zgjidhur pozitivisht nga Ministria e Drejtësisë, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve dhe Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë; dhe

(3) listën zgjedhore të përmbyllur, Ministria e Drejtësisë e dorëzon në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve për nënshkrim, në afat prej pesë ditësh nga përmbyllja.

Neni 54

(1) Në procedurën e nënshkrimit Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve bën kontroll nëse në Listën zgjedhore të përmbyllur janë futur kërkesat e zgjidhura pozitivisht nga Ministria e Drejtësisë, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve dhe Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë.

(2) Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve konfirmon se në Listën zgjedhore, përkatësisht ekstraktin nuk janë futur kërkesat të cilat janë zgjidhur pozitivisht, të njëjtat menjëherë do t'i kthejë në Ministrinë e Drejtësisë. Përmirësimet kryhen në afat prej 48 orësh nga dita e pranimit të tyre.

9. Mbrojtja e të dhënave në Listën zgjedhore

Neni 55

(1) Të dhënat personale të përmbajtura në Listën zgjedhore janë të mbrojtura në pajtim me ligjin dhe nuk guxojnë të përdoren për kurrfarë qëllimi tjetër, përveç për realizimin e së drejtës së zgjedhjes të qytetarëve në pajtim me këtë kod.

(2) Partive politike të regjistruara dhe kandidatëve të pavarur gjatë pjesëmarrjes në zgjedhje, Ministria e Drejtësisë pas kërkesës paraprake me shkrim, u ofron në formë të shtypit ose elektronike në CD-rom të dhëna nga ekstrakti i Listës zgjedhore të nënshkruar ose të përgatitur paraprakisht për secilin vendvotim, në të cilat përmbahen të dhënat nga neni 45 paragrafi (2) i këtij kodë.

(3) Parashtruesit e kërkesës i bartin shpenzimet reale për përpunimin e të dhënave nga Lista zgjedhore në formë shtypi ose elektronike.

(4) Partitë politike të regjistruara, koalicionet dhe kandidatët e pavarur, përkatësisht përfaqësuesit e autorizuar dhe zëvendësit e tyre, të parashtruesve të listës së kandidatëve, nuk mund t'i shfrytëzojnë listat zgjedhore në ditën e zgjedhjeve për evidentimin e personave që kanë votuar.

Neni 56

Nëpunësi i autorizuar ose cilido person tjetër, trup ose organ që është i njoftuar me të dhënat personale të përmbajtura në Listën zgjedhore, janë të obliguar që t'i ruajë dhe mbrojë në pajtim me nenin 55 të këtij kodë.

V. KANDIDIMI

1. Propozimi i kandidatëve

Neni 57

(1) Propozimi i kandidatëve për t'u zgjedhur kryetar Republike, kandidatëve për deputetë, kandidatëve për anëtarë të këshillit dhe për kryetar komune, bëhet me paraqitjen e listës së kandidatit për kryetar të Republikës, listës së kandidatëve për deputetë, listës së kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht listës së kandidatëve për kryetar komune.

(2) Kandidati për kryetar të Republikës, deputet, kandidatët për anëtarë të këshillit dhe për kryetar komune mund të propozohen vetëm në një listë.

2. Paraqitësi i listës

Neni 58

(1) Paraqitësi i listës mund të paraqesë vetëm një listë të kandidatit për kryetar të Republikës, kandidatëve për deputetë, kandidatëve për anëtarë të këshillit si dhe një listë të kandidatit për kryetar komune.

(2) Gjatë zbatimit të zgjedhjeve lokale, paraqitësi i listave nga paragrafi (1) i këtij neni në njësinë e vetadministrimit lokal në të cilën së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që ndryshon nga gjuha maqedonase, paraqitja e listave të kandidatëve, përkatësisht listës së kandidatëve për kryetar komune, bëhet në gjuhën dhe alfabetin që e përdorin qytetarët në atë njësi të vetadministrimit lokal.

(3) Gjatë zbatimit të zgjedhjeve parlamentare, paraqitësi i listave nga paragrafi (1) i këtij neni në njësitë zgjedhore në të cilat së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që ndryshon nga gjuha maqedonase, paraqitja e listave të kandidatëve bëhet përveç në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, edhe në gjuhën dhe alfabetin që e përdorin qytetarët në atë njësi të vetadministrimit lokal.

Paraqitësi i listës së kandidatit për kryetar të Republikës

Neni 59

(1) Të drejtën për të paraqitur listë të kandidatit për kryetar të Republikës e kanë së paku 10.000 zgjedhës ose 30 deputetë.

(2) Kur paraqitësi i listës së kandidatit për kryetar të Republikës është një grup zgjedhësish, duhet të grumbullohen së paku 10.000 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në Listën zgjedhore.

(3) Kur paraqitësi i listës së kandidatit për kryetar të Republikës janë deputetë, duhet të grumbullohen së paku 30 nënshkrime nga deputetët.

Paraqitësi i listës së kandidatëve për deputetë, anëtarë të këshillit dhe kryetar komune

Neni 60

(1) Të drejtë të paraqesin listë të kandidatëve për deputetë, listë të kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht listë të kandidatit për kryetar komune, kanë partitë politike të regjistruara në mënyrë të pavarur, koalicionet, si dhe një grupi i zgjedhësve (në tekstin e mëtejshëm: paraqitësi i listës).

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve e konfirmon subjektivitetin e paraqitësit të listës së kandidatëve, në bazë të deklaratës së partive politike që marrin pjesë si koalicion në zgjedhje.

(3) Deklaratën për koalicion nga paragrafi (2) i këtij neni, e nënshkruajnë përfaqësuesit e partive politike që marrin pjesë bashkë, dhe ajo e përmban emrin e koalicionit, logon, komunën, përkatësisht njësinë zgjedhore në të cilën marrin pjesë bashkë.

(4) Listën e kandidatëve e nënshkruan personalisht përfaqësuesi i autorizuar i paraqitësit të listës.

(5) Emri i listës shënohet sipas emrit të paraqitësit të listës.

(6) Nëse paraqitës i listës së kandidatëve është një grup zgjedhësish, emri i listës shënohet me "një grup zgjedhësish" dhe sipas shkronjës së parë të emrit dhe mbiemrit të paraqitësit të listës.

Paraqitësi i listës së kandidatëve për deputetë me nënshkrime të grumbulluara

Neni 61

Kur paraqitës i listës së kandidatëve për deputetë është një grup zgjedhësish, duhet të grumbullohen së paku 1 000 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore të njësisë zgjedhore.

Paraqitësi i listës së kandidatëve për anëtarë të këshillit dhe kryetar komune me nënshkrime të grumbulluara

Neni 62

Nëse paraqitës i listës së kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht listës së kandidatit për kryetar komune është një grup zgjedhësish, duhet të grumbullohen:

- në komunën deri 10 000 banorë, së paku 100 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për komunën;

- në komunën prej 10 001 deri 30 000 banorë, së paku 150 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për komunën;

- në komunën prej 30 001 deri 50 000 banorë, së paku 250 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për komunën;

- në komunën prej 50 001 deri 100 000 banorë, së paku 350 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për komunën;

- në komunën mbi 100 001 banorë, së paku 450 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për komunën, dhe

- në Qytetin e Shkupit së paku 1 000 nënshkrime nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për rajonin e Qytetit të Shkupit.

3. Procedura për grumbullimin e nënshkrimeve për propozimin e kandidatit

Neni 63

(1) Nënshkrimet e zgjedhësve në procedurën e kandidimit, grumbullohen nga personave zyrtarë të Ministrisë së Drejtësisë në formularin e përcaktuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, që përmban emrin dhe mbiemrin, vendbanimin e përhershëm, profesionin dhe numrin unik amë të kandidatëve të propozuar, si dhe emrin e mbiemrin dhe numrin unik amë të zgjedhësit që e nënshkruan propozimin.

(2) Grumbullimi i nënshkrimeve para Ministrisë së Drejtësisë fillon në ditën e pesëmbëdhjetë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve dhe zgjat 15 ditë.

(3) Secili zgjedhës nënshkrimin e vet mund ta japë vetëm në një listë të kandidatit për kryetar të Republikës, kandidatëve për deputetë, për anëtarë të këshillit, si dhe të kandidatit për kryetar komune.

(4) Zgjedhësit që e parashetrojnë listën, duhet të kenë të drejtën e zgjedhjes dhe vendbanim të përhershëm në rajonin e njësisë zgjedhore, komunën, përkatësisht Qytetin e Shkupit.

4. Përmbajtja e listës që paraqitet

Neni 64

(1) Lista e paraqitur e kandidatit për kryetar të Republikës përmban: emrin e listës, emrin dhe simbolin e paraqitësit të listës, emrin dhe mbiemrin e kandidatit të propozuar për kryetar me shënimin e vendbanimit të tij të përhershëm, profesionit dhe numrit unik amë të qytetarit.

(2) lista e paraqitur e kandidatëve për deputetë përmban: numrin e njësisë zgjedhore, emrin e listës, emrin dhe simbolin e paraqitësit të listës, emrin dhe mbiemrin e bartësit të listës, emrin dhe mbiemrin e secilit kandidat për deputet dhe përmban aq kandidatë sa zgjidhen në njësinë zgjedhore, me shënimin e vendbanimit të tyre të përhershëm, profesionit dhe numrit unik amë të qytetarit.

(3) Lista e paraqitur e kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht lista e kandidatit për kryetar komune përmban: shënimin e këshillit të komunës, përkatësisht të Qytetit të Shkupit për të cilët kryhet zgjedhja, emrin e listës, emrin dhe simbolin e paraqitësit të listës, emrin dhe mbiemrin e bartësit të listës, emrin dhe mbiemrin e secilit kandidat dhe përmban aq kandidatë sa zgjidhen për anëtarë të këshillit, me shënimin e vendbanimit të tyre të përhershëm, profesionit dhe numrit unik amë të qytetarit.

(4) Lista e paraqitur e kandidatit për kryetar komune përmban: emrin e komunës, përkatësisht të Qytetit të Shkupit për të cilin propozohet, emrin e listës, emrin dhe simbolin e paraqitësit të listës, emrin dhe mbiemrin e kandidatit të propozuar për kryetar komune me shënimin e vendbanimit të tyre të përhershëm, profesionit dhe numrit unik amë të qytetarit.

(5) Në listën e paraqitur të kandidatëve për deputetë nga paragrafi (2) i këtij neni dhe për anëtarë të këshillit komunal dhe të qytetit të Shkupit nga paragrafi (3) i këtij neni, në çdo tre vende të listës së paku një vend i takon gjinisë më pak të përfaqësuar.

5. Procedura për paraqitjen e listës

Neni 65

(1) Lista e kandidatit, përkatësisht kandidatëve paraqitet në formular të përcaktuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

(2) Nëse paraqitës i listës së kandidatit, përkatësisht kandidatëve është partia politike, doemos duhet të bashkëngjisë vërtetimin e regjistrimit në gjyqin kompetent.

(3) Nëse paraqitës i listës së kandidatit, përkatësisht kandidatëve është koalicioni, doemos duhet ta bashkëngjisë deklaratën nga neni 60 paragrafi (3) i këtij kodi.

(4) Nëse paraqitës i listës së kandidatit, përkatësisht kandidatëve është një grup zgjedhësish, doemos duhet të paraqitet edhe numri i nevojshëm i nënshkrimeve, të përcaktuara në nenin 61, përkatësisht nenin 62 të këtij kodi.

(5) Për secilën kandidaturë nevojitet pajtimi me shkrim (deklarata) e kandidatit, e cila është e përvokueshme.

(6) Radhitjen e kandidatëve në listën e kandidatëve e përcakton paraqitësi i listës, në pajtim me nenin 64 të këtij kodi.

Neni 66

(1) Listën e kandidatit për kryetar të Republikës, përfaqësuesit e autorizuar të propozuesve e dorëzojnë në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve.

(2) Listat e kandidatëve për deputetë, përfaqësuesit e autorizuar të propozuesve i dorëzojnë në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve.

(3) Listat e kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht listën e kandidatit për kryetar komune, përfaqësuesit e autorizuar të propozuesve i dorëzojnë në Komisionin Komunal të Zgjedhjeve.

(4) Listat e kandidatëve nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, dorëzohen te komisioni kompetent i zgjedhjeve, më së voni 35 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve.

Neni 67

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, përkatësisht komunal nga neni 66 i këtij kodi, pas pranimit të listës së kandidatit, përkatësisht kandidatëve, konfirmon nëse e njëjta është paraqitur në afatin e përcaktuar dhe e përpiluar në pajtim me dispozitat e këtij kodi.

(2) Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, përkatësisht komunal, konfirmon se në listë ka parregullsi të caktuara, do ta thërrasë përfaqësuesin e autorizuar të paraqitësit të listës, përkatësisht deputetin e parë të nënshkruar të listës së kandidatit, që t'i evitojnë parregullsitë në afat prej 48 orësh nga pranimi i listave.

(3) Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, përkatësisht komunal konfirmon se lista është paraqitur në afatin e caktuar dhe është përpiluar në pajtim me dispozitat e këtij kodë, përkatësisht lëshimet dhe parregullsitë e konstatuara paraqitësit e listës i kanë mënjeluar në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni, listën e paraqitur do ta konfirmojë me aktvendim.

(4) Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, përkatësisht komunal konfirmon se listat nuk janë paraqitur me kohë, përkatësisht lëshimet dhe parregullsitë e konstatuara paraqitësit e listave nuk i kanë mënjeluar në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni, listën e paraqitur do ta hedhë poshtë me aktvendim, në afat prej 24 orësh nga pranimi i listave.

(5) Kundër aktvendimit të Komisionit Komunal të Zgjedhjeve nga paragrafi (4) i këtij neni, në afat prej 24 orësh nga pranimi i aktvendimit, mund të paraqitet ankesë në gjyqin kompetent të apelit.

(6) Kundër aktvendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve nga paragrafi (4) i këtij neni, në afat prej 24 orësh nga pranimi i aktvendimit, mund të paraqitet ankesë në Gjyqin Suprem të Republikës së Maqedonisë përmes Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

(7) Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë nga paragrafi (6) i këtij neni, përkatësisht gjyqi kompetent i apelit nga paragrafi (5) i këtij neni, është i obliguar që të marrë vendim në afat prej 48 orësh pas pranimit të ankesës.

(8) Paraqitja e kundërshtimit dhe ankesës me postë, nuk lejohet.

Neni 68

(1) Radhitjen e kandidatëve në listën e kandidatit, përkatësisht radhitja e listave të kandidatëve, komisioni kompetent zgjedhor e përcakton me short.

(2) Komisioni kompetent zgjedhor, për aktivitetet që do t'i ndërmarrë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, me detyrim paraprakisht i njofton përfaqësuesit e autorizuar të paraqitësve të listave.

(3) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve listën e përcaktuar unike menjëherë e dorëzon në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve.

6. Shpallja e listave të verifikuara

Neni 69

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve listën unike të verifikuar të kandidatit për zgjedhjen e kryetarit të Republikës do ta shpallë më së voni 30 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve listat unike të verifikuara të kandidatëve për deputetë në njësitë zgjedhore do t'i shpallë në shtypin ditor nga të cilat njëri është në gjuhën e komunitetit që e flasin së paku 20% të qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, më së voni 25 ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve.

(3) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve listat unike të verifikuara të kandidatëve për anëtarë të këshillit, përkatësisht listën e kandidatit për kryetar komune, do t'i shpallë më së voni 25 ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve në të gjitha vendbanimet dhe në vendvotimet e komunës.

(4) Komisionet komunale të zgjedhjeve listat unike të verifikuara të kandidatëve për deputetë, do t'i shpallin në vendvotimet në komunat për të cilat janë kompetentë.

(5) Listat e verifikuara të kandidatëve në komunat ku së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që dallojnë nga gjuha maqedonishte, shpallen përveç në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik edhe në gjuhën zyrtare dhe alfabetin që e përdorin qytetarët e asaj komune.

VI. FUSHATA ZGJEDHORE DHE FINANCIMI I FUSHATËS ZGJEDHORE

1. Organizuesi i fushatës zgjedhore

Neni 70

(1) Paraqitësi i listës së kandidatëve, listat e të cilit për kandidatë për zgjedhjen e kryetarit të Republikës, deputetëve, anëtarëve të këshillit, përkatësisht listës së kandidatit për kryetar komune janë konfirmuar nga

komisioni kompetent zgjedhor, kanë të drejtë të organizojnë fushatë zgjedhore (në tekstin e mëtejme: organizues të fushatës zgjedhore).

(2) Organizuesit e fushatës zgjedhore kanë të drejtë pjesëmarrjeje të barabartë dhe në kushte të njëjta t'i shfrytëzojnë të gjitha llojet e propagandës politike, njoftimit dhe format e tjera të propagandës, qëllimi i së cilës është të ndikohet në vendimin e zgjedhësve gjatë votimit.

(3) Personat e huaj juridikë e fizikë nuk mund të organizojnë fushatë zgjedhore.

Neni 71

(1) Organizuesi i fushatës zgjedhore detyrimisht hap llogari rrjedhëse me shenjë "për fushatën zgjedhore", në afat prej 48 orësh pas verifikimit të listës së kandidatëve, dhe në këtë afat prej 48 orësh dëshmia për llogarinë rrjedhëse të hapur dorëzohet te komisioni zgjedhor kompetent.

(2) Nëse organizuesi i fushatës zgjedhore nuk hap llogari rrjedhëse në afatin e paraparë, lista e verifikuar e kandidatëve anulohet me aktvendimin e komisionit zgjedhor kompetent.

(3) Nëse organizuesi i fushatës zgjedhore është një grup zgjedhësish, nënshkruet i llogarisë rrjedhëse është përfaqësuesi i autorizuar i paraqitësit të listës.

(4) Organizuesi i fushatës zgjedhore në llogarinë rrjedhëse nga paragrafi (1) i këtij neni, do t'i deponojë të gjitha mjetet e marra nga personat juridikë e fizikë për financimin e fushatës zgjedhore.

(5) Të gjitha shpenzimet e fushatës, ekskluzivisht do të mbulohen nga mjetet e llogarisë rrjedhëse për fushatën zgjedhore.

(6) Llogaria rrjedhëse nga paragrafi (1) i këtij neni mbyllet pasi të paguhet mjetet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, përkatësisht buxhetet e komunave dhe të Qytetit të Shkupit për secilën votë të fituar në zgjedhje.

Neni 72

(1) Për ligjshmërinë e zbatimit të fushatës zgjedhore, përgjegjës është organizuesi i fushatës zgjedhore.

(2) Organizuesi i fushatës zgjedhore mban përgjegjësi edhe për ato veprime të fushatës zgjedhore për të cilat do të autorizojë persona të tjerë.

Neni 73

(1) Kandidatët kanë të drejtë që, nëse në kohën e fushatës zgjedhore, përkatësisht në paraqitjet ose njoftimet propaganduese të organizuesve të veçantë të fushatës zgjedhore u cenohen të drejtat (me pengimin dhe pamundësimin e fushatës së kundërkandidatëve), menjëherë të ngritin procedurë për mbrojtjen e të drejtave të tyre në gjyqin themelor kompetent.

(2) Për kërkesën për mbrojtjen e të drejtave, gjyqi themelor do të vendosë në afat prej 48 orësh nga dita e paraqitjes së kërkesës.

(3) Kundër vendimit të gjyqit themelor, mund të paraqitet ankesë në afat prej 48 orësh nga dita e pranimit të vendimit në gjyqin kompetent të apelit.

(4) Gjyqi kompetent i apelit vendos në afat prej 48 orësh nga dita e paraqitjes së ankesës.

(5) Vendimi i plotfuqishëm, menjëherë shpallet në gazetata publike.

2. Kohëzgjatja e fushatës zgjedhore

Neni 74

(1) Fushata zgjedhore fillon 20 ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve, dhe nuk guxon të zgjasë 24 orë para ditës së zgjedhjeve dhe në ditën e zgjedhjeve.

(2) Këshilli radiodifuziv është i obligohet që t'i përcjellë programet në mediat elektronike në Republikën e Maqedonisë, për kohëzgjatjen e heshtjes zgjedhore dhe në ditën e mbajtjes së zgjedhjeve.

(3) Këshilli i radiodifuzionit është i obliguar që menjëherë pas konfirmimit të parregullsisë (agjitimit, informatave lidhur me fushatën zgjedhore, porosive reklamuese me të cilat bëhet paraqitja e programeve partiake dhe simboleve partiake), ta njoftojë organin kompetent për komunikime elektronike, i cili është i obliguar që në afat prej 24 orësh pas pranimit të njoftimit, të paraqesë fletëparaqitje në gjyqin themelor kompetent për ngritjen e procedurës për vepër ndëshkuese.

3. Prezantimi në media

Neni 75

(1) Mjetet e informimit publik në Republikën e Maqedonisë, janë të obliguara që në kushte të njëjta në programet e tyre të sigurojnë pjesëmarrje të barabartë në prezantimin e programeve zgjedhore të kandidatëve.

(2) Kohëzgjatja e prezantimit zgjedhor, metodat e reklamimit dhe kushtet për shfrytëzimin e kohës programore, përkatësisht hapësirës në mjetet e informimit publik për prezantimin e kandidatëve dhe të programeve të tyre, përcaktohen me vendimin për rregullat e pjesëmarrjes së barabartë në prezantimin medial për kohën e fushatës zgjedhore, përmes radiodifuzorëve.

(3) Vendimin për rregullat e pjesëmarrjes së barabartë në prezantimin medial, e miraton Kuvendi me propozimin e Këshillit të radiodifuzionit.

(4) Këshilli i radiodifuzionit është i obliguar që propozimin e vendimit nga paragrafi (2) i këtij neni, ta dorëzojë në Kuvend më së voni 50 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve, përveç në rastet e përcaktuara me këtë kod.

(5) Vendimi për rregullat e pjesëmarrjes së barabartë në prezantimin medial, shpallet më së voni 40 ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve.

Neni 76

(1) Mjetet e informimit publik obligohen që kur të shpallin njoftime propaganduese zgjedhore në pjesën informative të programit të tyre, të shënojnë se bëhet fjalë për shpallje të paguar.

(2) Shërbimi publik radiodifuziv themelues i të cilit është Kuvendi, është i obliguar që pa kompensim në bashkëpunim me Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve, t'i informojnë qytetarët për mënyrën dhe teknikën e votimit.

4. Hulumtimi i mendimit publik

Neni 77

(1) Hulumtimi i mendimit publik shpallet më së voni pesë ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve.

(2) Kur shpallet hulumtimi i mendimit publik për kandidatët, partitë politike dhe grupet e zgjedhësve në fushatën zgjedhore, shënohet emri i institucionit ose udhëheqësit të institucionit që e ka bërë analizën, data, metodologjia, madhësia dhe struktura e ekzemplarit dhe emri i porositisit që e ka kërkuar hulumtimi.

5. Afisheet zgjedhore

Neni 78

(1) Afisheet zgjedhore lejohet të vendosen pa kompensim në vendet që i përcakton komuna, përkatësisht Qyteti i Shkupit.

(2) Komuna dhe Qyteti i Shkupit kanë obligim t'i shënojnë vendet nga paragrafi (1) i këtij neni, për çdo paraqitës të listave veç e veç.

(3) Komuna dhe Qyteti i Shkupit mund të përcaktojnë edhe vende plotësuese për vendosjen e afisheve zgjedhore me kompensim.

(4) Një pjesë të mjeteve nga paragrafi (3) i këtij neni, komuna dhe Qyteti i Shkupit drejtpërdrejt pas mbarimit të zgjedhjeve, janë të obliguar t'i shfrytëzojnë për mënjanimin e bërllokut të bërë në kohën e fushatës zgjedhore.

(5) Komuna dhe Qyteti i Shkupit, janë të obliguar t'i shpallin kushtet për marrjen e së drejtës së shfrytëzimit të vendeve për vendosjen e afisheve zgjedhore, më së voni 50 ditë para mbajtjes së zgjedhjeve.

(6) Komuna dhe Qyteti i Shkupit, janë të obliguar të sigurojnë kushte të barabarta për të gjithë organizuesit e fushatës zgjedhore, gjatë vendosjes së afisheve në vendet e përcaktuara.

(7) Afisheet zgjedhore mund të vendosen edhe në objektet e banimit ose objekte të tjera private, me pajtimin paraprak të pronarit të objektit.

(8) Nuk lejohet vendosja e afisheve nga fushata, në objektet ku gjendet vendvotimi ose lokali ku mbahet votimi.

Neni 79

(1) Prishja e afisheve zgjedhore ose ngjitja e afisheve mbi afishe të organizuesve të tjerë të fushatës zgjedhore, ndalohet.

(2) Organizuesi i fushatës zgjedhore obligohet që në afat prej 30 ditësh pas mbarimit të zgjedhjeve, ta heqë bërllokun nga afisheet.

6. Tubimet parazgjedhore

Neni 80

(1) Tubimet parazgjedhore janë publike.

(2) Për mbajtjen e rendit në tubimet, kujdeset organi kompetent i punëve të brendshme.

Neni 81

Organizuesi i fushatës zgjedhore për organizimin e tubimit parazgjedhor në vendet publike dhe në vendet ku zhvillohet transporti publik, me shkrim e njofton organin kompetent të punëve të brendshme, përmes njësisë rajonale të tij, më së voni 48 orë para ditës së mbajtjes së tubimit.

Neni 82

(1) Tubimet parazgjedhore nuk guxojnë të mbahen në objektet ushtarake, objektet fetare, spitale, shtëpi të pleqve, shkolla, kopshte të fëmijëve dhe institucione të tjera publike.

(2) Me përjashtim, organizuesve mund t'u lejohet që të mbajnë tubime parazgjedhore në lokalet e shkollave ose qendrave kulturore, nëse në komunë nuk ka objekt tjetër që të mbahet tubimi.

(3) Lejen për mbajtjen e tubimeve parazgjedhore e jep personi përgjegjës i institucionit, në kushte të njëjta për të gjithë organizuesit e fushatës zgjedhore.

(4) Për nevojat e fushatës zgjedhore nuk lejohet të shfrytëzohen lokalet, pajisja ose prona tjetër që është dedikuar për punën e organeve shtetërore dhe organeve të komunës e të Qytetit të Shkupit.

(5) Me përjashtim, mund të shfrytëzohen lokalet e organeve nga paragrafi (4) i këtij neni, nëse në atë vend nuk ekzistojnë kurrfarë lokalesh të tjera përkatëse për nevojat e fushatës zgjedhore.

(6) Lejen e jep personi përgjegjës i organit në kushte të njëjta për të gjithë organizuesit e fushatës zgjedhore.

7. Financimi i zgjedhjeve

Neni 83

(1) Fushata zgjedhore nuk guxon të financohet nga:

- mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, përveç mjeteve të përcaktuara në nenin 86 paragrafi (2) i këtij kodi;

- mjetet nga buxhetet e komunave dhe të Qytetit të Shkupit, përveç mjeteve të përcaktuara në nenin 86 paragrafi (2) i këtij kodi;

- mjetet nga ndërmarrjet publike dhe institucionet publike;

- mjetet nga shoqatat e qytetarëve, bashkësitë fetare, grupet religjioze dhe fondacionet;

- mjetet nga qeveritë e huaja, institucionet ndërkombëtare, organet dhe organizatat e shteteve të huaja dhe personat e tjerë të huaj; dhe

- mjetet nga ndërmarrja me kapital të përzier ku dominues është kapitali i huaj.

(2) Fushata zgjedhore mund të financohet nga:

- personat fizikë në lartësi prej 5 000 euro në kundërvlerë me denarë, dhe

- personat juridikë në lartësi prej 20 000 euro në kundërvlerë me denarë.

Neni 84

Gjatë financimit të fushatës zgjedhore, organizuesi i fushatës zgjedhore mund të shpenzojë më së shumti deri 60 denarë për zgjedhës të regjistruar në njësinë zgjedhore, përkatësisht komunën për të cilën e ka paraqitur listën e kandidatëve, përkatësisht listën e kandidatit.

8. Raporti financiar

Neni 85

(1) Organizuesi i fushatës zgjedhore, është i obliguar që të paraqesë raportin financiar për fushatën zgjedhore.

(2) Raporti financiar për fushatën zgjedhore përmban të dhëna për shumën e përgjithshme të mjeteve, burimet e financimit dhe shpenzimet e kryera.

(3) Raporti financiar dorëzohet në Entin Shtetëror të Revizionit, Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve dhe në Kuvend menjëherë, e më së voni në afat prej 30 ditësh pas ditës së verifikimit të mandateve.

(4) Raportin financiar për fushatën zgjedhore, publikisht e shpall Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në faqen e vet të internetit.

(5) Për zgjedhjet lokale, raporti financiar dorëzohet te këshilli i komunës dhe këshilli i Qytetit të Shkupit, më së voni 30 ditë nga dita e mbarimit të zgjedhjeve.

(6) Organizuesi i fushatës zgjedhore të grupit të zgjedhësve, tepriçen e mjeteve të grumbulluara do t'i dhurojë për qëllime bamirëse.

(7) Enti Shtetëror i Revizionit nëse konfirmon parregullsi në raportin financiar të organizuesit të fushatës zgjedhore, e që lidhen me tejkalimin e limitit për fushatën zgjedhore ose financimin e fushatës zgjedhore në kundërshtim me dispozitat e këtij kodi, do t'i njoftojë organet kompetente për ngritjen e procedurës përkatëse.

9. Kompensimi i shpenzimeve për zgjedhje

Neni 86

(1) Të drejtë kompensimi për shpenzimet e zgjedhjeve kanë organizuesit e fushatës zgjedhore nga lista për kandidat të të cilëve janë zgjedhur kandidatit për kryetar, kandidatët për deputetë, anëtarët e këshillit, përkatësisht kandidatit për prefekt, në lartësi prej 15 denarësh për votë të fituar.

(2) Kompensimi i shpenzimeve për zgjedhje do të paguhet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, përkatësisht Buxheti i komunës dhe i Qytetit të Shkupit, më së voni në afat prej tre muajsh pas paraqitjes së raportit financiar për fushatën zgjedhore, në bazë të raportit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve për zgjedhjet e zbatuara.

(3) Kompensimi i shpenzimeve për zgjedhje përcaktohet me vendimin e Kuvendit, këshillit të komunës dhe të Qytetit të Shkupit.

Neni 87

(1) Organi kompetent në bazë të vendimit nga neni 86 paragrafi (3) i këtij kodi, do të marrë aktvendim për mospagimin e kompensimit për shpenzime, organizuesve të fushatës zgjedhore, në pajtim me nenin 85 paragrafi (7) i këtij kodi.

(2) Komisioni kompetent zgjedhor do të marrë aktvendim për anulimin e listës së kandidatëve, më së voni deri në ditën e mbajtjes së zgjedhjeve, nëse me aktgjykim të plotfuqishëm vërtetohet se gjatë fushatës zgjedhore, kanë shfrytëzuar mjete të fituara nga vepra të kryera ndëshkuese.

VII. ZBATIMI I ZGJEDHJEVE

1. Mjetet për zbatimin e zgjedhjeve

Neni 88

(1) Mjetet për realizimin e zgjedhjeve, sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe me ato disponon Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

(2) Nga mjetet e dedikuara për zgjedhje, dy të tretat shërbejnë për mbulimin e shpenzimeve lidhur me veprimet zgjedhore të organeve për realizimin e zgjedhjeve.

(3) Një e treta e mjeteve për zbatimin e zgjedhjeve shërben për mbulimin e një pjese të shpenzimeve që i kanë bërë organizuesit e fushatës zgjedhore, kandidatët e të cilëve janë zgjedhur.

(4) Për zbatimin e zgjedhjeve lokale, mjetet sigurohen nga Buxheti i komunës dhe i Qytetit të Shkupit, dhe me ato disponon Komisioni Komunal i Zgjedhjeve, përkatësisht Komisioni i Zgjedhjeve i Qytetit të Shkupit, ndërsa mjetet për materialin zgjedhor sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe me ato disponon Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

2. Materiali zgjedhor

Neni 89

Materiali zgjedhor për realizimin e zgjedhjeve përbëhet nga:

- kutitë e votimit dhe paravanët;
- formularët e procesverbaleve dhe ditarët e punës së këshillit zgjedhor;
- blloku me fletëvotime sipas ekstraktit të Listës zgjedhore;

- lista e kandidatëve;
- ekstrakti i nënshkruar i Listës zgjedhore;
- mjetet për shënimin dhe kontrollin e personave që kanë votuar (llamba UV, spërkatësi dhe mbështetësi prej grafiti);
- vulat;
- udhëzimi për votim, dhe
- materiali tjetër i nevojshëm për votim.

Neni 90

(1) Udhëzimi për votim vendoset në vend të dukshëm të paravanit të votimit dhe në vende të tjera të dukshme, në pajtim me Udhëzimin e lëshuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve. Udhëzimi është i shtypur në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik, dhe në gjuhët dhe alfabetet e bashkësive të shënuara në Preambulën e Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë.

(2) Listat e kandidatëve do të vendosen në lokalin e votimit.

3. Dorëzimi i materialit zgjedhor

Neni 91

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, materialin zgjedhor ua dorëzon komisioneve komunale të zgjedhjeve, më së voni në afat prej 72 orësh para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve.

(2) Për dorëzimin e materialit zgjedhor përpilohet procesverbali, në të cilin posaçërisht duhet të shënohet numri i përgjithshëm e fletëvotimeve me numrat serikë, dhe numri i duhur i listave të kandidatëve që vendosen në lokalet e votimit.

Neni 92

(1) Komisioni Komunal i Zgjedhjeve është i obliguar që një ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e zgjedhjeve, t'ua dorëzojë materialin zgjedhor këshillave zgjedhorë.

(2) Për dorëzimin e materialit zgjedhor nga Komisioni Komunal i Zgjedhjeve të këshillave zgjedhorë, përpilohet procesverbali në të cilin duhet të shënohet numri i përgjithshëm e fletëvotimeve me numrat serikë, dhe materiali tjetër i nevojshëm për votim.

(3) Procesverbalin e nënshkruajnë kryetari dhe anëtarët e këshillit zgjedhor, dhe anëtarët i Komisionit Komunal të Zgjedhjeve që e dorëzon materialin.

(4) Nëse përfaqësuesit e pranishëm të parashtruesve të listave kanë vërejtje për dorëzimin e materialit zgjedhor, ata kanë të drejtë t'u mundësohet që të evidentohen në procesverbal, dhe ato të jenë bazë në procedurën për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore.

(5) Nëse përfaqësuesve të pranishëm të parashtruesve të listave nuk u evidentohen vërejtjet nga paragrafi (4) i këtij neni në procesverbal, kanë të drejtë vërejtjet t'i dorëzojnë në Komisionin Komunal të Zgjedhjeve, në afat prej pesë orësh pas nënshkrimit të procesverbalit.

(6) Gjatë dorëzimit të materialit zgjedhor, të drejtë prezantimi kanë edhe vëzhguesit e autorizuar.

4. Fletëvotimi

Neni 93

(1) Fletëvotimi shtypet në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik.

(2) Emri i paraqitësit të listës, emri dhe mbiemri i kandidatit, përkatësisht bartësit të listës, shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik.

(3) Për pjesëtarët e bashkësive, emri i paraqitësit të listës dhe emri e mbiemri i kandidatit, përkatësisht bartësit të listës, shkruhen në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin e bashkësisë së cilës ata i takojnë.

(4) Në komunat ku së paku 20% të qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që ndryshon nga gjuha maqedonishte, fletëvotimet e zgjedhjeve shtypen përveç në gjuhën maqedonishte dhe alfabetin e saj cirilik edhe në gjuhën zyrtare dhe alfabetin që e përdorin qytetarët e asaj komune.

Neni 94

(1) Në fletëvotim nëse ka kandidatë, përkatësisht bartës të listave me emër dhe mbiemër të njëjtë, atëherë shënohet edhe shkronja e parë e emrit të mesëm të tyre.

(2) Në fletëvotim kandidatët përkatësisht bartësit e listave, shënohen sipas radhës së përcaktuar në listën unike të kandidatëve.

(3) Fletëvotimi përmban pjesën për të votuar dhe pjesë që mbetet në amë.

Për kryetarin e Republikës

Neni 95

(1) Pjesa prej fletëvotimit për votimin për zgjedhjen e kryetarit të Republikës përmban:

- emrin e fletëvotimit, komunën dhe numrin e vendvotimit;

- numrin rendor, emrin dhe simbolin (nëse e ka) të paraqitësit të listës, dhe

- emrin dhe mbiemrin e kandidatët në bazë të të dhënave prej evidencës amë.

(2) Pjesa e fletëvotimit e cila mbetet në amën e bllokut i përmban numrin serik të fletëvotimit, komunës dhe numrin e vendvotimit.

(3) Në emrin e fletëvotimit përmbahet flamuri i Republikës së Maqedonisë.

Për deputetët

Neni 96

(1) Pjesa e fletëvotimit për votimit për zgjedhjen e deputetëve, përmban:

- emrin e fletëvotimit, numrin e njësisë zgjedhore, komunës dhe numrin e vendvotimit;

- numrin rendor, emrin dhe simbolin (nëse e ka) të paraqitësit të listës, dhe

- emrin dhe mbiemrin të bartësi listës në bazë të të dhënave prej evidencës amë.

(2) Pjesa e fletëvotimit e cila mbetet në amën e bllokut i përmban numrin serik të fletëvotimit, numrin e njësisë zgjedhore, komunës dhe numrin e vendvotimit.

(3) Në emrin e fletëvotimit përmbahen numri i njësisë zgjedhore dhe flamuri i Republikës së Maqedonisë.

Për anëtarë të këshillit

Neni 97

(1) Pjesa prej fletëvotimit për votimin për zgjedhjen e anëtarëve të këshillit, përmban:

- emrin e fletëvotimit, numrin e vendvotimit dhe komunës;

- numrin rendor, emrin dhe simbolin (nëse e ka) të paraqitësit të listës, dhe

- emrin dhe mbiemrin të bartësi listës në bazë të të dhënave prej evidencës amë.

(2) Pjesa e fletëvotimit e cila mbetet në amën e bllokut i përmban numrin serik të fletëvotimit, komunës dhe numrin e vendvotimit.

(3) Në emrin e fletëvotimit për zgjedhjen e anëtarëve të këshillit përmban emrin e komunës, gjegjësisht qytetit të Shkupit, për të cilat bëhet zgjedhja.

Për kryetar komune

Neni 98

(1) Pjesa e fletëvotimit për votimin për zgjedhjen e kryetarit të komunës, përmban:

- emrin e fletëvotimit, numrin e vendvotimit dhe komunës;

- numrin rendor, emrin dhe simbolin (nëse e ka) të paraqitësit të listës;

- numrin rendor, emrin dhe mbiemrin e kandidatët në bazë të të dhënave prej evidencës amë.

(2) Pjesa e fletëvotimit e cila mbetet në amën e bllokut i përmban numrin serik të fletëvotimit, komunës dhe numrin e vendvotimit.

(3) Në emrin e fletëvotimit për zgjedhjen e kryetarit të komunës përmbahet emri i komunës, gjegjësisht qyteti i Shkupit, për të cilat bëhet zgjedhja.

5. Vendvotimi

Neni 99

(1) Për secilin vend zgjedhor caktohet vendi (lokali i objektit) në të cilin bëhet votimi (në tekstin e mëtejme: vendvotimi).

(2) Në lokalin e vendit të caktuar për votim vendosen listat e kandidatëve.

Neni 100

(1) Kryetari edhe anëtarët e këshillit të zgjedhjeve një orë para fillimit të votimit tubohen në lokalin për votim dhe verifikojnë:

- nëse lokali është në gjendjen e njejtë siç e kanë lënë në ditën para zgjedhjeve,

- nëse materiali zgjedhor është në gjendjen e njejtë siç ka qenë në ditën para zgjedhjeve, dhe

- nëse kutia zgjedhore është e zbrazet.

(2) Këshilli i zgjedhjeve bën procesverbal për gjendjen e konfirmuar, të cilin e nënshkruan kryetari dhe anëtarët e këshillit.

(3) Vërejtjet e kryetarit dhe anëtarëve të këshillit të zgjedhjeve konstatohen në procesverbal.

(4) Nëse përfaqësuesit e autorizuar të pranishëm të paraqitësve të listave kanë vërejtje, kryetari është i obliguar t'u mundësojë të evidentohen në procesverbal dhe ato të jenë bazë në procesin për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore.

(5) Nëse vërejtjet e përfaqësuesve të autorizuar të pranishëm të paraqitësve të listave nga paragrafi (4) i këtij neni të nuk evidentohen në procesverbal, kanë të drejtë që vërejtjet t'i dorëzojnë te komisioni komunal i zgjedhjeve në afat prej pesë orësh pas nënshkrimit të procesverbalit.

(6) Të drejtë për prezencë gjatë verifikimit të gjendjes para fillimit të votimit kanë edhe mbikëqyrësit e autorizuar.

6. Kohëzgjatja e votimit

Neni 101

(1) Votimi fillon në orën 7,00 dhe zgjat pandërprerë deri në orën 19,00.

(2) Në orën 19,00 vendvotim mbyllet, kurse zgjedhësve të cilët janë gjendur në objektin ku votohet, u mundësohet të votojnë.

(3) Këshilli zgjedhor mundet ta mbyllë vendvotimin edhe para mbarimit të afatit nga paragrafi (1) të këtij neni, me pajtimin paraprak të komisionit komunal kompetent të zgjedhjeve, nëse kanë votuar të gjithë zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin nga Lista zgjedhore.

7. Sigurimi i vendvotimit

Neni 102

(1) Policia e siguron vendvotimin pa ndërprerë, duke filluar prej orës 6,00 deri në orën 19,00

(2) Pas mbylljes të vendvotimit, për kohën e grumbullimit të rezultateve, policia e siguron objektin dhe lokalin ku është vendosur vendvotimi dhe këshilli zgjedhor, dhe i largon të gjithë personat e paautorizuar nga objekti.

(3) Policia e siguron këshillin zgjedhor deri në dorëzimin e procesverbalit dhe materialit zgjedhor pranë komisionit komunal të zgjedhjeve, nëse kjo është kërkuar nga ana e këshillit zgjedhor.

8. Kompetencat e këshillit zgjedhor gjatë kohës së votimit

Neni 103

(1) Këshilli zgjedhor kujdeset për mbajtjen e rendit dhe qetësisë në vendvotimin.

(2) Këshilli zgjedhor mund ta largojë secilin person i cili e prish rendin dhe qetësinë në vendvotim.

(3) Objektin në të cilin është vendosur vendvotimi dhe hyrjen deri te ai për kohën e mbajtjes së votimit e siguron policia.

(4) Këshilli zgjedhor mund të kërkojë ndihmë prej policisë për vendosjen e rendit në vendvotim.

(5) Asnjë nuk guxon të vijë në vendvotim i armatosur, përveç policisë në rastin e parashikuar në paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni.

(6) Në objektin dhe lokalin ku do të mbahet votimi dhe në afërsi të tij, këshilli zgjedhor në bashkëpunim me policinë është i detyruar t'i heqë materialet propagandistike.

(7) Policia me kërkesën e kryetarit ose zëvendëskryetarit të këshillit zgjedhor ka për detyrë t'i largojë personat prezentë të pautorizuar në objekt dhe lokalin e votimit, si dhe personat prezentë të pautorizuar prej objektit ku edhe mbahet votimi në radius prej 100 metrash.

Neni 104

(1) Këshilli zgjedhor mund ta ndërpresë votimin, nëse në vendotim prishet rendi deri sa ai nuk vendoset.

(2) Votimi mund të ndërpritet edhe në rast të fatqësive kohore ose rrethanave të tjera të jashtëzakonshme.

(3) Këshilli zgjedhor do ta ndërpresë votimin nëse hyrjen deri te vendotimi nuk e siguron policia, kurse për këtë ka pasur nevojë ose nëse ajo është thirrur dhe nuk i është përgjigjur thirrjes.

(4) Kryetari ose zëvendëskryetari i këshillit zgjedhor mund ta thërrasë policinë në lokalitetin në të cilin votohet në qoftë se ka nevojë për atë.

(5) Nëse votimi është ndërprerë më shumë se një orë, votimi do të vazhdojë për aq kohë sa ka zgjatur ndërprerja, por jo më shumë se tri orë.

(6) Nëse ndërprerja ka zgjatur më shumë se tri orë, votimi do të përsëritet.

(7) Shkaqet për ndërprerjen e votimit dhe koha e ndërprerjes së votimit do të evidentohet në procesverbal.

9. Të drejtat dhe obligimet e paraqitësve të listave dhe mbikëqyrësve të autorizuar për kohën e votimit

Neni 105

(1) Përfaqësuesit e paraqitësve të listave, në qoftë se kanë vërejtje në punën e këshillit zgjedhor për kohën e votimit, mund t'i theksojnë parregullsitë, me qëllim që të njëjtat të mënjanohen.

(2) Kryetari i këshillit zgjedhor ka për detyrë që përfaqësuesve prezentë të paraqitësve të listave, nëse kanë vërejtje, t'u mundësohet të evidentohen në procesverbal, dhe ato të jenë bazë në procedurën për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore.

(3) Nëse vërejtjet nga paragrafi (2) i këtij neni të përfaqësuesve të autorizuar të pranishëm të bartësve të listave nuk evidentohen në procesverbal, ata kanë të drejtë t'i dërgojnë pranë komisionit komunal të zgjedhjeve në afat prej pesë orësh pas nënshkrimit të procesverbalit.

(4) Mbikëqyrësit e autorizuar të vendit, në qoftë se kanë vërejtje për punën e këshillit zgjedhor, kanë të drejtë t'i evidentojnë në ditarin e vendotimit.

Neni 106

Kryetari, anëtarët e komisioneve komunale të zgjedhjeve dhe këshillat zgjedhorë dhe zëvendësit e tyre, si dhe përfaqësuesit e paraqitësve të listave dhe mbikëqyrësit gjatë kohës së votimit dhe në vendotim nuk guxojnë të mbajnë shenja ose simbole të partisë politike, koalicionit ose kandidatit.

10. Votimi

Neni 107

(1) Votimi bëhet personalisht në vendvotime në Republikën e Maqedonisë.

(2) Votimi për person tjetër ndalohet, përveç në rastet e parashikuara në nenin 111 të këtij kodi.

Verifikimi i identitetit të votuesit

Neni 108

(1) Zgjedhësit votojnë një nga një.

(2) Kur zgjedhësi i voton, këshilli zgjedhor kontrollon nëse zgjedhësi është në vendotimin përkatës dhe me llambë ultravjollcë bën kontroll nëse ka gjurmë të pashlyeshme në thoin dhe gishtin e madh të dorës së djathtë.

(3) Kur zgjedhësi voton, këshilli zgjedhor e kontrollon identitetin e tij personal.

(4) Identitetin personal zgjedhësi e dëshmon me letërnjoftim apo me dokument udhëtimi.

(5) Këshilli zgjedhor, pas verifikimit të identitetit të zgjedhësit e rrethon numrin rendor të tij në ekstraktin e Listës zgjedhore dhe zgjedhësi e vë nënshkrimin e vet, ndërkaq nëse është analfabet vë gjurmë e gishtit të madh të djathtë. Nëse zgjedhësi nuk e ka gishtin e madh të djathtë, do ta vë gjurmën e gishtit të madh të majtë, ndërkaq nëse nuk e ka as gishtin e madh të majtë atëherë nuk vë gjurmë gishti.

(6) Pas identifikimit, zgjedhësi merr fletëvotim dhe në gishtin e madh të dorës së djathtë i vihet gjurmë me spërkatës, përkatësisht në gishtin e madh të dorës së majtë, nëse nuk e ka gishtin e madh të dorës së djathtë, me ç'rast duke u kujdesur që me spërkatësin të përfshihet edhe thoi i gishtit të madh. Nëse zgjedhësi nuk ka gisht të madh në të dy duart, nuk do të bëhet spërkatje.

11. Mënyra e votimit

Neni 109

(1) Votimi bëhet me një fletëvotim për çdo lloj zgjedhesh të përcaktuara me këtë kod.

(2) Fletëvotimi këputet nga ama sipas numrit rendor, i vihet vulë në anën e përparme dhe mandej i jepet zgjedhësit.

(3) Zgjedhësit i sqarohet mënyra e votimit dhe i mundësohet të votojë.

Neni 110

Zgjedhësi, votimin e bën në atë mënyrë që e rrethon numrin rendor para paraqitësit të listës, përkatësisht numrin rendor para kandidatit për të cilin është përcaktuar të votojë dhe fletëvotimit të palosur para se ta hedhë në kutinë për zgjedhje, këshilli zgjedhor i vë vulë në anën e pasme.

Votimi i personit të paaftë apo të sëmurë

Neni 111

(1) Zgjedhësi i cili nuk është në gjendje të votojë në vendotim (person i paaftë apo i sëmurë sipas udhëzimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve) ndërsa dëshiron të votojë, për këtë do ta njoftojë Komisionin komunal të zgjedhjeve më së voni tri ditë para ditës së caktuar për votim.

(2) Njoftimi nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të bëhet edhe përmes personit të autorizuar.

(3) Këshilli zgjedhor, personit nga paragrafi (1) i këtij neni, do t'i mundësojë që të votojë në shtëpinë e tij, një ditë para se të mbahen zgjedhjet, në mënyrë që të sigurohet sekreti i votimit.

(4) Këshilli zgjedhor për votimin nga paragrafi (3) i këtij neni, siguron kuti të veçantë votimi e cila dërgohet e zbrazët në shtëpinë ku ndodhet zgjedhësi.

(5) Votimin nga paragrafi (3) të këtij neni, këshilli zgjedhor e shënon në procesverbal.

(6) Për ditën dhe orën e votimit nga paragrafi (3) të këtij neni, kryetari i Komisionit komunal të zgjedhjeve, me shkrim i njofton përfaqësuesit e paraqitësve të listave.

Votimi i zgjedhësit i cili nuk mund të votojë vetë

Neni 112

(1) Zgjedhësi, i cili ka të meta fizike apo është analfabet dhe për këtë nuk mund të votojë në mënyrë të përcaktuar me këtë Kod, ka të drejtë që me vete të marrë një person i cili do t'i ndihmojë gjatë votimit.

(2) Nëse zgjedhësi nga paragrafi (1) i këtij neni, me vete nuk merr një person i cili do t'i ndihmojë gjatë votimit, atëherë këshilli zgjedhor do të caktojë një person tjetër nga radhët e zgjedhësve.

(3) Personi i cili do t'i ndihmojë personit tjetër gjatë votimit nuk guxon të jetë nga radhët e anëtarëve të këshillit zgjedhor, nga radhët e përfaqësuesve të paraqitësve të listave apo mbikëqyrësve.

(4) Një person i njëjtë mund t'u ndihmojë gjatë votimit më së shumti dy zgjedhësve nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Këshilli zgjedhor personit nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, do t'ia bëjë me dije se me ndihmën e ofruar nuk guxon të ndikojë mbi vendimin e zgjedhësit.

(6) Votimin nga paragrafi (1) të këtij neni, këshilli zgjedhor e evidenton në procesverbal.

Votimi i zgjedhësve të cilët janë në shërbim ushtarak, stërvitje ushtarake, në vuajtje të dënimit me burg apo në paraburgim

Neni 113

(1) Zgjedhësit të cilët në ditën e votimit nuk ndodhen në vendin e vendbanimit të tyre për shkak të shërbimit ushtarak ose nëse janë në stërvitje ushtarake, votojnë në njësinë ushtarake, organizatën, institucionin apo në njësinë.

(2) Zgjedhësit të cilët në ditën e votimit ndodhen në vuajtje të dënimit me burg apo janë në paraburgim, votojnë në entet ndëshkuese-korrigjuese.

(3) Komisioni komunal i zgjedhjeve e ka për detyrë që menjëherë pas pranimit të listave të zgjedhësve nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, t'ua dërgojë njësisve ushtarake, organizatave, institucioneve, njësisve si dhe enteve ndëshkuese-korrigjuese ku zgjedhësit janë në kryerje të shërbimit ushtarak ose janë në stërvitje ushtarake, përkatësisht në vuajtje të dënimit me burg apo në paraburgim.

(4) Për zgjedhësit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, zgjedhjet i realizon këshilli zgjedhor nga pika më e afërt e vendvotimit ose një këshill i veçantë zgjedhor në përputhje me këtë Kod dhe udhëzimin e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, një ditë para ditës së caktuar për zgjedhje, ndërkaq për votimin njoftohen edhe përfaqësuesit e paraqitësve të listave për shkak të pranisë së tyre në procesin e votimit.

(5) Për votimin nga paragrafi (4) të këtij neni, këshilli zgjedhor përpilon procesverbale të veçanta.

(6) Procesverbalet dhe materiali zgjedhor pas përfundimit të votimit u dërgohen komisioneve përkatëse komunale të zgjedhjeve.

12. Mbledhja dhe verifikimi i rezultateve nga votimi në vendvotimet

Neni 114

Rezultatet e votimit në vendvotim nga ana e këshillit zgjedhor mblidhen dhe verifikohen në këtë mënyrë:

- numërohen fletëvotimet e papërdorura dhe pas numërimit, së pari shkëputet këndi i djathtë i anës së poshtme dhe mandej futen në zarf të veçantë i cili mbyllet, vuloset dhe mbi të shënohet numri i vendit zgjedhor dhe numri i përgjithshëm i fletëvotimeve të papërdorura;
- hapet kutia e votimit dhe fillon numërimi i votave;
- verifikohet numri i përgjithshëm i votuesve të cilët kanë votuar dhe janë nënshkruar ose që kanë vënë vetëm shenjën e gishtit në ekstraktin e Listës së zgjedhësve;
- me short caktohet një anëtar i cili do t'i nxjerrë dhe hapë fletëvotimet një nga një nga kutia e votimit dhe do t'ia japë kryetarit të këshillit të zgjedhjeve;
- fletëvotimi u tregohet të gjithë anëtarëve të këshillit të zgjedhjeve;
- këshilli i zgjedhjeve verifikon nëse fletëvotimi është i vlefshëm ose jo dhe për cilën listë të kandidatëve përkatësisht për cilin kandidat është votuar; dhe
- regjistrohet vota e dhënë, ndërkaq fletëvotimi vihet në vend përkatës dhe mandej nga kutia e votimit nxirret fletëvotimi i ri.

Fletëvotimi i vlefshëm

Neni 115

(1) Fletëvotimi është i vlefshëm nëse është në përputhje me nenin 110 të këtij Kodi.

(2) Për fletëvotim të vlefshëm konsiderohet edhe ai fletëvotim nga i cili në mënyrë të sigurt dhe pa mëdyshje mund të konstatohet se për cilën listë të kandidatit përkatësisht listë të kandidatëve ka votuar zgjedhësi.

(3) Fletëvotimi është i pavlefshëm nëse nuk është i mbushur apo nëse janë rrethuar më shumë lista të kandidatëve apo kandidat.

Procesverbali për votim

Neni 116

(1) Këshilli i zgjedhjeve në procesverbalin për votim i regjistron të dhënat si vijojnë: numrin rendor të vendit zgjedhor; numrin e aktvendimit për formimin e këshillit të zgjedhjeve; kohën e fillimit dhe përfundimit të votimit; numrin e përgjithshëm të zgjedhësve në vendin zgjedhor sipas ekstraktit nga Lista e zgjedhjeve; numrin e përgjithshëm të zgjedhësve të cilët kanë votuar; numrin e përgjithshëm të fletëvotimeve të hedhura në kutinë e zgjedhjeve; numrin e përgjithshëm të fletëvotimeve që nuk janë përdorur dhe numrin e përgjithshëm të fletëvotimeve të pavlefshme dhe numrin e përgjithshëm të votave të cilat i ka marrë ç' do listë e kandidatëve veç e veç.

(2) Procesverbali ka një pjesë të veçantë tabelore në të cilën mblidhen dhe verifikohen rezultatet e vendvotimit.

(3) Në procesverbal regjistrohen edhe vërejtjet eventuale të bëra nga anëtarët e këshillit të zgjedhjeve.

Neni 117

(1) Procesverbalin e nënshkruajnë kryetari dhe anëtarët e këshillit të zgjedhjeve.

(2) Procesverbali është i vlefshëm nëse është i nënshkruar nga shumica e anëtarëve të këshillit të zgjedhjeve nënshkrimet e të cilëve janë të deponuara.

(3) Kryetari i këshillit të zgjedhjeve duhet t'i cekë shkaqet për mosnënshkrimin e procesverbalit nga ndonjë anëtar i këshillit.

(4) Nëse procesverbali nuk është i nënshkruar nga shumica e anëtarëve të këshillit të zgjedhjeve, procesverbalin e përpilon dhe e nënshkruan Komisioni komunal i zgjedhjeve, në bazë të materialit të përgjithshëm zgjedhor.

(5) Kryetari i këshillit të zgjedhjeve e ka për detyrë që përfaqësuesve të pranishëm të paraqitësve të listave, nëse kanë vërejtje t'u mundësojë që të evidentohen në procesverbal dhe ato të jenë bazë në procedurën për mbrojtjen e të drejtës së zgjedhjes.

(6) Nëse vërejtjet e përfaqësuesve të paraqitësve të listave nga paragrafi (5) i këtij neni, nuk janë evidentuar në procesverbal, ato kanë të drejtë t'i parashtojnë pranë Komisionit komunal të zgjedhjeve brenda pesë orësh nga përpilimi i procesverbalit dhe këto vërejtje mund të jenë bazë për kundërshtim.

(7) Mbikëqyrësit e autorizuar vendor nëse kanë vërejtje, kanë të drejtë që t'i evidentojnë në ditarin e vendit zgjedhor.

Dorëzimi i materialit zgjedhor pranë Komisionit komunal të zgjedhjeve

Neni 118

(1) Procesverbalet dhe materialin tjetër zgjedhor, këshilli i zgjedhjeve e dorëzon pranë Komisionit komunal të zgjedhjeve, brenda pesë orësh pas përfundimit të votimit.

(2) Një ekzemplar nga procesverbalet të bëra kopje me letër kopjative i jepet ç' do përfaqësuesi të paraqitësve të listës, kurse mbikëqyrësve të autorizuar vendor një ekzemplar nga pjesa tabelore e procesverbalit. Ekzemplari origjinal i cili paraprakisht e ka vulën e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve i dërgohet Komisionit komunal të zgjedhjeve.

(3) Këshilli i zgjedhjeve menjëherë pas përfundimit të procedimeve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, i shpall dhe kumton rezultatet nga votimi i kryer në atë vendvotim.

(4) Materialin zgjedhor deri të Komisioni komunal i zgjedhjeve e dorëzon kryetari i këshillit të zgjedhjeve i shoqëruar me anëtarët e interesuar të këshillit të zgjedhjeve apo me përfaqësuesit e paraqitësve të listave dhe me përfaqësues të policisë nëse për këtë ka nevojë.

(5) Për dorëzimin e materialit nga paragrafi (1) i këtij neni, përpilohet procesverbal i veçantë.

13. Mbledhja dhe verifikimi i rezultateve nga votimi për zgjedhjen e kryetarit të Republikës

Neni 119

Komisioni komunal i zgjedhjeve brenda pesë orësh nga pranimi i materialit të përgjithshëm zgjedhor nga këshillat e zgjedhjeve i mbledh rezultatet e votimit për listën e kandidatëve nga vendet zgjedhore për të cilat është kompetente dhe i dorëzon pranë Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.

Rrethi i parë

Neni 120

Për President të Republikës zgjidhet kandidati i cili e ka marrë shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i zgjedhësve të regjistruar në Listën e zgjedhësve.

Balotazhi

Neni 121

(1) Nëse në rrethin e parë asnjëri nga kandidatët për President të Republikës nuk e ka marrë shumicën e nevojshme të votave, në balotazh do të votohet për dy kandidatë të cilët në rrethin e parë kanë marrë më së shumti vota.

(2) Balotazhi mbahet brenda 14 ditësh, nga përfundimi i rrethit të parë të votimit.

(3) Në balotazh për President të Republikës do të zgjidhet kandidati i cili e ka marrë shumicën e votave nga zgjedhësit që kanë votuar, në qoftë se kanë votuar më shumë se gjysma e zgjedhësve.

Përsëritja e votimit

Neni 122

(1) Në qoftë se edhe në balotazh asnjëri nga kandidatët nuk e ka marrë shumicën e nevojshme të votave, do të përsëritet e tërë procedura e votimit.

(2) Në qoftë se për President të Republikës është propozuar një kandidat, ndërkaq në rrethin e parë të votimit nuk e ka marrë numrin e nevojshëm të votave, do të përsëritet e tërë procedura e votimit.

Deklarata

Neni 123

(1) Para se ta marrë detyrën, më së voni brenda 10 ditësh nga dita e shpalljes së rezultateve përfundimtare, por jo para ditës së pushimit të mandatit të Presidentit paraprak, Presidenti i Republikës jep dhe nënshkruan deklaratë solemne para Kuvendit, si vijon:

“Deklaroj se funksionin President i Republikës së Maqedonisë do ta ushtroj me ndërgjegje dhe përgjegjësi, do ta respektoj Kushtetutën dhe ligjet dhe do ta mbroj sovranitetin, integritetin territorial dhe pavarësinë e Republikës së Maqedonisë”.

(2) Deklaratën nga paragrafi (1) i këtij neni, Presidenti i Republikës së Maqedonisë i zgjedhur në bazë të zgjedhjeve presidenciale për shkak të pushimit të mandatit, e jep brenda tre ditësh nga dita e shpalljes të rezultateve përfundimtare.

14. Mbledhja dhe verifikimi i rezultateve të votimit për zgjedhje të deputetëve

Neni 124

Komisioni komunal i zgjedhjeve brenda pesë orësh nga pranimi i materialit të përgjithshëm zgjedhor nga këshillat e zgjedhjeve për të cilat është kompetent i mbledh rezultatat e votimit për listat e kandidatëve nga vendvotimet e njësisë përkatëse të zgjedhjeve.

Procesverbal për votimin

Neni 125

(1) Për punën e vet Komisioni komunal i zgjedhjeve përpilon procesverbal.

(2) Në procesverbalin për votim, evidentohen të dhëna për votat e mbledhura nga votimi edhe atë numri rendor i vendeve zgjedhore në njësinë e zgjedhjeve për të cilën është kompetent, numri i përgjithshëm i zgjedhësve për ato vende zgjedhore të regjistruar në ekstraktin e Listës së zgjedhjeve, numri i përgjithshëm i zgjedhësve të cilët kanë votuar, numri i përgjithshëm e fletëvotimeve të pavlefshme dhe numri i përgjithshëm i votave të cilat i ka marrë ç’do listë e kandidatëve në nivelin e njësisë zgjedhore nga vendet zgjedhore për të cilat ky Komision komunal i zgjedhjeve është kompetent.

Neni 126

(1) Procesverbalin nga neni 125 të këtij Kodi, e nënshkruajnë kryetari dhe anëtarët e Komisionit komunal të zgjedhjeve.

(2) Procesverbali është i vlefshëm nëse është i nënshkruar nga shumica e anëtarëve të Komisionit komunal të zgjedhjeve.

(3) Kryetari i Komisionit komunal të zgjedhjeve duhet t’i cekë shkaqet për mosnënshkrimin e procesverbalit nga ndonjë anëtar të komisionit.

(4) Nëse përfaqësuesit e pranishëm të paraqitësve të listave kanë vërejtje, kryetari i Komisionit komunal të zgjedhjeve e ka për detyrë që përfaqësuesve të pranishëm të paraqitësve të listave nëse kanë vërejtje, t’u mundësojë që vërejtjet të evidentohen në procesverbal dhe ato të jenë bazë në procedurën për mbrojtjen e së drejtës zgjedhore.

(5) Një ekzemplar nga procesverbali i jepet ç’do përfaqësuesi të paraqitësit të listës, kurse mbikëqyrësve vendorë një ekzemplar nga pjesa tabelore e procesverbalit.

15. Verifikimi i rezultateve dhe sistemimi i mandateve për zgjedhje të deputetëve

Neni 127

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve i mbledh dhe i verifikon rezultatet e përgjithshme nga votimi në njësitë zgjedhore.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, rezultatet e votimit i verifikon në bazë të procesverbaleve me rezultatet e mbledhura nga Komisioni kompetent komunal i zgjedhjeve dhe nga materiali i përgjithshëm i zgjedhjeve.

(3) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, rezultatet i verifikon veç e veç për ç’do njësi zgjedhore, sipas numrit të votave të përgjithshme të cilat i kanë marrë listat e kandidatëve veç e veç në bazë të rezultateve të mbledhura nga Komisioni komunal i zgjedhjeve për vendet zgjedhore në njësinë zgjedhore për të cilën është kompetente.

(4) Verifikimi i rezultateve të zgjedhjeve bëhet me zbatimin e formulës së D’Hondit.

(5) Pas përcaktimit të numrit të përgjithshëm të votave të dhëna për atë numër të kandidatëve në njësinë zgjedhore (e ashtuquajtura masë zgjedhore), secila listë veç e veç përpjesëtohet me vargun e pjesëtuesve 1, 2, 3, 4 etj. dhe kështu derisa nuk sistemohen sipas principit të përcaktuar të gjitha vendet për deputetë në njësinë e zgjedhjeve.

(6) Herësit nga përpjesëtimi i paragrafit (5) të këtij neni, radhiten sipas madhësisë me ç’rast relevant janë aq herës më të mëdhenj sa deputetë zgjidhen në njësinë e zgjedhjeve.

(7) Lista e kandidatëve e merr atë numër të vendeve të deputetëve sa është edhe numri i herësve më të mëdhenj nga numri i herësve të paragrafit (6) të këtij neni.

(8) Nëse gjatë përcaktimit të vendit të fundit për deputet paraqiten dy herës identik, mandati do të përcaktohet me short.

(9) Gjatë sistemimit të vendeve për deputetë si të zgjedhur konsiderohen aq kandidatë sa vende ka marrë lista.

(10) Nga lista e kandidatëve janë zgjedhur kandidatët e cekur në listë sipas radhës së caktuar.

Neni 128

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve për verifikimin e rezultateve të votimit në njësinë e zgjedhjeve përpilon procesverbale veç e veç për secilën njësi të zgjedhjeve.

(2) Në procesverbalin regjistrohen të dhënat e rezultateve të votimit, edhe atë:

- numri i përgjithshëm i vendeve zgjedhore;
- numri i përgjithshëm i zgjedhësve të evidentuar në ekstraktet e listave zgjedhore për njësinë zgjedhore;
- numri i përgjithshëm i zgjedhësve që kanë votuar;
- numri i përgjithshëm i fletëvotimeve të pavlefshme;
- numri i përgjithshëm i votave që i ka marrë secila listë e kandidatëve veç e veç;
- numri i vendeve të fituara për deputetë nga lista e kandidatëve, dhe
- emri dhe mbiemri i kandidatëve të zgjedhur.

Neni 129

Zgjedhjet konsiderohen të përfunduara pas rezultateve përfundimtare për zgjedhjen e të gjithë 120 deputetëve.

16. Mbledhja, verifikimi i rezultateve të votimit për zgjedhjen e anëtarëve të këshillit dhe sistemimi i mandateve

Neni 130

(1) Komisioni komunal i zgjedhjeve i përlogarit rezultatet e përgjithshme të votimit në komunë.

(2) Komisioni komunal i zgjedhjeve, rezultatet e votimit i përlogarit në bazë të procesverbaleve me rezultatet e mbledhura nga këshillat e zgjedhjeve dhe nga materiali i përgjithshëm i zgjedhjeve.

(3) Komisioni komunal i zgjedhjeve, rezultatet i verifikon sipas numrit të votave që i kanë marrë listat e kandidatëve për anëtarë të këshillit veç e veç mbi bazë të rezultateve të mbledhura nga këshillat zgjedhorë.

(4) Komisioni i zgjedhjeve i Qytetit të Shkupit rezultatet e votimit për anëtarë të Këshillit i verifikon sipas numrit të votave që i kanë marrë listat e kandidatëve për anëtarë të Këshillit veç e veç, mbi bazë të rezultateve të mbledhura të pranuar nga komisionet komunale të zgjedhjeve në rajonin e Qytetit të Shkupit.

(5) Verifikimi i rezultateve të zgjedhjeve bëhet me zbatimin e formulës së D'Hondtit.

(6) Pas verifikimit të numrit të përgjithshëm të votave të marra për secilën listë të kandidatëve (e ashtuquajtura masë zgjedhore), secila listë veç e veç përpjesëtohet me vargun e pjesëtuesve 1, 2, 3, 4 etj. deri në numrin e anëtarëve të këshillit të cilët zgjidhen në komunën e Qytetit të Shkupit.

(7) Herësit e përpjesëtimit të paragrafit (6) të këtij neni, radhiten sipas madhësisë me ç'rast relevant janë aq herës më të mëdhenj sa zgjidhen anëtarë të këshillit.

(8) Lista e kandidatëve për anëtarë të këshillit fiton atë numër të vendeve të këshilltarëve sa ka herës më të mëdhenj nga numri i herësve të paragrafit (6) të këtij neni.

(9) Nëse gjatë përcaktimit të vendit të fundit për këshilltar paraqiten dy herës identik, mandati do të përcaktohet me short.

(10) Gjatë sistemimit të vendeve për këshilltarë, si të zgjedhur konsiderohen aq kandidatë sa vende ka marrë lista.

(11) Nga lista e kandidatëve për anëtarë të këshillit janë zgjedhur kandidatët e cekur në listën sipas radhës së përcaktuar.

Neni 131

(1) Komisioni komunal i zgjedhjeve për verifikimin e rezultateve të votimit përpilon procesverbal.

(2) Në procesverbal shënohen të dhënat për rezultatet e votimit, edhe atë:

- numri i përgjithshëm i vendeve zgjedhore në komunë dhe në Qytetin e Shkupit;

- numri i përgjithshëm i zgjedhësve të evidentuar në ekstraktet e Listës së zgjedhjeve për komunën dhe Qytetin e Shkupit;

- numri i përgjithshëm i zgjedhësve që kanë votuar;
- numri i fletëvotimeve të pavlefshme;

- numri i përgjithshëm i votave që i ka marrë secila listë e kandidatëve veç e veç;

- numri i vendeve të fituara për këshilltarë nga lista e kandidatëve, dhe

- emri dhe mbiemri i kandidatëve të zgjedhur.

(3) Një ekzemplar nga procesverbali i jepet edhe secilit përfaqësues të paraqitësit të listës, kurse mbikëqyrësve vendor një ekzemplar nga pjesa tabelore e procesverbalit.

17. Verifikimi i rezultateve për zgjedhje të kryetarit të komunës

Rrethi i parë

Neni 132

(1) Në rrethin e parë të votimit për kryetar të komunës zgjidhet ai kandidat, i cili ka marrë shumicën e votave të zgjedhësve që kanë votuar, në qoftë se në zgjedhjet kanë dalë një e treta e numrit të përgjithshëm të zgjedhësve të evidentuar në ekstraktin e Listës së zgjedhjeve për komunën përkatëse.

(2) Komisioni i zgjedhjeve i Qytetit të Shkupit, rezultatet e votimit për kryetar të komunës i verifikon sipas numrit të votave që i kanë marrë listat e kandidatëve për kryetar të komunës veç e veç, mbi bazë të rezultateve të mbledhura të pranuar nga komisionet komunale të zgjedhjeve në rajonin e Qytetit të Shkupit.

(3) Në qoftë se për kryetar të komunës është propozuar një kandidat, ndërkaq në rrethin e parë të votimit nuk e ka marrë numrin e nevojshëm të votave nga paragrafi (1) i këtij neni, do të përsëritet e tërë procedura e votimit.

Rrethi i dytë

Neni 133

(1) Nëse në rrethin e parë asnjëri nga kandidatët për kryetar të komunës nuk e ka marrë shumicën e nevojshme të votave në përputhje me nenin 132, paragrafin (1) të këtij Kodi, në rrethin e dytë do të votohet për dy kandidatët të cilët në rrethin e parë kanë marrë më së shumti vota.

(2) Rrethi i dytë i votimit mbahet brenda 14 ditësh nga dita e përfundimit të rrethit të parë të votimit.

(3) Në rrethin e dytë të votimit, kryetar i komunës zgjidhet ai kandidat i cili ka marrë numër më të madh votash.

Emërimi i personit të besuar deri në zgjedhjet e reja

Neni 134

(1) Nëse edhe pas rrethit të dytë, për çfarëdo shkaqesh nuk zgjidhet kryetari i komunës, komisioni i zgjedhjeve brenda 15 ditësh prej përfundimit të zgjedhjeve e njofton Qeverinë.

(2) Pas pranimit të njoftimit nga paragrafi (1) i këtij neni, Qeveria brenda 15 ditësh do të emëroj person të besuar për ushtrimin e punëve që janë në kompetencë të kryetarit të komunës.

(3) Qeveria, më së voni brenda 15 ditësh pas ditës së emërimit të personit të besuar, e njofton kryetarin e Kuvendit për shkak të shpalljes së zgjedhjeve për kryetar të komunës.

18. Shpallja e rezultateve të zgjedhjeve Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve

Neni 135

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, rezultatet e para të zgjedhjeve të pranuar përmes rrugës elektronike i shpall në mënyrë succesive, ndërsa rezultatet mbi bazë të të dhënave nga procesverbalet e Komisioneve komunale të zgjedhjeve, brenda 12 orësh, pas përfundimit të zgjedhjeve.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, rezultatet përfundimtare të zgjedhjeve i shpall në afat prej 24 orësh nga dita e përfundimit të tyre.

Komisioni komunal i zgjedhjeve

Neni 136

(1) Komisioni komunal i zgjedhjeve rezultatet e para të zgjedhjeve për anëtarë të këshillit, përkatësisht për kryetar të komunës i shpall brenda 7 orësh pas përfundimit të zgjedhjeve, mbi bazë të të dhënave nga këshillat e zgjedhjeve dhe i publikon në tabelën e shpalljeve në komunë dhe ua kumton mjeteve të informimit publik.

(2) Komisioni i zgjedhjeve i Qytetit të Shkupit, rezultatet e para të zgjedhjeve për anëtarë të këshillit, përkatësisht për kryetar të komunës i shpall brenda 10 orësh pas përfundimit të zgjedhjeve, mbi bazë të të dhënave të komisioneve komunale të zgjedhjeve për Qytetin e Shkupit dhe i publikon në tabelën e shpalljeve në Qytetin e Shkupit dhe ua kumton mjeteve të informimit publik.

(3) Rezultatet përfundimtare të zgjedhjeve për anëtarë të këshillit dhe për kryetar të komunës, komisionet komunale të zgjedhjeve përkatësisht Komisioni i zgjedhjeve i Qytetit të Shkupit i shpallin më së voni brenda 24 orësh nga përfundimi definitiv i zgjedhjeve.

19. Zgjedhjet për Kryetar të Republikës për shkak të pushimit të mandatit

Shpallja e zgjedhjeve

Neni 137

(1) Kur Gjykata Kushtetuese e Republikës së Maqedonisë do të nxjerrë akt me të cilin do ta verifikojë krijimin e kushteve për pushimin e funksionit Kryetar i

Republikës së Maqedonisë në përputhje me nenin 81 paragrafi 8 i Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë, në afat prej 24 orësh ia dërgon kryetarit të Kuvendit dhe do ta shpallë në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

(2) Kryetari i Kuvendit, në afat prej 48 orësh nga shpallja e aktit nga paragrafi (1) i këtij neni, nxjerr akt për shpalljen e zgjedhjeve për zgjedhjen kryetarit të Republikës së Maqedonisë.

Procedura për grumbullimin e nënshkrimeve

Neni 138

Grumbullimi i nënshkrimeve në procedurën për kandidimin për kryetar të Republikës dhe këqyrja publike në Listën e zgjedhjeve zbatohen para Ministrisë së Drejtësisë dhe fillojnë ditën e pestë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve për kryetar të Republikës për shkak të pushimit të mandatit dhe zgjasin 10 ditë.

Paraqitja e listës së kandidatit

Neni 139

(1) Lista e kandidatëve për Kryetar të Republikës i paraqitet Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, më së voni ditën e gjashtëmbëdhjetë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve.

(2) Kandidati mund të heqë dorë nga kandidatura, më së voni në afat prej 17 ditësh nga dita e shpalljes së zgjedhjeve.

Kompetenca e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve

Neni 140

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në afat prej 24 orësh pas pranimit të listave të kandidatëve për Kryetar, verifikon nëse ato janë paraqitur brenda afatit të paraparë me nenin 139 paragrafin (1) të këtij kodi.

(2) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni pas pranimit të listës konstaton se janë bërë lëshime të caktuara, përkatësisht parregullsi, do t'i thërrasë paraqitësit e listave që menjëherë, por më së voni në afat prej 24 orësh nga paraqitja e listës t'i mënjanojnë lëshimet ose parregullsitë e konstatuara.

(3) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni konstaton se listat janë paraqitur në afatin e paraparë dhe janë përpiluar në përputhje me këtë kod, përkatësisht lëshimet dhe parregullsitë e konstatuara paraqitësit e listave i kanë mënjeluar në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni, listat e paraqitura do t'i konfirmojë me aktvendim në afat prej 24 orësh nga pranimi i listave, përkatësisht mënjanimi i lëshimeve ose parregullsisve.

Neni 141

(1) Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve konstaton se listat nuk janë paraqitur me kohë, përkatësisht nëse lëshimet dhe parregullsitë e konstatuara paraqitësit e listave nuk i kanë mënjeluar në afatin e paraparë në nenin 140 paragrafi (2) të këtij kodi, Komisioni listën e paraqitur në afat prej 24 orësh do ta hedhë pushtë me aktvendim.

(2) Kundër aktvendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve mund të paraqitet ankesë në Gjykatën Supreme të Republikës së Maqedonisë në afat prej 24 orësh pas pranimit të aktvendimit.

(3) Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë është e obliguar të marrë vendim sipas ankesës në afat prej 24 orësh pas pranimit të ankesës.

(4) Ankesa nga paragrafi (2) i këtij neni paraqitet nëpërmjet Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, kurse dërgimi i ankesës me postë nuk lejohet.

Shpallja e listave

Neni 142

Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve listat e verifikuara do t'i shpallë në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë” më së voni në ditën e njëzetentë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve.

Fushata e zgjedhjeve

Neni 143

Fushata e zgjedhjeve fillon në ditën e njëzetedytë nga dita e shpalljes së zgjedhjeve dhe përfundon 24 orë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve.

Organizuesi i fushatës zgjedhore

Neni 144

Organizuesi i fushatës zgjedhore detyrimisht hap llogari rrjedhëse me shënimin “për fushatën zgjedhore”, në bazë të vërtetimit të lëshuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve për listën e paraqitur të kandidatit për Kryetar të Republikës.

Prezantimi medial

Neni 145

(1) Propozim-vendimin për rregullat e pjesëmarrjes së barabartë në prezantimin medial për zgjedhjen e Kryetarit të Republikës për shkak të pushimit të mandatit, Këshilli i Radiodifuzionit ia dërgon Kuvendit më së voni në afat prej 15 ditësh pas shpalljes së zgjedhjeve, kurse Kuvendi e miraton në afat prej dy ditësh nga dita e pranimit.

(2) Vendimi nga paragrafi (1) i këtij neni shpallet menjëherë, e më së voni në afat prej 24 orësh në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

Shpallja e përshkrimeve të vendeve zgjedhore

Neni 146

(1) Ministria e Drejtësisë një ekzemplar të aktvendimit për përcaktimin e numrit dhe përshkrimin e secilit vend zgjedhor do t'ia dërgojë komisionit komunal të zgjedhjeve më së voni dhjetë ditë para ditës së përcaktuar për zgjedhje.

(2) Komisioni komunal i zgjedhjeve më së voni pesë ditë para ditës së përcaktuar për mbajtjen e zgjedhjeve në vend të dukshëm do t'i shpallë përshkrimet e vendeve zgjedhore, të cilat janë përcaktuar për votim me shënim se për cilin rajon zgjedhësit do të votojnë në vendin e caktuar zgjedhor.

VIII. MBROJTJA E SË DREJTËS ZGJEDHORE

Neni 147

(1) Procedura për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore është urgjente.

(2) Shkresat (kundërshtimet dhe ankesat) për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore u dërgohen organeve kompetente nëpërmjet organeve të cilat paraprakisht kanë vendosur.

(3) Vendimet e shkallës së dytë të organeve kompetente janë përfundimtare.

(4) Dërgimi i kundërshtimit, padisë dhe ankesës me postë nuk lejohet.

1. Procedura për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore e paraqitësve të listave

Neni 148

(1) Secili paraqitës i listës së kandidatëve në procedurën për votim, mbledhjen dhe verifikimin e rezultateve të votimit për Kryetar të Republikës, dhe për zgjedhjen e deputetëve, mund të paraqesë kundërshtim Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, kurse për zgjedhjen e anëtarëve të këshillave të komunave dhe Qytetit të Shkupit dhe për zgjedhjen e kryetarëve të komunave dhe për kryetar të Qytetit të Shkupit mund t'i paraqesë kundërshtim komisionin komunal të zgjedhjeve ose komisionit qytetit të zgjedhjeve.

(2) Kundërshtimi nga paragrafi (1) i këtij neni, paraqitet në afat prej 48 orësh pas përfundimit të votimeve.

(3) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, komisioni komunal i zgjedhjeve dhe komisioni i qytetit për zgjedhje janë të obliguar që në afat prej 48 orësh pas pranimit të kundërshtimit të marrin vendim.

(4) Kundër vendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, komisionit komunal të zgjedhjeve dhe komisionit të qytetit të zgjedhjeve, mund të paraqitet ankesë pranë Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, në afat prej 48 orësh pas pranimit të aktvendimit.

(5) Ankesën pranë Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, paraqitësi e mbështet në bazën dhe në konstatimet e theksuara në kundërshtim sipas të cilit është marrë vendimi fuqiplotë.

2. Procedura për mbrojtjen e të drejtës zgjedhore të zgjedhësve

Neni 149

(1) Secili zgjedhës, të cilit i është cenuar e drejta zgjedhore në procedurën e zbatimit të votimit, mund të paraqesë kundërshtim pranë Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, kurse për zgjedhjet lokale pranë komisionit të qytetit të zgjedhjeve, ose komisionit komunal të zgjedhjeve në afat prej 24 orësh.

(2) Organi i shkallës së parë është i detyruar që në afat prej 24 orësh pas pranimit të kundërshtimit të marrë vendim.

(3) Kundër vendimit të organit të shkallës së parë, përkatësisht Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve mund të paraqitet ankesë pranë Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, në afat prej 24 orësh pas pranimit të aktvendimit.

3. Vendimmarrja e Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë

Neni 150

(1) Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë sipas ankesave të neneve 148 dhe 149 të këtij kodi, vendos në këshill prej pesë gjyqtarësh të zgjedhur me short.

(2) Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë është e obliguar të marrë vendim në afat prej 48 orësh pas pranimit të ankesës.

(3) Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë mund ta konfirmojë apo ndryshojë vendimin.

(4) Vendimet sipas kundërshtimit dhe ankesës me vetë marrjen, shpallen në internet faqen e Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, komisioni të qytetit të zgjedhjeve dhe të komisionit komunal të zgjedhjeve, dhe në mënyrë tjetër përkatëse.

IX. PRISHJA DHE PËRSËRITJA E VOTIMIT

Neni 151

(1) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, i qytetit, gjegjësisht komisioni komunal i zgjedhjeve, me aktvendim e prish votimin në vendvotim në rastet vijuese, nëse:

- këshilli zgjedhor nuk e zbaton votimin në mënyrën e përcaktuar me këtë kod,
- është zbuluar fshehtësia e votimit,
- votimi është ndërprerë më gjatë se 3 orë,
- policia nuk i është përgjigjur kërkesës për intervenim nga ana e këshillit zgjedhor, kurse për këtë ka pasur nevojë dhe ka ndikuar në zbatimin e votimit në vendin zgjedhor,
- numri i fletëvotimeve në kutinë e votimit është më i madh se numri i zgjedhësve që kanë votuar, dhe
- ndonjë person ose persona kanë votuar për persona të tjerë.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, i qytetit, gjegjësisht komisioni komunal i zgjedhjeve me aktvendim do ta përsërisë votimin në vendvotime në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni ku votimi është prishur vetëm nëse numri i përgjithshëm i zgjedhësve të regjistruar në ato vendvotime në nivel të njësisë zgjedhore, të qytetit, përkatësisht të komunës ndikon në rezultatet e përgjithshme.

(3) Kundër aktvendimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, në afat prej 24 orësh prej pranimit të aktvendimit, mund të paraqitet ankesë pranë Gjyqit Suprem të Republikës së Maqedonisë nëpërmjet Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve, të qytetit, gjegjësisht komisionit komunal të zgjedhjeve.

(4) Gjyqi Suprem i Republikës së Maqedonisë është i obliguar të veprojë sipas ankesës në afat prej 48 orësh pas pranimit të saj.

(5) Votimi në vendvotimin i cili është prishur do të përsëritet pas 14 ditësh nga dita e votimit.

X. ZGJEDHJET E PËRSËRITURA

1. Pushimi i mandatit dhe zgjedhjet plotësuese për deputetë

Neni 152

(1) Deputetit i pushon mandati para skadimit të kohës për të cilën është zgjedhur, nëse:

- paraqet dorëheqje,
- është dënua për vepër penale për të cilën është përcaktuar dënim me burg në kohëzgjatje prej së paku pesë vjetësh,
- ndodh rasti i jokoherencës me funksionin deputetit,
- në rast vdekjeje, dhe
- me aktvendim të plotfuqishëm është privuar nga aftësia për punë.

(2) Nëse deputeti paraqet dorëheqje, Kuvendi në seancën e parë të ardhshme konstaton se deputetit i pushon mandati prej ditës së mbajtjes së asaj seance.

(3) Mandati deputetit i pushon në ditën e krijimit të kushteve nga paragrafi (1), alinetë 2, 3, 4 dhe 5 të këtij neni, kurse Kuvendi këtë e konstaton në seancën e parë të ardhshme.

Neni 153

(1) Nëse deputetit i cili është zgjedhur nga lista e kandidatëve i pushon mandati sipas njërës nga bazat e përcaktuara në nenin 152 të këtij kodi, atëherë për mandatin e mbetur, deputet i Kuvendit bëhet kandidati vijues në listë.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve e lajmëron kandidatin vijues nga lista në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej tri ditësh nga pushimi i mandatit të deputetit.

(3) Nëse kandidati vijues prej listës nga paragrafi (2) i këtij neni nuk e lajmëron Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve në afat prej tetë ditësh për pranimin e mandatit, kjo e drejtë i bartet kandidatit vijues të listës.

(4) Në rastin kur është shterur lista e kandidatëve në përputhje me paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, realizimi i kësaj të drejte fillon përsëri nga fillimi i listës së kandidatëve, në qoftë se në listë ka kandidatë.

Neni 154

Nëse në listën e kandidatëve nuk ka kandidatë dhe nëse janë shterur bazat për fitimin e mandatit të deputetit të përcaktuara në nenin 153 të këtij kodi, shpallen zgjedhjet plotësuese për zgjedhjen e deputetëve në njësinë zgjedhore nga e cila është zgjedhur deputeti.

2. Pushimi, marrja e mandatit dhe zgjedhjet plotësuese për anëtarë të këshillit

Neni 155

(1) Nëse anëtarit të këshillit i pushon ose i merret mandati për shkak të njerit nga shkaqet e përcaktuara në Ligjin për vetadministrim lokal dhe këtë kod, atëherë anëtar i këshillit për pjesën e mbetur të mandatit bëhet kandidati vijues i listës.

(2) Komisioni komunal i zgjedhjeve e lajmëron kandidatin e vijues nga lista në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej 3 ditësh pas pushimit të mandatit të këshilltarit.

(3) Kandidati nga paragrafi (1) i këtij neni është i obliguar që me shkrim ta lajmërojë komisionin komunal të zgjedhjeve nëse e pranon mandatin në afat prej 8 ditësh prej ditës së pranimit të lajmërimit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Nëse kandidati, në përputhje me paragrafin (3) të këtij neni nuk e pranon mandatin, kjo e drejtë i bartet kandidatin vijues të listës.

Neni 156

(1) Në rastet kur është shterur lista e kandidatëve në përputhje me nenin 155 të këtij kodi, realizimi i kësaj të drejte fillon përsëri nga fillimi i listës së kandidatëve, në qoftë se në listë ka kandidatë.

(2) Nëse në listën e kandidatëve nuk ka kandidatë dhe nëse janë shterur bazat për fitimin e mandatit të anëtarit të këshillit, zbatohen zgjedhje plotësuese për anëtar të këshillit në komunën, gjegjësisht në Qytetin e Shkupit.

(3) Zgjedhjet plotësuese i shpall kryetari i Kuvendit në afat prej 15 ditësh nga pushimi, përkatësisht nga marrja e mandatit.

3. Zgjedhjet për zëvendësimin e anëtarëve të këshillave

Neni 157

(1) Nëse me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor konstatohet se gjatë procedurës zgjedhore, parti politike, koalicion ose grup zgjedhësish si mjet për fitimin e votave kanë përdorur ryshfet dhe mjete nga vepra të kryera ndëshkuese, vendet (mandatet) që i kanë fituar paraqitësit e listave prishen nga ana e komisionit komunal të zgjedhjeve dhe për këto vende zbatohen zgjedhje për zëvendësim.

(2) Zgjedhjet për zëvendësim nuk mund të shpallen gjashtë muaj para skadimit të mandatit për të cilin është zgjedhur këshilli.

(3) Mandati i anëtarit të këshillit në përputhje me paragrafin (1) të këtij neni, përkatësisht të zgjedhurit në zgjedhjet për zëvendësim zgjat deri në skadimin e kohës për të cilën është zgjedhur anëtar i këshillit, të cilit i ka pushuar, përkatësisht i është marrë mandati.

(4) Zgjedhjet për zëvendësim i shpall kryetari i Kuvendit me propozimin e komisionit kompetent komunal të zgjedhjeve.

4. Zgjedhjet e parakohshme për kryetar komune dhe anëtarë të këshillave

Neni 158

(1) Nëse kryetarit të komunës i pushon mandati për shkak të njerit nga shkaqet e përcaktuara në Ligjin për vetadministrim lokal dhe këtë kod dhe nëse kryetarit të komunës i është votuar mosbesim në pajtim me këtë ligj, shpallen zgjedhje të parakohshme për kryetar komune.

(2) Zgjedhjet e parakohshme nga paragrafi (1) i këtij neni nuk do të shpallen nëse deri në zgjedhjet e rregullta për kryetar komune ka më pak se gjashtë muaj.

Neni 159

Zgjedhje të parakohshme për anëtarë të këshillit para skadimit të mandatit shpallen nëse paraqitet njëri nga kushtet e përcaktuara në Ligjin për vetadministrim lokal dhe këtë kod.

5. Zgjedhjet e përsëritura për anëtarë të këshillave

Neni 160

Nëse seanca e këshillit nuk mbahet deri në ditën e tridhjetë e një nga dita e përfundimit të zgjedhjeve, në përputhje me nenin 37, paragrafët (2) dhe (3) të Ligjit për vetadministrim lokal, mbahen zgjedhje të përsëritura për anëtarë të këshillit, të cilat i shpall kryetari i Kuvendit.

XI. MBIKËQYRJA E ZGJEDHJEVE

Neni 161

(1) Zgjedhjet dhe procedurën zgjedhore mund t'i mbikëqyrin:

- shoqatat e qytetarëve të vendit, të cilat janë regjistruar sipas Ligjit për shoqatat e qytetarëve dhe fondacioneve, së paku një vit para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve, si dhe shoqata të huaja të regjistruara në Republikën e Maqedonisë dhe shoqata vendesh të huaja, por në statutet e të cilave janë futur parimet për demokraci dhe mbrojtje të së drejtave të njeriut,

- organizata ndërkombëtare, dhe

- përfaqësues të vendeve të huaja.

(2) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve e përcakton procedurën për kryerjen e misionit mbikëqyrës.

Neni 162

(1) Organizatat dhe personat nga neni 161 i këtij kodi, mund të bëjnë mbikëqyrje të tërë procesit zgjedhor pas marrjes së autorizimit nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

(2) Kërkesat për mbikëqyrje me dokumentet e nevojshme për identifikim dërgohen pranë Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve prej ditës së shpalljes së zgjedhjeve, e më së voni dhjetë ditë para ditës së votimit.

(3) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve u lëshon autorizime mbikëqyrësve më së voni shtatë ditë pas pranimit të kërkesës.

(4) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve ka të drejtë t'ua marrë autorizimin për mbikëqyrje subjekteve nga neni 161 i këtij kodi, nëse fillojnë t'i shprehin përkrahje ndonjë kandidati, partie ose koalicioni.

XII. VENDET ZGJEDHORE

Neni 163

Me vend zgjedhor, sipas këtij kodi, kuptohet vendbanim ose pjesa e vendbanimit ku zgjedhësit e atij rajoni e realizojnë të drejtën e tyre zgjedhore.

1. Kriteret për përcaktimin e vendeve zgjedhore

Neni 164

(1) Vendet zgjedhore përcaktohen për vendbanime, ose për pjesët e vendbanimeve në të cilat ka zgjedhës të regjistruar në ekstraktet e listave zgjedhore për vendbanimet ose për pjesët e vendbanimeve.

(2) Vendet zgjedhore përcaktohen në suazat e kufijve të komunës.

Neni 165

(1) Gjatë përcaktimit të numrit të vendeve zgjedhore dhe të rajonit të cilin çdonjëri nga to e përfshin veç e veç, në një vend zgjedhor mund të votojnë deri më 1 000 votues.

(2) Me përjashtim, në qoftë se në vendbanime të caktuara në të cilat jetojnë më shumë se 1 000 zgjedhës, kurse nuk ka kushte që pjesë të atij vendbanimi t'i bashkëngjiten vendit tjetër zgjedhor, numri i zgjedhësve në atë vend zgjedhor mund të arrijë deri në 1 400 zgjedhës.

(3) Vendi zgjedhor nuk mund të përcaktohet për vendbanim në të cilin jetojnë më pak se dhjetë zgjedhës.

Neni 166

Vendi zgjedhor sipas rregullit nuk guxon të jetë më larg se 3 km nga adresa më e largët në lagjet urbane dhe më shumë se 5 km në lagjet rurale.

2. Procedura për përcaktimin, ndërrimin dhe shpalljen e vendeve zgjedhore

Neni 167

Ministria e Drejtësisë, në bashkëpunim me organin kompetent për punët në sferën e urbanizmit dhe të ndërtimitarisë, organin kompetent për punët e matjes dhe kadastrës dhe organizatën drejtuese kompetente për punët në sferën e statistikës e obliguar për përpunimin organizativo-teknik dhe metodologjik të të dhënave nga Lista zgjedhore, i përpunon përshkrimet profesionale-teknike të vendeve zgjedhore. Përshkrimi profesional-teknik i vendeve zgjedhore përmban: komunën, numrin e njësisë zgjedhore, numrin e vendit zgjedhor, vendbanimin dhe lokacionin e vendit zgjedhor (objektin dhe adresën e objektit në të cilin do të votohet, vendbanimin), nëse vendi zgjedhor është vendbanim i tërë, rrugën (emrin), indikatorin e shpërndarjes së numrit të shtëpisë (prej-deri).

Neni 168

(1) Ministri i Drejtësisë, në bazë të përshkrimeve profesionale-teknike të vendeve zgjedhore të përpiluara në përputhje me nenin 167 të këtij kodi, merr aktvendim me të cilin e përcakton numrin dhe përshkrimin për çdo vend zgjedhor veç e veç, me shënimin e vendbanimeve, përkatësisht të rrugëve dhe numrave shtëpiakë të cilët hyjnë në vendet zgjedhore dhe objektin e votimit.

(2) Ministria e Drejtësisë një ekzemplar të aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni do ta dërgojë pranë Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve më së voni deri në 20 ditë para ditës së përcaktuar për zgjedhjet, përkatësisht të votimit në referendum.

Neni 169

(1) Ndryshimi i përshkrimit të vendit zgjedhor bëhet gjatë ndryshimit të emrave të rrugëve, përkatësisht të numrave shtëpiakë dhe në qoftë se rritet numri i zgjedhësve ose largësia hapësinore për vendin e caktuar zgjedhor.

(2) Ministri i Drejtësisë merr aktvendim me të cilin e përcakton ndryshimin e përshkrimit të vendit zgjedhor.

(3) Ndryshimi i përshkrimeve të vendeve zgjedhore mund të bëhet më së voni 30 ditë para ditës së përcaktuar për zgjedhje, përkatësisht për votimin në referendum.

Neni 170

(1) Komisioni komunal i zgjedhjeve më së voni 15 ditë para ditës së përcaktuar për mbajtjen e zgjedhjeve, përkatësisht të votimit në referendum do t'i shpallë në vend të dukshëm përshkrimet e vendeve zgjedhore, të cilat janë përcaktuar për votim me shënim se nga cili rajon zgjedhësit do të votojnë në vend të caktuar zgjedhor.

(2) Shpallja e përshkrimeve të vendeve zgjedhore mund të bëhet edhe nëpërmjet mjeteve lokale për informim publik.

(3) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve detyrimisht do të organizojë informimin e zgjedhësve me shpalljen e përshkrimeve të vendeve zgjedhore në shtyp dhe në mjete tjera për informim publik.

3. Kushtet për funksionimin e vendeve zgjedhore

Neni 171

(1) Çdo vend zgjedhor ka numër rendor.

(2) Numri rendor i vendit zgjedhor vihet në objektin në të cilin bëhet votimi për atë vend zgjedhor, e nëse në një objekt bëhet votimi në dy ose më shumë vende zgjedhore, numri rendor i vendit zgjedhor shënohet edhe në çdo lokal që është përcaktuar për votim në atë vend zgjedhor.

Neni 172

Lokali në të cilin bëhet votimi nuk guxon të përcaktohet në objekt në të cilin ka seli partia politike ose i cili shfrytëzohet për aktivitetet e partive politike.

Neni 173

(1) Votimi bëhet në lokal të mbyllur, i cili i përmbush kushtet për realizimin e votimit personal, të lirë dhe të fshehtë të zgjedhësve.

(2) Në lokalin në të cilin bëhet votimi, shënohen emrat e vendbanimeve dhe të pjesëve të vendbanimeve (rrugët dhe pjesët e rrugëve), të cilat i përfshin vendi zgjedhor (përshkrimi).

(3) Lokali i përcaktuar për votim është i pajisur me kabina, përkatësisht me paravanë ose me perde ashtu që të mos mund të shihet se si e plotëson zgjedhësi fletëvotimin.

(4) Çdo vendvotim doemos duhet të jetë i pajisur me laps kimik për nevojat e zgjedhësve gjatë votimit.

(5) Në lokalin për votim vendosen kuti për votim të përpunuara nga materiali i fortë, të cilat këshillave zgjedhore u dorëzohen me procesverbal të vulosur.

(6) Lokalet e përcaktuara për votim duhet doemos të jenë të rregulluara në mënyrë përkatëse profesionale-teknike për shkak të mbylljes dhe vulosjes së tyre me dyllë.

XIII. NJËSITË ZGJEDHORE PËR ZGJEDHJEN E DEPUTETËVE NË KUVEND

Neni 174

Njësitë zgjedhore i përbëjnë (përfshijnë) vendet zgjedhore në suazat e kufijve të komunave ku qytetarët e realizojnë të drejtën zgjedhore.

Neni 175

Në Republikën e Maqedonisë përcaktohen gjashtë njësi zgjedhore:

NJËSIA ZGJEDHORE 1			
Komuna e KARPOSHIT	Vendet zgjedhore prej	2592	deri 2653
Komuna e KISELLA VODËS	Vendet zgjedhore prej	2425	deri 2427
Komuna e KISELLA VODËS	Vendet zgjedhore prej	2654	deri 2672
Komuna e KISELLA VODËS	Vendet zgjedhore prej	2739	deri 2751
Komuna e KISELLA VODËS	Vendet zgjedhore prej	2761	deri 2771
Komuna e KISELLA VODËS	Vendet zgjedhore prej	2774	deri 2795
Komuna e QENDRËS	Vendet zgjedhore prej	2796	deri 2818
Komuna e QENDRËS	Vendet zgjedhore prej	2822	deri 2822
Komuna e QENDRËS	Vendet zgjedhore prej	2828	deri 2828

Komuna e QENDRËS	Vendet zgjedhore prej	2830	deri 2868
Komuna e QENDRËS	Vendet zgjedhore prej	2870	deri 2871
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2819	deri 2821
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2823	deri 2827
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2829	deri 2829
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2869	deri 2869
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2872	deri 2898
Komuna e AERODROMIT	Vendet zgjedhore prej	2673	deri 2738
Komuna e AERODROMIT	Vendet zgjedhore prej	2752	deri 2760
Komuna e AERODROMIT	Vendet zgjedhore prej	2772	deri 2773
Komuna e SARAJIT	Vendet zgjedhore prej	2428	deri 2461
Komuna e MAKEDONSKI BRODIT	Vendet zgjedhore prej	0224	deri 0274
Komuna e SOPISHTËS	Vendet zgjedhore prej	2412	deri 2424
Komuna e STUDENIÇANIT	Vendet zgjedhore prej	2341	deri 2361
NJËSIA ZGJEDHORE 2			
Komuna e GAZI BABËS	Vendet zgjedhore prej	2332	deri 2332
Komuna e GAZI BABËS	Vendet zgjedhore prej	2476	deri 2552
Komuna e GJORÇE PETROVIT	Vendet zgjedhore prej	2553	deri 2591
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2899	deri 2903
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2916	deri 2917
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2922	deri 2922
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2924	deri 2928
Komuna e ÇAIRIT	Vendet zgjedhore prej	2934	deri 2945
Komuna e SHUTO ORIZARES	Vendet zgjedhore prej	2955	deri 2973
Komuna e BUTELIT	Vendet zgjedhore prej	2904	deri 2915
Komuna e BUTELIT	Vendet zgjedhore prej	2918	deri 2921
Komuna e BUTELIT	Vendet zgjedhore prej	2923	deri 2923
Komuna e BUTELIT	Vendet zgjedhore prej	2929	deri 2933
Komuna e BUTELIT	Vendet zgjedhore prej	2946	deri 2954
Komuna e HARAÇINËS	Vendet zgjedhore prej	2333	deri 2340

Komuna e KUMANOVËS	Vendet zgjedhore prej	0995	deri 1104
Komuna e LIKOVËS	Vendet zgjedhore prej	1105	deri 1130
Komuna e STARO NAGORIÇANIT	Vendet zgjedhore prej	1156	deri 1186
Komuna e ÇUÇER-SANDEVËS	Vendet zgjedhore prej	2462	deri 2475
NJËSIA ZGJEDHORE 3			
Komuna e BEROVËS	Vendet zgjedhore prej	0001	deri 0016
Komuna e VELESIT	Vendet zgjedhore prej	2135	deri 2203
Komuna e VELESIT	Vendet zgjedhore prej	2207	deri 2210
Komuna e VINIÇËS	Vendet zgjedhore prej	0303	deri 0332
Komuna e GRADSKOS	Vendet zgjedhore prej	2217	deri 2226
Komuna e DELLÇEVËS	Vendet zgjedhore prej	0572	deri 0604
Komuna e ZELENIKOVËS	Vendet zgjedhore prej	2362	deri 2376
Komuna e ZËRNOVCIT	Vendet zgjedhore prej	0888	deri 0891
Komuna e ILINDENIT	Vendet zgjedhore prej	2393	deri 2411
Komuna e KARBINCIT	Vendet zgjedhore prej	2316	deri 2331
Komuna e KOÇANIT	Vendet zgjedhore prej	0830	deri 0874
Komuna e KOÇANIT	Vendet zgjedhore prej	0892	deri 0902
Komuna e KRATOVËS	Vendet zgjedhore prej	0903	deri 0937
Komuna e KRIVA PALLANKËS	Vendet zgjedhore prej	0938	deri 0981
Komuna e KUMANOVËS	Vendet zgjedhore prej	1131	deri 1141
Komuna e KUMANOVËS	Vendet zgjedhore prej	1144	deri 1150
Komuna e LLOZOVËS	Vendet zgjedhore prej	1704	deri 1712
Komuna e MAKEDONSKA KAMENIÇËS	Vendet zgjedhore prej	0605	deri 0618
Komuna e PETROVECIT	Vendet zgjedhore prej	2377	deri 2392
Komuna e PEHÇEVËS	Vendet zgjedhore prej	0017	deri 0025
Komuna e PROBISHTIPIT	Vendet zgjedhore prej	1530	deri 1573
Komuna e RANKOVÇËS	Vendet zgjedhore prej	0982	deri 0994
Komuna e SVETI NIKOLLËS	Vendet zgjedhore prej	1671	deri 1703
Komuna e STARO NAGORIÇANIT	Vendet zgjedhore prej	1142	deri 1143
Komuna e STARO NAGORIÇANIT	Vendet zgjedhore prej	1151	deri 1155
Komuna e ÇASHKËS	Vendet zgjedhore prej	2204	deri 2206

Komuna e ÇASHKËS	Vendet zgjedhore prej	2211	deri 2216
Komuna e ÇASHKËS	Vendet zgjedhore prej	2227	deri 2246
Komuna e ÇESHINOVË-OBLESHEVËS	Vendet zgjedhore prej	0875	deri 0887
Komuna e SHTIPIIT	Vendet zgjedhore prej	2247	deri 2315
NJËSIA ZGJEDHORE 4			
Komuna e MANASTIRIT	Vendet zgjedhore prej	0194	deri 0204
Komuna e BOGDANCIT	Vendet zgjedhore prej	0368	deri 0377
Komuna e BOSILLOVËS	Vendet zgjedhore prej	1811	deri 1826
Komuna e BOSILLOVËS	Vendet zgjedhore prej	1842	deri 1843
Komuna e VALLANDOVËS	Vendet zgjedhore prej	0280	deri 0302
Komuna e VASILEVËS	Vendet zgjedhore prej	1794	deri 1810
Komuna e GJEVGJELISË	Vendet zgjedhore prej	0333	deri 0367
Komuna e DEMIR KAPISË	Vendet zgjedhore prej	1238	deri 1248
Komuna e KAVADARIT	Vendet zgjedhore prej	0659	deri 0712
Komuna e KONÇES	Vendet zgjedhore prej	1608	deri 1617
Komuna e KRIVOGASHTANIT	Vendet zgjedhore prej	1508	deri 1519
Komuna e MOGILLËS	Vendet zgjedhore prej	0181	deri 0193
Komuna e MOGILLËS	Vendet zgjedhore prej	0214	deri 0223
Komuna e NEGOTINËS	Vendet zgjedhore prej	1213	deri 1237
Komuna e NOVACIT	Vendet zgjedhore prej	0158	deri 0180
Komuna e NOVO SELLËS	Vendet zgjedhore prej	1774	deri 1792
Komuna e PRILEPIT	Vendet zgjedhore prej	1350	deri 1457
Komuna e PRILEPIT	Vendet zgjedhore prej	1494	deri 1507
Komuna e PRILEPIT	Vendet zgjedhore prej	1520	deri 1529
Komuna e RADOVISHIT	Vendet zgjedhore prej	1574	deri 1607
Komuna e RADOVISHIT	Vendet zgjedhore prej	1618	deri 1623
Komuna e ROSOMANIT	Vendet zgjedhore prej	0713	deri 0722
Komuna e DOJRANIT	Vendet zgjedhore prej	0378	deri 0385
Komuna e STRUMICËS	Vendet zgjedhore prej	1713	deri 1773
Komuna e STRUMICËS	Vendet zgjedhore prej	1793	deri 1793

Komuna e STRUMICËS	Vendet zgjedhore prej	1827	deri 1841
NJËSIA ZGJEDHORE 5			
Komuna e DEBARCËS	Vendet zgjedhore prej	1314	deri 1334
Komuna e DEBARCËS	Vendet zgjedhore prej	1343	deri 1349
Komuna e MANASTIRIT	Vendet zgjedhore prej	0026	deri 0157
Komuna e MANASTIRIT	Vendet zgjedhore prej	0205	deri 0213
Komuna e VEVCANIT	Vendet zgjedhore prej	1921	deri 1923
Komuna e VRANESHTICËS	Vendet zgjedhore prej	0802	deri 0813
Komuna e DEMIR HISARIT	Vendet zgjedhore prej	0619	deri 0658
Komuna e DOLLNENIT	Vendet zgjedhore prej	1209	deri 1211
Komuna e DOLLNENIT	Vendet zgjedhore prej	1458	deri 1493
Komuna e DRUGOVËS	Vendet zgjedhore prej	0758	deri 0781
Komuna e KËRÇOVËS	Vendet zgjedhore prej	0723	deri 0757
Komuna e KRIVOGASHTANIT	Vendet zgjedhore prej	1212	deri 1212
Komuna e KRUSHEVËS	Vendet zgjedhore prej	1187	deri 1208
Komuna e OHRIT	Vendet zgjedhore prej	1249	deri 1313
Komuna e OHRIT	Vendet zgjedhore prej	1335	deri 1342
Komuna e PLLASNICËS	Vendet zgjedhore prej	0275	deri 0279
Komuna e RESNJËS	Vendet zgjedhore prej	1624	deri 1670
Komuna e STRUGËS	Vendet zgjedhore prej	1844	deri 1920
Komuna e STRUGËS	Vendet zgjedhore prej	2976	deri 2976
NJËSIA ZGJEDHORE 6			
Komuna e BOGOVINËS	Vendet zgjedhore prej	2050	deri 2079
Komuna e BËRVENICËS	Vendet zgjedhore prej	2032	deri 2049
Komuna e VRAPÇISHTËS	Vendet zgjedhore prej	0436	deri 0462
Komuna e GOSTIVARIT	Vendet zgjedhore prej	0386	deri 0435
Komuna e GOSTIVARIT	Vendet zgjedhore prej	0480	deri 0480
Komuna e GOSTIVARIT	Vendet zgjedhore prej	0499	deri 0533
Komuna e GOSTIVARIT	Vendet zgjedhore prej	0782	deri 0782
Komuna e GOSTIVARIT	Vendet zgjedhore prej	2974	deri 2975

Komuna e DIBRËS	Vendet zgjedhore prej	0477	deri 0477
Komuna e DIBRËS	Vendet zgjedhore prej	0534	deri 0556
Komuna e ZHELINËS	Vendet zgjedhore prej	2089	deri 2114
Komuna e ZAJAZIT	Vendet zgjedhore prej	0814	deri 0829
Komuna e JEGUNOVÇËS	Vendet zgjedhore prej	2115	deri 2134
Komuna e MAVROVËS DHE ROSTUSHËS	Vendet zgjedhore prej	0463	deri 0476
Komuna e MAVROVËS DHE ROSTUSHËS	Vendet zgjedhore prej	0478	deri 0479
Komuna e MAVROVËS DHE ROSTUSHËS	Vendet zgjedhore prej	0481	deri 0498
Komuna e OSLLOMEŠË	Vendet zgjedhore prej	0783	deri 0801
Komuna e TEARCËS	Vendet zgjedhore prej	2007	deri 2031
Komuna e TETOVËS	Vendet zgjedhore prej	1924	deri 2006
Komuna e TETOVËS	Vendet zgjedhore prej	2080	deri 2088
Komuna e QENDRËS ZHUPA	Vendet zgjedhore prej	0557	deri 0571

Neni 176

Nëse ndonjë vend zgjedhor pëson ndryshime në përputhje me këtë kod, zgjedhësit e vendit të ri zgjedhor e realizojnë të drejtën e tyre zgjedhore në njësinë zgjedhore së cilës i ka takuar më parë vendi zgjedhor.

Neni 177

Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve më së voni 30 ditë para ditës së përcaktuar për zgjedhje, do t'i shpallë përshkrimet e njësive zgjedhore të përcaktuara me këtë kod.

XIV. DISPOZITA NDËSHKUESE

Neni 178

Për pengimin e zgjedhjeve dhe të votimit; për cenimin dhe keqpërdorimin e të drejtës zgjedhore; për cenimin e lirisë së përcaktimit të zgjedhësve; për mito gjatë zgjedhjeve dhe votimit; për asgjësimin e dokumenteve zgjedhore dhe për mashtrim të bërë zgjedhor, kryerësi do të dënohet sipas dispozitave të Kodit penal.

Neni 179

(1) Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi i cili merr pjesë në fushatën zgjedhore me uniformën e vet zyrtare (neni 9).

(2) Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje anëtar i organit zgjedhor, i cili punon në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji (neni 19, paragrafi (1)).

Neni 180

(1) Me dënim me para prej 200 000 deri në 300 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje organizatori i fushatës zgjedhore, i cili nuk i përmbahet nenit 72 të këtij kodi.

(2) Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni edhe kandidati ose personi tjetër fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 181

Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi fizik, i cili e pengon dhe e pamundëson fushatën (neni 73).

Neni 182

(1) Me dënim me para prej 200 000 deri 300 000 denarë do të dënohet mjeti për informim publik:

- i cili nuk do të sigurojë paraqitje të barabartë të kandidatëve për deputetë, të partive politike, të grupit të zgjedhësve dhe të programeve të tyre nga neni 75, paragrafi (1) i këtij kodi,

- i cili nuk do t'i pranojë dhe shpallë në kohë rregullat nga neni 75 paragrafi (2) i këtij kodi,

- i cili do ta shpallë hulumtimin e opinionit publik në periudhë prej pesë ditësh para ditës së votimit nga neni 77 paragrafi (1) i këtij kodi, dhe

- nëse e shpall lajmërimin zgjedhor propagandistik pa theksuar se bëhet fjalë për shpallje të paguar nga neni 76 i këtij kodi.

(2) Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje edhe redaktori përgjegjës për veprimet nga paragrafi (1) të këtij neni.

Neni 183

Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje:

- redaktori përgjegjës i mjetit për informim publik i cili do ta shpallë hulumtimin e opinionit publik për kandidatët pa i theksuar të dhënat nga neni 77 paragrafi (2) të këtij kodi, dhe

- redaktori përgjegjës i mjetit për informim publik nëse e shpall lajmërimin zgjedhor propagandistik, pa e shpallur porositiesin (neni 77 paragrafi (2)).

Neni 184

Me dënim me para prej 40 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi përgjegjës i komunës, përkatësisht i Qytetit të Shkupit nëse nuk përcakton vende për ngjitjen e pllakateve pa kompensim dhe nuk e bën shënimin e tyre për çdo paraqitës të listave veç e veç (neni 78).

Neni 185

Me dënim në para prej 40 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet organizatori i fushatës zgjedhore, nëse në afatin e përcaktuar në nenin 79 paragrafi (2) të këtij kodi nuk e heq hedhurinën nga pllakatet.

Neni 186

Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi fizik i cili e bën prishjen e pllakateve zgjedhore ose ngjitjen e pllakateve mbi pllakat tjetër të organizatorit të fushatës zgjedhore në vende të përcaktuara për ngjitjen e tyre (neni 78 paragrafi (1)).

Neni 187

Me dënim me para prej 200 000 deri 300 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje partia politike, e cila:

- nuk do ta paraqesë tubimin zgjedhor më së voni 48 orë para mbajtjes së tij, dhe

- e organizon tubimin në kundërshtim me nenet 81 dhe 82 të këtij kodi.

Neni 188

Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi përgjegjës i organit shtetëror kompetent, bashkësisht fetare ose institucioni publik, i cili organizatorit të fushatës zgjedhore do t'i lejojë organizimin e tubimeve parazgjedhore në kundërshtim me nenin 82 të këtij kodi.

Neni 189

(1) Me dënim me para prej 200 000 deri në 300 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje partia politike, e cila nuk do të paraqesë raport për financimin e fushatës zgjedhore nga neni 85 i këtij kodi, përkatësisht kur për financimin e fushatës zgjedhore janë shfrytëzuar mjete në përputhje me nenin 83 të këtij kodi.

(2) Me dënim me para prej 200 000 deri në 300 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje partia politike në qoftë se në fushatën zgjedhore harxhon më shumë mjete financiare sesa është përcaktuar në nenin 84 të këtij kodi.

(3) Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet edhe personi përgjegjës i partisë politike për veprimet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

Neni 190

Me dënim me para prej 20 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi nga neni 106 i këtij kodi, nëse në kohën dhe në vendin e votimit mban shenjë ose simbol të partisë politike ose të kandidatit.

Neni 191

(1) Me dënim me para prej 40 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi fizik i cili voton për më shumë persona ose voton në emër të personit tjetër, si edhe për pengimin e prezencës së policisë, nëse për këtë ka pasur nevojë (nenet 102, 103, 111 dhe 112).

(2) Me dënim me para prej 40 000 deri në 50 000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi zyrtar (polic), i cili do ta keqpërdorë pozitën e vet dhe do të shkaktojë çrregullim në vendin e votimit (neni 102).

XV. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 192

Me ditën e hyrjes së këtij kodi në fuqi, pushon të vlejnjë Ligji për zgjedhjen e kryetarit të Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 20/94, 48/99 dhe 11/2004), Ligji për zgjedhjen e deputetëve në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 42/2002 dhe 46/2004), Ligji për zgjedhjet lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 45/2004, 52/2004, 60/2004 dhe 4/2005), Ligji për listën zgjedhore ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 42/2002, 35/2004 dhe 74/2005), Ligji për vendet zgjedhore ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 50/97) dhe Ligji për njësitë zgjedhore për zgjedhjen e deputetëve në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/2002).

Neni 193

Në zgjedhjet e para të ardhshme për zgjedhje të deputetëve këshilli zgjedhor është i përbërë prej pesë anëtarësh dhe zëvendësve të tyre.

Kryetari i këshillit zgjedhor dhe zëvendësi i tij zgjidhen nga radhët e të punësuarve në administratën shtetërore, komunale dhe administratës së Qytetit të Shkupit dhe dy anëtarë dhe zëvendësit e tyre zgjidhen nga administrata publike sipas zgjedhjes së rastit.

Një anëtarë i këshillit zgjedhor dhe zëvendësi i tij emërohen me propozimin e partisë politike në opozitë, të cilët në zgjedhjet e fundit për deputetë kanë fituar më së shumti vota.

Një anëtar i këshillit zgjedhor dhe zëvendësi i tij emërohen me propozimin e partisë politike në pushtet, të cilat në zgjedhjet e fundit për deputetë kanë fituar më së shumti vota.

Mënyra dhe procedura për zgjedhjen e anëtarëve nga paragrafi (2) të këtij neni bëhet në pajtim me nenin 39 nga ky kod.

Partitë politike nga paragrafët (3) dhe (4) nga ky nen propozimet për anëtarë të këshillave zgjedhore dhe zëvendësit e tyre i dërgojnë në komisionin komunal zgjedhor në afat prej pesë ditësh nga dita e marrjes së informatës nga komisioni komunal i zgjedhjeve.

Nëse partitë politike nuk e dërgojnë propozimin në afatin e përcaktuar në paragrafin (6) nga ky nen, emërimin e anëtarëve e bën komisioni komunal i zgjedhjeve.

Neni 194

(1) Vlefshmëria për shënimin e të dhënave personale në përputhje me nenin 41 paragrafi (3) të këtij kodi do të zbatohet pas krijimit të kushteve për këtë qëllim.

(2) Enti Shtetëror i Statistikës do të vazhdojë ta kryejë përpunimin organizativo-teknik dhe metodologjik të të dhënave nga Lista zgjedhore deri në ndërmarrjen e tij përfundimtare nga ana e Ministrisë së Drejtësisë.

(3) Për zbatimin e votimit të personave të zhvendosur brenda vendit, Ministria e Drejtësisë do të përgatisë ekstrakte të veçanta nga Lista zgjedhore në bazë të evidencës së organeve kompetente.

Neni 195

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij kodi, përbërja e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve do të emërohet në afat prej 15 ditësh.

Neni 196

Aktet nënligjore të parapara me këtë kod, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve do t'i nxjerrë në afat prej 20 ditësh nga dita e formimit të tij.

Neni 197

Ky kod hyn në fuqi me ditën e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, п.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефон: +389-2-3298-860.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

2006040